ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΕΤΟΣ 8ον

ΑΡ. 371

1931

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΛΑΟγΡΑΦΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ
ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΠΩΣ Ν' ΑΓΟΡΑΖΕΤΕ ΧΩΡΙΣ ΧΡΗΜΑ

ΠΡΟΣΕΞΑΤΕ

ΖΗΤΗΣΑΤΕ ΤΟ ΑΠΟ ΟΛΑ ΤΑ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΑ

ΔΡΑΧΜΑΣ 12

ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙΤΕ ΓΙΑ ΤΑ ΨΩΝΙΑ ΣΑΣ

ΤΑΣ ΕΤΙΚΕΤΤΑΣ

ΤΟΥ ΖΑΚΧΑΡΟΥΧΟΥ

ΓΑΛΑ "ΟΛΛΑΝΔΙΑ,,

ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΤΑΙ ΩΣ ΧΡΗΜΑ
ΕΙΣ ΤΑ ΚΑΤΩΘΙ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

ΠΡΟΣ ΔΡΑΧ. 1.— ΕΚΑΣΤΗ

Γ. Ν. ΣΓΟΥΡΔΑΣ ΚΑΙ ΥΙΟΙ
Εἴδη Οἰκιακῆς Χρήσεως
Αἰόλου 61

ΜΠΟΛΑΝΗΣ ΚΑΙ ΚΑΛΟΥΔΗΣ
Ἀποθήκη Καλτσῶν & Ψιλικῶν
Καλαμιώτου 17β

ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΙΩΝΑΣ - ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ
Εἴδη Σπὸρ
Πατησίων 30

Ἢ ΑΝ ΠΡΟΤΙΜΑΤΕ

ΜΕ 100 ΕΤΙΚΕΤΤΑΣ

ΠΕΡΝΕΤΕ ΜΙΑ ΛΑΧΕΙΟΦΘΡΟΝ ΟΜΟΛΟΓΙΑΝ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΥ ΔΑΝΕΙΟΥ 1922

ΠΑΡΑ ΤΩ ΓΕΝ. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩ

Χ. ΕΜΠΣΟΥΟΡΘ

ΤΗΛΕΦ. 63-92 ΣΟΛΩΜΟΥ 54Γ
— ΑΘΗΝΑΙ —

Συντομώτερος τρόπος συλλαβισμοῦ τῆς λέξεως στιλπνότης.

Brasso

ΡΕΥΣΤΟ ΒΕΡΝΙΚΙ ΜΕΤΑΛΛΩΝ

RECKITT AND SONS LTD, HULL AND LONDON, ENGLAND

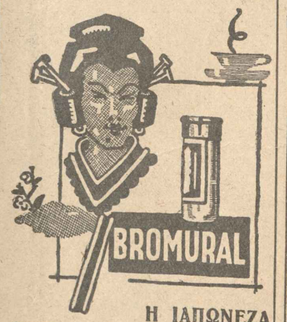

Η ΙΑΠΩΝΕΖΑ

ἐκνευριομένη ἀπό τήν κατάχρησιν τοῦ θαυμασίου τεῖου πέρνει Bromural ὡς κατευναστικόν, μαλακτικόν καὶ ναρκωτικόν ἀσύγκριτον καί ἀπολύτως ἀβλαβές.

Τό Bromural τῆς Ἑταιρίας Knoll A.-G. τοῦ Ludwigshafen ἐπί τοῦ Ρήνου (Γερμανία) εἶναι φάρμακον λαϊκόν γνωστόν πρό ἑνός τετάρτου τοῦ αἰῶνος καί παντοῦ ἀπαραίτητον. Ὑπάρχει εἰς σωληνάρια τῶν 10 καί 20 δισκίων. Πωλεῖται εἰς ὅλα τά Φαρμακεία.

Τὰ βιβλία τῆς βιβλιοθήκης τοῦ «Μπουκέτου» πωλοῦνται εἰς τὰ Γραφεῖα μας, Δέκα 7.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ κατάστημα Σιδηρικῶν λόγῳ ἀναχωρήσεως. Πληροφορίαι εἰς τὰ Γραφεῖα μας.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
Μοδίστα Γυναικ. Φορεμάτων
Ἠπίτη 3, Ἀθῆναι.

ΠΟΥ ΔΡΑΡΕΣ

ΜΟΝΟΝ ΔΥΟ ΦΟ

ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ

καὶ χαιρετεῖστε γιά πάντα τ... στή μύτη καὶ τό γυαλιστό πρ... MOUSSE DE CREME, ... νη μὲ τὴν Πούδρα Τοκαλόν ... νέον τρόπον πατεντορισμένη ... μνει νὰ διατηρῆται δλη τὴν ... στω καὶ ἐὰν ὁ ἄνεμος εἶνε ... βρέχη ἢ ἂν ἱδρώνετε. Δὲν ... τοὺς πόρους. Δοκιμάσατε γι... σθῆτε. Πρόκειται γιά κάτι τ... διαφορετικόν, τὸ καλύτερον.

ἕνα μαγνήτην μὲ δλα τά ... ματα ἀντὶ δραχμῶν 15 (δίφρ... τοῦ κυτίου).

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ: Εἰς τὸ Μ... λεῖον κ. Νικολαΐδου, Μητροπ... καὶ εἰς τὸ Κομμωτήριον Λ... Ἁγ. Κωνσταντίνου 12, ΑΘΗΝ...

ΘΕΣΝΙΚΗ: Παρὰ τῷ Κ... ρίῳ «Νέστορ», Μητροπόλ... ΕΙΣ ΤΑΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ἀπ... ἀντὶ δραχμῶν 20 (ἐπὶ συστάσ...

Γράψατε:

Γεν. Ἀντιπρόσωπον Ἡλίου ...
Ἀθάνων 10, ...

ΓΕΩΡ. Ν. ΜΟΥΜΟΥΤ...

Ἰατρὸς δερματολόγος. Ἔχει ... εξαετίαν Ἐπιμελητής τῆς Δ... ρας Κλινικῆς τοῦ Καθηγ... Γεωργ. Φωτεινοῦ. Δέχεται κ... κάστην ὁδὸς Κεφαλλ... 5 ... γέας 1. Ὧραι 9—11 π.μ. ... μ.μ. Ἀριθ. Τηλεφ. 7—...

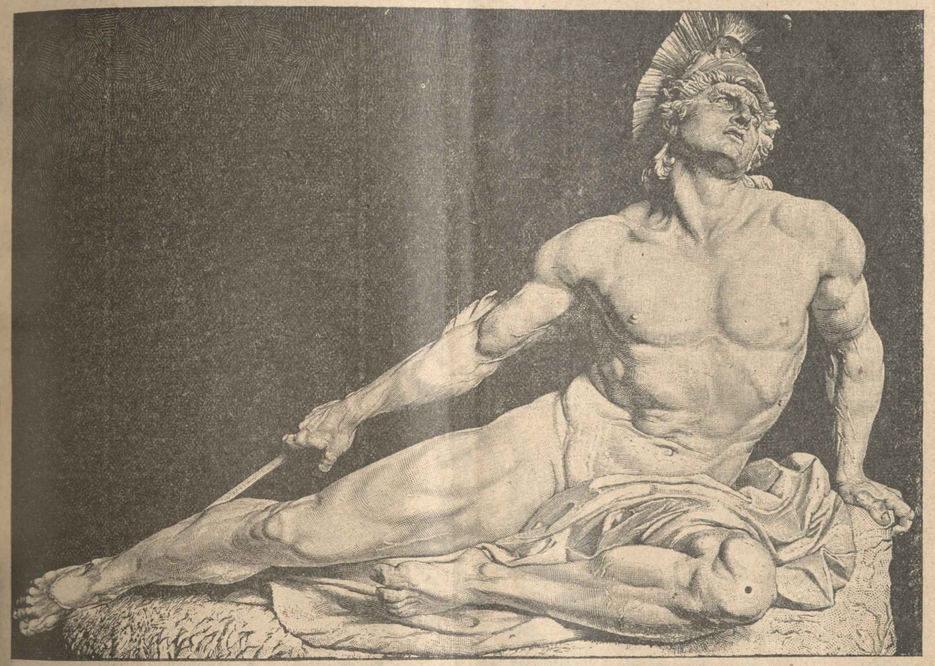

Ο ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΘΝΗΣΚΩΝ
(Τὸ περίφημο ἄγαλμα τοῦ Ἐρνέστου Χέρτερ, τὸ ὁποῖο βρίσκεται στὸ «Ἀχίλλειο» τῆς Κερκύρας)

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

ΤΟΥ ΠΩΛ ΛΕΚΑΡΤ

Η ΘΥΣΙΑ

ΠΡΟΣΩΠΑ: { ΡΕΝΕ, 31 ἐτῶν, ΖΥΠ, 26 ἐτῶν.

(Ἡ σκηνὴ στὸ κομψὸ δωμάτιο τοῦ Ρενέ. Ἀπόγευμα Ὀκτωβρίου. Ὁ Ρενὲ περιμένει τὴν Ζύπ γιὰ τὸ συνηθισμένο τους ραντεβοῦ. Φαίνεται ὅμως πολὺ ἀνήσυχος. Ὅσο περνᾶ ἡ ὥρα, ἡ ταραχή του μεγαλώνει. Ἔχει ν' ἀνακοινώση κάτι σοβαρότατο στὴν Ζύπ καὶ φοβᾶται πολὺ τὴν συνάντησι αὐτή. Παρακαλεῖ νὰ μὴν ἔλθη ἡ Ζύπ, νὰ τῆς ἔχει παρουσιασθεῖ κανένα ἐμπόδιο. Μὰ ξαφνικά, ἀκούει βήματα στὴ σκάλα. Ἡ καρδιά του χτυπᾶ δυνατά. Ἀνοίγει ἡ πόρτα καὶ ἐμφανίζεται ἡ Ζύπ. Εἶνε ξαφνιασμένη.)

ΖΥΠ.—Ἄργησα ἔ; Νὰ μὲ συγχωρῆς, ἀλλὰ μοῦ ἔτυχε κάτι στὸ σπίτι... Δὲν φαντάζεσαι τὴν στενοχώρια μου... Κ' ἐπειρμένα ἕνα ὁλόκληρο τέταρτο ἕως ὅτου ἔλθη τὸ ἀεωφορεῖο... Ὅλες ἡ ἀναποδιὲς ἤρθαν μαζεμμένες σήμερα... Μὰ τί ἔχεις; Γιατί δὲν μὲ φιλᾶς; Εἶσαι θυμωμένος μαζύ μου;

ΡΕΝΕ *(γυρνώντας ἀλλοῦ τὸ κεφαλι του).*—Ὄχι, ὄχι... Δὲν εἶμαι θυμωμένος μαζύ σου, Ζύπ...

ΖΥΠ.—Δὲν μὲ γελᾶς ἐμένα... Τὸ διαβάζω καθαρὰ στὸ πρόσωπό σου. Καὶ πρέπει νὰ ξέρης ὅτι αὐτὸ δὲν εἶνε διόλου εὐγενικὸ ἐκ μέρους σου! Ἐπὶ τέλους, ἄνθρωπος εἶμαι κ' ἐγώ. Μοῦ ἔτυχε κάτι καὶ ἄργησα μιὰ μέρα. Πρέπει νὰ μοῦ κρατᾶς κάκια γι' αὐτό;

ΡΕΝΕ, *(τὴν πλησιάζει καὶ τὴν ἀγκαλιάζει).*—Μὰ ὄχι, Ζύπ! Δὲν εἶμαι θυμωμένος μαζύ σου... Πῶς σοῦ πέρασε τέτοια ἰδέα ἀπὸ τὸ μυαλό.

ΖΥΠ, *(τὸν κυτάζει μὲ προσοχή).*—Τότε;... Τί ἔχεις, Ρενέ;

ΡΕΝΕ.—Ἐγώ; Τίποτα!

ΖΥΠ.—Κάτι ἔχεις καὶ μοῦ τὸ κρύβεις...

ΡΕΝΕ.—Μὰ ὄχι, σὲ βεβαιώ...

ΖΥΠ.—Κι' ὅμως... Ἡ φωνή σου φαίνεται λιπημένη... Τὰ χέρια σου εἶνε κρύα... Πές μου, Ρενέ, τί σοῦ συνβαίνει; Ποτὲ δὲν σὲ εἶδα σ' αὐτὴ τὴν κατάστασι... Ἀρχίζω νὰ φοβᾶμαι...

ΡΕΝΕ, *(μὲ δισταγμό).*—Ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι...

ΖΥΠ.—Ὅτι;...

ΡΕΝΕ.—Ὤ, Ζύπ, μικρή μου Ζύπ, ἂν ἤξερες πόσο ὑποφέρω αὐτὴ τὴ στιγμή... Ἂν ἤξερες τί βάρος ἀποθάνομαι στὴν καρδιά!

ΖΥΠ.—Καλά τὸ κατάλαβα ἐγώ... Πές μου, λοιπόν, ἀμέσως τί ἔχεις, γιατί ἄλλαξες τόσο πολύ...

ΡΕΝΕ.—Αὐτὸ ποῦ θὰ σοῦ πῶ, Ζύπ, εἶνε τόσον τρομερό, ὥστε φοβᾶμαι νὰ μιλήσω...

ΖΥΠ.—Θεέ μου!

ΡΕΝΕ.—Πρέπει νὰ ξέρης, Ζύπ, ὅτι αὐτὸ θὰ μοῦ στοιχίση καὶ μένα πολύ, πάρα πολύ...

ΖΥΠ.—Ποιό αὐτό;

ΡΕΝΕ.—Αὐτὸ ποῦ θὰ σοῦ πῶ...

ΖΥΠ.—Ἐπὶ τέλους, μίλα μου. Γιατί μὲ βασανίζεις τόσην ὥρα; Δὲν βλέπεις τὴν ἀγωνία μου;

ΡΕΝΕ, *(παίρνοντας ξαφνικὰ τὴν μεγάλη ἀπόφασι).*—Ζύπ, πρέπει νὰ μὴ σὲ ξαναδῶ!

ΖΥΠ, *(πιάνοντας τὸ μέτωπό της μὲ τὰ δύο χέρια της).*—Ὄχι!... Ὄχι!... Δὲν εἶνε δυνατόν...

ΡΕΝΕ, *(μὲ ψυχραιμία).*—Ναί!... Πρέπει! Εἶνε ἀνάγκη!

ΖΥΠ, *(ἕτοιμη νὰ κλάψη).*—Μὰ αὐτὰ εἶνε ἀδύνατο! Δὲν θέλω νὰ πιστέψω στ' αὐτιά μου... Ἐσύ μοῦ τὸ λές αὐτό, ἐσύ, ὁ Ρενέ μου; Ἐλησμόνησες τὴν ἀγάπη μας; Ἐξέχασες ὅτι πολὺ ἀπὸ λίγες μέρες ἀκόμα μοῦ ἔλεγες ὅτι δὲν θὰ μποροῦσες νὰ ζήσης χωρίς ἐμένα; Τί ἔπαθες, Ρενέ, καὶ ἄλλαξες ξαφνικὰ τόσο πολύ; Μοῦ λτιες ὅτι πρέπει νὰ χωριστοῦμε; Καὶ δὲν μὲ συλλογάστηκες; Δὲν φέρτηκες τί θὰ γίνω ἂν στερηθῶ τὴν ἀγάπη σου;

ΡΕΝΕ.—Ἀγ, Ζύπ, τὰ λόγια σου μὲ πληγώνουν. Μὴ μοῦ μιλᾶς ἔτσι! Πρέπει νὰ μὲ βοηθήσης κ' ἐσύ νὰ κρατήσω τὸ λόγο μου...

ΖΥΠ.—Μά, Θεέ που! Κοντεύω νὰ τρελλαθῶ... Τί συμβαίνει τέλος πάντων;

ΡΕΝΕ.—Θὰ σοῦ ἐξηγήσω, Ζύπ, τί συμ-

δαίνει.. Τὸ ξέρεις ὅτι ὁ 'Ανδρέας σ' ἀγαπᾶ...

ΖΥΠ.—Ναί, μὰ δὲν τὸν ἀγαπῶ ἐγώ!

ΡΕΝΕ.—Τὸ ξέρεις ὅτι οἱ γονεῖς σου σὲ προορίζουν γιὰ γυναῖκα του;

ΖΥΠ.—Ναί, τὸ ξέρω κι' αὐτό. 'Ο 'Ανδρέας ἔρχεται κάθε μέρα καὶ μᾶς βλέπει στὸ σπίτι... Μοῦ φέρνει λουλούδια, σοκολατάκια... Ὅταν πῶ στὸν πατέρα μου ὅτι δὲν τὸν ἀγαπῶ...

ΡΕΝΕ.—Ἐν πάσῃ περιπτώσει, δὲν σοῦ εἶνε ἀδιάφορος...

ΖΥΠ.—Μοῦ εἶνε ἁπλούστατα συμπαθητικός. Τίποτα περισσότερο! Αὐτό, φυσικά, δὲν μπορεῖ νὰ θεωρηθῇ ἀγάπη... Μά, τί μᾶς ἐνδιαφέρουν αὐτά;

ΡΕΝΕ.—Μᾶς ἐνδιαφέρουν καὶ πολὺ μάλιστα...

ΖΥΠ.—Λὲν σὲ καταλαβαίνω.

ΡΕΝΕ.—Ὁ 'Ανδρέας εἶνε φίλος μου...

ΖΥΠ.—Τὸ ξέρω.

ΡΕΝΕ.—Ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ σ' ἀγαπῶ, ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ οἱ γονεῖς σου ἀρνήθηκαν νὰ σὲ δώσουν σὲ μένα, ἐπειδὴ δὲν ἔχω δημιουργήσει ἀκόμα μιὰ κοινωνικὴ θέσι, ἐμίσησα τὸν 'Ανδρέα. Τὸν ἐμίσησα ἐπειδὴ οἱ γονεῖς σου τὸν ἔβλεπαν μὲ καλὸ μάτι, ἐπειδὴ τὸν προετοίμαζαν γιὰ ἄνδρα σου...

ΖΥΠ.—Θεέ μου! Τὰ ξέρω ὅλα αὐτά!

ΡΕΝΕ.—Πρέπει νὰ σοῦ τὰ πῶ ὅλα ἀπὸ τὴν ἀρχὴ γιὰ νὰ μὲ καταλάβῃς καλύτερα... Ἐμισοῦσα, λοιπόν, τὸν 'Ανδρέα ὥς τὴν ἡμέρα, ὡς προχτὲς δηλαδή, ποὺ ἔμαθα κάτι...

ΖΥΠ.—Καὶ αὐτὸ τὸ κάτι σ' ἔκανε νὰ τὸν ἀγαπήσῃς καὶ πάλιν, νὰ τὸν ἐκτιμήσῃς;

ΡΕΝΕ, *(σοβαρῶς)*.—'Ακριβῶς.

ΖΥΠ, *(μὲ νευρικὸ γέλιο)*.—Τί ὡραῖα ποὺ τὰ λές! Οὔτε ἱεροκῆρυξ νὰ ἦσουν!

ΡΕΝΕ.—'Ακουσέ με, σὲ παρακαλῶ, Ζύπ!

ΖΥΠ.—Σ' ἀκούω! Εἶμαι περίεργη νὰ δῶ ποῦ θὰ καταλήξῃς.

ΡΕΝΕ.—Ξέρεις τί ἔμαθα γιὰ τὸν 'Ανδρέα;

ΖΥΠ.—Ὄχι!

ΡΕΝΕ.—Ἔμαθα ὅτι κάποτε ἔπνιξε καὶ αὐτὸς ἕνα μεγάλο αἴσθημα στὴν καρδιά του γιὰ νὰ μὴ προδώσῃ ἕνα φίλο του...

ΖΥΠ.—Τί συγκινητικό!

ΡΕΝΕ.—Μὴν ἀστειεύεσαι, Ζύπ!

ΖΥΠ, *(θυμωμένη)*.—Φαντάζεσαι πὼς ἔχω ὄρεξι γι' ἀστεῖα;

ΡΕΝΕ.—Μὲ συγχωρεῖς, δὲν ἤθελα νὰ πῶ αὐτό...

ΖΥΠ.—'Αλλά... ποῦ θὰ καταλήξῃς... ποῦ θὰ καταλήξῃς;

ΡΕΝΕ. — 'Ο 'Ανδρέας ἀγαποῦσε μιὰ νέα. Ζαφνικὰ ἔμαθε ὅτι τὴν ἴδια νέα τὴν ἀγαποῦσε καὶ ἕνας ἀδελφικὸς φίλος του. Καὶ ἀπεσύρθη, γιὰ νὰ μὴ τὸν πικράνῃ... Καταλαβαίνεις τί θὰ τῆ αὐτό, Ζύπ;

ΖΥΠ.—Λὲν καταλαβαίνω τίποτα!

ΡΕΝΕ.—'Αχ! Ζύπ, μοῦ μιλᾶς τώρα μὲ πεῖσμα... Σὲ δικαιολογῶ ὅμως... 'Ο 'Ανδρέας λοιπὸν ἐτροτίμησε νὰ ὑποφέρῃ αὐτός, παρὰ νὰ βασανισθῇ ὁ φίλος του... 'Επάλαψε, μὰ κατώρθωσε τέλος νὰ καταπνίξῃ τὸ αἴσθημά του. Μιὰ μέρα, ἐγνώρισε ἐσένα... Σὲ ἀγάπησε μὲ ὅλη τὴν ἀπελπισμένη δύναμι τῆς ματωμένης καρδιάς του. Περιμένει λοιπὸν ἀπὸ σένα νὰ τὸν παρηγορήσῃς, νὰ τὸν κάνῃς νὰ λησμονήσῃ τὸν πόνο του...

ΖΥΠ.—Γιατί σταμάτησες; Σ' ἀκούω μὲ μεγάλη ψυχραιμία καὶ... περιέργεια.

ΡΕΝΕ.—Τὶς λεπτομέρειες αὐτὲς τὶς ἔμαθα προχτὲς μόλις ἀπὸ ἕνα κοινὸ φίλο μας. Τὸ ξέρεις ὅτι τελευταῖος δὲν μιλοῦσα μὲ τὸν 'Ανδρέα. 'Από τὸν καιρὸ ποὺ πληροφορήθηκα ὅτι σ' ἀγαπᾶ, ἐρρόντισα νὰ βρῶ μιὰ ἀφορμὴ νὰ τσακωθῶ μαζύ του... Καὶ τὸν μισοῦσα. 'Από τὴ στιγμὴ ὅμως ποὺ ἔμαθα αὐτὴ τὴν περιπετειά του, ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ ἔμαθα ὅτι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ἐθυσίασε ἄλλοτε τὴν εὐτυχία του γιὰ ἕνα φίλο του καὶ ὅτι ζητοῦσε τὴν παρηγοριὰ κοντά σου... ἔ, λοιπόν! 'Από τὴ στιγμὴ ἐκείνη αἰσθάνθηκα σεβασμὸ κ' ἀγάπη γι' αὐτόν...

ΖΥΠ, *(ἀρχίζοντας νὰ πιστεύῃ ὅτι ὁ Ρενὲ τῆς μιλᾶ σοβαρά)*.—Ρενέ! 'Ονειρεύομαι μήπως;

ΡΕΝΕ. — Λὲν ὀνειρεύεσαι, Ζύπ! Συλλογίστηκα πολὺ καλὰ τὸ πρᾶγμα. Καὶ κατέληξα στὸ συμπέρασμα...

ΖΥΠ, *(μ' ἀγωνία)*.—Σὲ τί συμπέρασμα κατέληξες;

ΡΕΝΕ.—Ὅτι δὲν εἶχα τὸ δικαίωμα νὰ πληγώσω καὶ γιὰ δεύτερη φορὰ τὴν καρδιὰ αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου!

ΖΥΠ, *(ἀγκαλιάζοντας τὸν Ρενὲ ἀπὸ τὸ λαιμό)*.—Μὰ εἶνε δυνατὸν νὰ ἔλαβες τέτοια ἀπόφασι; Εἶνε δυνατὸν νὰ χωρίσουμε, νὰ μὴν ἑνωθοῦμε, νὰ μὲ ἀρήσῃς σ' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο ποὺ δὲν τὸν ἀγαπῶ;

ΡΕΝΕ.— Γιατί δὲν θέλεις νὰ μὲ καταλάβῃς, Ζύπ; Γιατί δὲν θέλεις νὰ καταλάβῃς ὅτι ἔχονται στιγμὲς κατὰ τὶς ὁποῖες ἕνας ἄνδρας αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκη νὰ καταπνίξῃ τὴ φωνὴ τῆς καρδιᾶς του γιὰ νὰ μὴν κάνῃ μιὰ ἀτιμία;...

ΖΥΠ.—Τὸ θεωρεῖς ἀτιμία νὰ μὲ κρατήσῃς κοντά σου;

ΡΕΝΕ.—Ναί.

ΖΥΠ.—Μὲ ἀγαπᾶς;

ΡΕΝΕ.—Εἶνε ἐρώτησις αὐτή;

ΡΕΝΕ.—Καὶ τώρα χαῖρε!...

ΖΥΠ.—Καὶ ὅμως, δὲν μ' ἀγαπᾶς!

ΡΕΝΕ.—Ζύπ!...

ΖΥΠ.—"Ω! Μὴ διαμαρτύρεσαι!... "Αν μ' ἀγαποῦσες, δὲν θ' ἀποφάσιζες μὲ τόση εὐκολία νὰ μ' ἀφήσῃς στὸν 'Ανδρέα... Ἡ πραγματικὴ ἀγάπη δὲν ἀναγνωρίζει ἠθικοὺς νόμους...

ΡΕΝΕ.—Γιὰ τὸν ἄνδρα δὲν ὑπάρχει νόμος ἀνώτερος ἀπὸ τὸν ἠθικό... 'Ο 'Ανδρέας ἔδωσε ἕνα παράδειγμα ἡρωϊσμοῦ... Λὲν μπορῶ ἐγὼ νὰ φανῶ κατώτερός του. "Αν σ' ἐκρατοῦσα, θὰ μ' ἐβασάνιζαν διαρκῶς τύψεις συνειδήσεως. *(Μὲ λυπημένη φωνή)*. 'Ἐλα, Ζύπ, ἄφησέ με νὰ σ' ἀποχαιρετήσω. Λὲν φαντάζεσαι πόσο μοῦ ξεσχίζει τὴν καρδιὰ αὐτὸς ὁ χωρισμός. Ποτὲ δὲν θὰ σὲ ξεχάσω! Θὰ σὲ συλλογίζομαι πάντα μὲ συγκίνησι κι' ἀγάπη...

ΖΥΠ, *(μὲ λυγμούς)*.—Ρενέ, Ρενέ! Λὲν εἶνε δυνατὸν αὐτό! Θεέ μου! Λὲν εἶνε δυνατόν!...

ΡΕΝΕ.—Δόσε μου τὸ χέρι σου, Ζύπ...

ΖΥΠ.—Τὸ χέρι σου τρέμει, Ρενέ! Τὰ μάτια σου εἶνε δακρυσμένα! Μ' ἀγαπᾶς ἀκόμα! Λὲν ἔχεις τὴ δύναμι νὰ μ' ἀφήσῃς!... Ὦ, ἀγαπημένε μου, πές μου ὅτι ἡ ἀπόφασίς σου δὲν εἶνε τελειωτική!

ΡΕΝΕ, *(συγκρατῶντας μὲ κόπο ἕνα ἀναφυλητό)*. — Λυπήσου με!

ΖΥΠ.—Μήπως μὲ λυπᾶσαι ἐσύ;

ΡΕΝΕ.—Πρέπει νὰ γίνῃ αὐτό!

ΖΥΠ.—Τί θ' ἀπογίνω χωρὶς τὴν ἀγάπη σου;

ΡΕΝΕ.—Προσπάθησε ν' ἀγαπήσῃς τὸν 'Ανδρέα. Τὸ ἀξίζει. Ἐξ ἄλλου, μόνη σου μοῦ εἶπες ὅτι δὲν σοῦ εἶνε ἀντιπαθητικός...

ΖΥΠ.—Κ' ἐσὺ τί θὰ γίνῃς;

ΡΕΝΕ.—Μὴ σ' ἐνδιαφέρει γιὰ μένα. Θὰ φύγω...

ΖΥΠ.—Τί τρομερὸ ὄνειρο, Θεέ μου!... "Ωστε δὲν θ' ἀλλάξῃς γνώμη;

ΡΕΝΕ *(μὲ σταθερὴ φωνή)*.—Ὄχι!

ΖΥΠ.—Πρέπει νὰ φύγω;

ΡΕΝΕ.—Ναί!

ΖΥΠ.—Καλά. *(Προχωρεῖ στὴν πόρτα. Σφνικὰ στέκεται καὶ γυρνᾶ τὸ κεφάλι της)*.—'Αντίο, Ρενέ.

ΡΕΝΕ.—'Αντίο, Ζύπ. 'Ο Θεὸς νὰ σοῦ χαρίσῃ κάθε εὐτυχία...

ΖΥΠ, *(μὲ δισταγμό)*.—Λὲν θέλεις νά...

ΡΕΝΕ.—Τί πρᾶγμα;

ΖΥΠ.—Ἕνα τελευταῖο φιλί.

ΡΕΝΕ.—Ναί, Ζύπ... *(Φιλιοῦνται)*. Καὶ τώρα χαῖρε...

ΖΥΠ.—Πολὺ καλά... Θὰ φύγω. Μοῦ ἐφαρμόκωσες τὴ ζωή, Ρενέ! Μοῦ λὲς ν' ἀγαπήσω τὸν 'Ανδρέα, σὰν νὰ ἦταν δυνατὸ νὰ διατάξῃ κανεὶς ἕναν ἄνθρωπο νὰ κυβερνήσῃ τὴν καρδιά του... Μοῦ ἔκανες μεγάλο κακό, Ρενέ... *('Ο Ρενὲ σωπαίνει)*. 'Αντίο, Ρενέ. *(Σιωπή)*. Λὲν θὰ μὲ ξαναδῆς! *('Ο Ρενὲ ἐξακολουθεῖ νὰ σιγᾶται ἀκίνητος. 'Η Ζύπ ἀνοίγει τὴν πόρτα καὶ χάνεται ἔξω)*.

ΡΕΝΕ, *(πέρτει σὲ μιὰ καρέκλα, σκεπάζοντας τὸ κεφάλι του μὲ τὰ δυό του χέρια. Δυνατοὶ λυγμοὶ κάνουν τοὺς ὤμους του ν' ἀνεβοκατεβαίνουν)*.—Ζύπ, ἀγαπημένη μου Ζύπ!...

ΠΩΛ ΛΕΚΑΡΤ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΣΤΡΑΤΗΓΩΝ

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΚΙΤΣΕΝΕΡ

'Ο περίφημος ἀρχιστράτηγος τῆς 'Αγγλίας λόρδος Κίτσενερ, ἐφημίζετο γιὰ τὴν ἀφοσίωσί του στὸ καθήκον καὶ τὴν εὐθύτητά του.

Κάποτε, ἐνῶ ὁ Κίτσενερ πολεμοῦσε στὸ Τρόνσβααλ, ἔλαβε ἀπὸ τὸν πατέρα ἑνὸς πλουσίου καὶ εὐγενοῦς νέου ποὺ ὑπηρετοῦσε στὸ στρατεύμα του, τὸ ἑξῆς τηλεγράφημα:

«Ἐπιτρέψατε, παρακαλῶ, στὸν υἱό μου νὰ ἐπιστρέψῃ στὸ Λονδῖνο. Ἐπείγοντες στρατιωτικοὶ λόγοι.»

'Ο στρατάρχης ὅμως, ὁ ὁποῖος κοτάλαβε ἀμέσως τὸ σκοπὸ τοῦ τηλεγραφήματος, χωρὶς νὰ χαριστῇ καθόλου στὸν φιλόστοργο πατέρα, μὲ τὸν ὁποῖο ἐν τούτοις συνεδέετο φιλικά, ἀπάντησε:

«Γιός σας ἀδύνατον ἐπιστρέψῃ. Ἐπείγοντες... στρατιωτικοὶ λόγοι!»

***

Μιὰ ἄλλη φορὰ πάλι, ὁ Κίτσενερ εἶχε ἀναθέσει σ' ἕναν ἀντισυνταγματάρχη του τὴν κατασκευὴ μιᾶς γεφύρας.

Μιὰ μέρα, πρὶν ἀποτελειώσει ἡ γέφυρα, ἔτυχε νὰ περάσῃ ἀπὸ κεῖ καὶ, μὴ βρίσκοντας τὸ ἔργο καμωμένο σύμφωνα μὲ τὰ σχέδιά του, ἄρχισε νὰ ἐπιπλήττῃ τὸν ἀντισυνταγματάρχη.

'Ο ἀντισυνταγματάρχης περίμενε πρῶτα νὰ τελειώσῃ ὁ Κίτσενερ καὶ κατόπιν εἶπε ἀτάραχα στὸν ἐπικριτή του:

— Λὲν μοῦ λέτε, κύριε στρατάρχα, ἐσεῖς διευθύνετε τὶς ἐργασίες ἢ ἐγώ;

"Ὑστερ' ἀπ' αὐτὸ τὸ τόσο ἀφαῖο μάθημα, ὁ Κίτσενερ δὲν ξαναβγαλε οὔτε λέξι ἀπ' τὸ στόμα του.

ΣΙΛΟΥΕΤΤΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΣΑΛΟΝΙΑ

Λ. Σ.

'Από τοὺς τύπους τῆς ἡμέρας ποὺ θὰ διατρέψουν στὸ «τερρασὶν» τοῦ Τέννις κατὰ τὰ «Μάτς». 'Εκφραστικὴ φυσιογνωμία, σιλουέττα ἀποδίδουσα τὴν ἐντύπωσι τοῦ «στρὶκ νεσσαισσαίρ», ὥστε νὰ ἔχῃ τὴν κίνησιν σπὰ σπόρ. 'Ελαφρὰ καὶ φτερουγένια, ὕφος κάπως στερεότυπο, ἴσως ἀπὸ τὴν κεκτημένη ταχύτητα στὴν ἀπόδοσι τοῦ ὕφους αὐτοῦ.

Η ΜΟΝΤΑΙΝ

ΚΟΣΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Τὸ κυριώτερον κοσμικὸν γεγονὸς τῶν ἡμερῶν αὐτῶν εἶνε οἱ ἀγῶνες τοῦ Τέννις.

—Κάθε ἀπόγευμα ἀπὸ τὰς 3 ἕως τὰς 8 ἕνας ζωντανὸς κινηματογράφος ἀπὸ τὸν γνωστότερο καὶ πλέον ἐκλεκτὸ 'Αθήναϊκὸ κόσμο.

—Ἡ ἡμέρα τῆς ἐνάρξεως ἦτο ἡ πλέον ἐνδιαφέρουσα ἀπὸ κοσμικὴν καὶ τουαλετικὴν ἄποψιν. 'Η ὡραία ἡμέρα συνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ παρουσιασθοῦν αἱ περισσότερα κυρίαι μὲ καλοκαιρινὰ φορέματα. Τὸ θέαμα ἦτο ἀπὸ τὰ πλέον εὐχάριστα. Μιὰ νότα ἀλέγρη προσέδιδαν τὰ χρωματιστὰ φορέματα σὲ τόνους παστέλ. "Ὑστερα ἀπὸ τὴν μανία τοῦ μαύρου σκυθρωποῦ χρώματος ποὺ ὑπερίσχυεν ὥς τώρα στὶς πλέον συγκεντρώσεις, ὡς διὰ μαγείας ἔγινε ἡ εὐχάριστη ἀντίδρασις μὲ φορέματα ρόζ, πράσινα, κόκκινα, κίτρινα, λευκά, συμπληρωμένα μὲ καπέλλα μεγάλα ψάθινα, ἢ μακρὰ μπονσσὸν ἀπὸ ψάθες χρωματιστές, ποὺ φάνταζαν σὰν μαγευτικὰ λουλούδια.

—Αἱ πλέον σίκ, ἔφεραν φορέματα «σπόρ», ἡ κ. Μαϊκμίδη μὲ ταγὲρ μπλὲ καὶ ψάθινο καυνοτὲ μπλὲ μαρέν, γαρνιρισμένο μὲ μακρὲς λευκὲς φανταζί, ἡ κ. Καγιαβίνα —τὸ γένος 'Αδέρωφ— ἐπίσης μὲ μπλὲ ταγὲρ καὶ μπλὲ καυοτὲ παγιασσὸν μὲ κορδέλλα μπλὲ καὶ ἄσπρη, ἡ δις Βεζανὴ μὲ ἐξαίσιο ταγὲρ μπὲζ ἀνοιχτὸ καὶ καστόρινο καπέλλο κλός.

—Ἐπίσης παρευρέθη ἡ παρεταδημοῦσα ἐκ Παρισίων κ. Κυριαζῆ μὲ τουαλέττα ἀπογεύματος ἀπὸ μουσελίνα ἐμπριμὲ καὶ γκρὶ—μπλὲ μανικὸ θαυμάσιο, ἐπίσης γαρνιρισμένο μὲ κρενὰρ μπλὲ καπέλλο μικρὸ εἴδος μπρετὸν ἀπὸ ψάθα «κροσὲ» μαύρη, γάντια μαῦρα.

—Νέον πλυξ-αθλήτραι κομψότητος ἦτο ἡ πριγκήπισσα Δούκα —ἐξ 'Αλεξανδρείας— φέρουσα τὸ πλέον κομψὸ καὶ ἰδιόρρυθμο φόρεμα στὸν τῆς ἐποχῆς, βέστα ἀπὸ μάλλινο ὕφασμα σὲ χρῶμα μπλὲ—λανθὲν μὲ κοντὰ μανίκια, ὥστε νὰ φαίνεται ἡ ἄσπρη πικεδένια μπλοῦζα, φούστα μπλὲ μαρέν, κρὲπ—ντὲ—σίν, μεγάλο καπέλλο ἀπὸ ἄσπρη ψάθα παναμᾶ.

—Ἀπὸ τὸ γκροὺπ τῶν δεσποινίδων, ρεκὸρ κομψῆς ἐμφανίσεως εἶχε ἡ δις ντὲ Ζογκέμπτ μὲ χαριέστατο κοστούμι πράσινο ἀπαλὸν καὶ μπεζὲ ἀπὸ ψάθα ἄσπρη.

—Ἐξαιρετικῆς εὐμορφιᾶς ἐμφάνισις ἦτο ἡ κ. Κέττα Κυριακοῦ μὲ μαῦρο μαντὸ καὶ μεγάλο καπέλλο γκίνεο.

—Ὡραῖες κοπέλλες ἦσαν Λώρα Σταῖκου μὲ μπλὲ καὶ ἄσπρη, Σινεόσογλου πράσινα, Σαπουντζῆ μὲ μπλὲ καὶ κόκκινα.

—Δεξίωσις μαστίχα τὴν παρελθοῦσαν Τρίτην παρὰ τῇ κ. Ἑλένη Μπουμπουλῆ. 'Η οἰκοδέσποινα, ἀπὸ τὰς πλέον συγχρατημένες συνομιλήτριες, προσέδιδε τόνο ἐκδηλοτέρου στὸ φάουτ.

—Παρευρέθησαν Πρεσβευτὴς καὶ ἡ κ. Ν. Πολίτη, Πρεσβευτὴς καὶ ἡ κ. Μονλινοδάνι, Ναύαρχος καὶ ἡ κ. Β. Λομπρέστη, κ. καὶ κ. Ἀντ. Πάλλη, ἡ κ. Λαυρία Σερπέρη, ἡ κ. Γ. Σκουζέ, κ. καὶ κ. Δ. Λοβέρδου, ἡ δις Σακελλαρίδη, κ. καὶ κ. Ἐπ. Λοβέρδου, ἡ κ. Παπαϊωάννου, κλπ.

—Ἔξτρα σὶκ σαλονέττες αἱ δνίδες 'Αλίκη Μπέμπη μὲ κόκκινα καὶ δύο χαριτωμένες 'Αλεξανδρινές, Νικολαΐδη μὲ μπὲζ καὶ Παπαϊωάννου μὲ μπλὲ.

Η ΜΟΝΤΑΙΝ

ΓΝΩΜΙΚΑ

Τὸ μελάνι τῶν διπλωματῶν γρήγορα σβίνεται, ἂν δὲν στεγνώσῃ μὲ μπορούτη.

—Τὸ καλύτερο μέσο γιὰ ν' ἀπαντᾶται κανείς, εἶνε νὰ θεωρῇ τὸν ἑαυτό του ἐξιαυτότερο ἀπὸ τοὺς ἄλλους.

—Σὲ ὅλα τὰ πράγματα ἡ ἀρχὴ εἶνε ὡραία, ἡ μέση κουραστικὴ καὶ τὸ τέλος ἄθλιο.

Η ΕΙΚΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ ΜΑΣ

'Η εἰκὼν τοῦ σημερινοῦ ἐξωφύλλου μας εἶνε ἔργον τοῦ Γάλλου ζωγράφου Ζὰν Μπορτοῦ καὶ φέρει τὸν τίτλο ἡ «Ἀνοιξις».

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ σὲ ἀπολύτως ἱκανοποιητικὰς τιμὰς παλαιὰ διάφορα βιβλία, παντὸς εἴδους καὶ πάσης γλώσσης, καθὼς καὶ ὁλόκληρες βιβλιοθῆκες. Γράψατε: «Μπουκέτο», Λέκα 7, 'Αθήνας.

ΕΝΑ ΒΙΒΛΙΟ ΠΟΥ ΑΝΑΣΤΑΤΩΣΕ ΤΗΝ ΚΟΣΜΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ

ΤΟ ΣΑΡΩΜΑ ΤΩΝ ΠΑΛΗΩΝ ΚΑΛΩΝ ΤΡΟΠΩΝ

ΤΟΥ ΠΩΛ ΡΕΜΠΟΥ

ΙΒ'.

Η ΟΜΠΡΕΛΛΕΣ

"Οπως εἴπαμε στὸ προηγούμενο φύλλο, τὸ μπαστοῦνι εἶν' ἕνα πρᾶγμα ἐντελῶς περιττὸ γιὰ τοὺς συγχρόνους ἀνθρώπους.

Τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ μὲ τὴν ὀμπρέλλα, ἐφ' ὅσον ἔχει κανεὶς τὰ μέσα ν' ἀγοράσῃ ἀδιάβροχο, χάρις στὸ ὁποῖο μπορεῖ νὰ κυκλοφορῇ τὶς βροχερὲς ἡμέρες χωρὶς νὰ βρέχεται καὶ χωρὶς κίνδυνον νὰ πτσιλίξῃ τοὺς ἄλλους διαβάτες.

'Η ὀμπρέλλα —ἡ ὁποία ἄλλως τε ἐλάχιστα μᾶς προφυλάσσει ἀπ' τὴ βροχὴ— ἐδικαιολογεῖτο τὸν καιρὸ ποὺ τ' αὐτοκίνητα ἦσαν σπάνια, ἡ κίνησις τῶν δρόμων ἐλάχιστη καὶ τὰ μέσα τῆς μεταφορᾶς λιγοστὰ καὶ ἄβολα.

Θὰ ἔπρεπε μάλιστα στὴν ἐποχή μας, οἱ ἐργοστασιάρχαι ὀμπρελλῶν νὰ πάψουν πειὰ νὰ φτειάχνουν τὰ ἄχρηστα αὐτὰ ἀντικείμενα καὶ νὰ κατασκευάζουν μᾶλλον.... ἀλεξίπτωτα γιὰ τ' ἀεροπλάνα...

'Επίσης σήμερα κ' ἡ ὀμπρέλλες τῶν κυριῶν δὲν ἐξυπηρετοῦν πειὰ κανένα πρακτικὸ σκοπό. Μικροσκοπικὲς καθὼς εἶνε, ἀποτελοῦν μᾶλλον στόλισμα κ' ἐξάρτημα τῆς τουαλέττας των, ὥς ὅτου νὰ καταργηθοῦν ἐντελῶς, ἀντικαθιστάμενες ἀπὸ τ' ἀδιάβροχα.

ΤΑ ΓΑΝΤΙΑ

Πολλὲς φορὲς εἶνε πολὺ δυσάρεστο νὰ φοράῃ κανεὶς γάντια. Τὸ ἐξάρτημα αὐτὸ τῆς τουαλέττας πολλὲς φορὲς μᾶς κάνει νὰ νευριάζουμε. Πολλὲς φορὲς χάνουμε τὸ ἕνα, ὁπότε τὸ ἄλλο ποὺ μᾶς μένει, μᾶς εἶνε ἄχρηστο. 'Επίσης λερώνουνται εὔκολα καὶ πρέπει κάθε τόσο νὰ τ' ἀντικαθιστοῦμε, μολονότι δὲν εἶνε καὶ τόσο φτηνά...

Καὶ ὅμως τὰ γάντια μᾶς εἶνε χρήσιμα καὶ ἀπαραίτητα. Χάρις σ' αὐτά, ἕνας ἄνδρας δίνει τὴν ἐντύπωσι τῆς κομψότητος. Φτάνει μόνο νὰ εἶνε καλὰ ἐφαρμοσμένα στὸ χέρι, γιατὶ ἀλλοιῶς αὐτὸς ποὺ τὰ φοράει μοιάζει λίγο σὰν μπακάλης Κυριακάτικος!...

Τὸ βράδυ, οἱ νέοι ποὺ πηγαίνουν σὲ χορευτικὲς συγκεντρώσεις, πρέπει νὰ φοροῦν πάντοτε γάντια, πρὸ παντὸς μάλιστα ὅταν πλησιάζει τὸ καλοκαίρι. 'Αλλιῶς ὑπάρχει κίνδυνος μετὰ μισῆς ὥρας χορὸν νὰ λερώσουν φρεσκιὰ κ' ἀνεπανόρθωτα τὸ φόρεμα τῆς νπάμας τους μὲ τὸν ἱδρῶτα τῶν χεριῶν τους...

ΤΟ ΜΟΝΟΚΛ

"Ας ἔρθουμε τώρα στὸ μονόκλ.

'Η μόδα τοῦ μονόκλ εἶνε πολὺ ἀρχαία. Εἶνε μάλιστα γνωστό, ὅτι ὁ Νέρων χρησιμοποιοῦσε γιὰ μονόκλ ἕνα σμαράγδι.

Κατὰ τὸν περασμένο αἰῶνα, μετὰ τὴ Γαλλικὴ 'Επανάστασι ὡς τὴ δευτέρα Αὐτοκρατορία, τὸ μονόκλ εἶδε μεγάλες δόξες.

'Από τότε ὅμως τὸ διετήρησαν μόνο μερικοὶ εὐγενεῖς, οἱ διπλωμάται, οἱ καλλιτέχναι καὶ μερικοὶ συγγραφεῖς.

'Επίσης κ' οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ Κάϊζερ χρησιμοποιοῦσαν πολὺ τὸ μονόκλ.

Τὸ γυαλὶ αὐτὸ δίνει στὸ πρόσωπό μας μιὰ ψυχρὴ κ' ἀγέλαστη ἔκφρασι. 'Επίσης, καθὼς ἀνυψώνει τὸ βλέφαρο, κάνει τὸ μάτι μας νὰ φαίνεται σὰν ἀποδλακωμένο.

Μὲ ἄλλα λόγια, παραλλάζει ἐντελῶς τὴ φυσιογνωμία μας, πρᾶγμα ποὺ, ὅπως νομίζω, κανεὶς μας δὲν τὸ θέλει...

ΤΑ ΚΑΠΕΛΛΑ

Οἱ παλοποιοὶ μᾶς ἀναγγέλλουν κάθε τόσο, ὅτι τὰ σκληρὰ καπέλλα ξαναγίνονται τῆς μόδας.

Μὴ τοὺς πιστεύετε!

Τὰ σκληρὰ καπέλλα, τὰ μαῦρα σὰν τὸ κοράκι, ποὺ λερώνουν καὶ σπάζουν εὐκολα, δὲν ταιριάζουν πειὰ στὴν ἐποχή μας, ἐποχὴ τῶν σπόρτ καὶ τῆς ταχύτητος.

Μονάχα γιὰ τὸ βράδυ, μὲ κάποιες ἐπίσημες τουαλέττες, μποροῦν νὰ φορεθοῦν.

Τὶς ἄλλες ὧρες τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυχτὸς χρησιμοποιεῖτε ὁποιαδήποτε εἴδους καπέλλο, ἀναλόγως τῆς περιστάσεως καὶ τοῦ κοστουμιοῦ σας.

ΣΤΙΣ ΚΟΥΡΣΕΣ

'Η ἐπίσημη στολὴ στὶς κοῦρσες, δηλαδὴ μὲ καπέλλο ψηλὸ καὶ φράκετα, δὲν συνηθίζεται πειὰ οὔτε στὸ Παρίσι.

Μ' ἕνα κοστοῦμι καλὸ καὶ μ' ἕνα καπέλλο, ἐπίσης καλό, μπορεῖτε νὰ πᾶτε στὶς κοῦρσες καὶ νὰ εἶστε βέβαιοι, ὅτι ἡ τουαλέττα σας εἶνε ἀπολύτως ἄψογη.

Μερικὲς γυναῖκες γιὰ νὰ πᾶνε στὶς κοῦρσες, φορεῖνε τὶς πιὸ πολυτελεῖς των τουαλέττες. Αὐτὸ ἀποτελεῖ ἔλλειψη τάκτ.

'Η ἱπποδρομίες ἔχουν μᾶλλον χαρακτῆρα ἀθλητικὸ καὶ ὄχι κοσμικῆς συγκεντρώσεως.

ΑΘΗΝΑΪΚΟΙ ΤΥΠΟΙ

'Ο τέως 'Υπουργὸς τῶν 'Εξωτερικῶν κ. Ροῦσσος

(Σκίτσο τοῦ κ. Σοφ. 'Αντωνιάδη)

ΛΙΑΝ ΠΡΟΣΕΧΩΣ
ΣΤΟ «ΜΠΟΥΚΕΤΟ»
«Η ΖΩΗ ΤΩΝ ΠΕΙΡΑΤΩΝ»
Περιπέτειες, σφαγές, ναυμαχίες, φρικαλεότητες

ΜΙΑ ΠΡΩΤΟΤΥΠΗ ΕΡΕΥΝΑ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

ΟΙ ΓΞΕΧΟΝΤΕΣ ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΙΣ ΤΑΣ... ΑΓΚΑΛΑΣ ΤΩΝ ΔΙΑΣΗΜΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ!

(Παράταιρα καὶ... σκανδαλώδη συνοικέσια!)

—*Βοήθεια!... Βοήθεια!.. Κακούργημα!... Ἡ κ. Αὔρα Θεοδωροπούλου πνίγει τὸν Μ. Ναπολέοντα!...*
(Σκίτσο τοῦ κ. Σοφ. Ἀντωνιάδη)

Ἰδοὺ σήμερα μιὰ ἀκόμα σελὶς ἀπαντήσεων σὲ τὸ ἐρώτημα τοῦ «Μπουκέτου»:

—«*Ἂν ζοῦσατε στὸ παρελθόν, ποιὰ ἀπ' τὶς διάσημες ἱστορικὲς γυναῖκες θὰ διαλέγατε γιὰ σύζυγό σας*»;

Ὅπως καὶ στὰ προηγούμενα φύλλα, ἀπαντοῦν καὶ σήμερα στὸ ἐρώτημά μας αὐτὸ λόγιοι καὶ πολιτικοί, καλλιτέχναι καὶ ἐπιστήμονες, κυρίαι καὶ δεσποινίδες.

Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Προοδευτικοῦ Κόμματος κ. Γ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ, στὸν ὁποῖο διατυπώσαμε τὸ ἐρώτημά μας, δὲν ἔδειξε τὴν ἐλαχίστην συγκίνησιν σχετικῶς.

—Λοιπόν, κύριε Πρόεδρε;

—Τί λοιπόν; Δὲν ἀσχολοῦμαι ἐγὼ μὲ τέτοια πράγματα...

—Δὲν θ' ἀπαντήσετε;

—Ὄχι.

—Κ' ἡ ἱστορικὲς γυναῖκες;

—Τίς... ἀγνοῶ, δὲν μ' ἐνδιαφέρουν.

—Μὰ οἱ ἄλλοι πολιτικοὶ ἀπάντησαν.

—Καλὰ ἔκαμαν.

—Δὲν θὰ θέλατε καμμίαν...καμμίαν;

—Καμμίαν!...

—Οὔτε τὴν...

—Ποιά;

—Τὴν...Ἐξουσία;

Ὁ κ. Καφαντάρης δὲν ἀπαντᾶ. Μειδιᾶ ὅμως. Κ' ἕνα μειδίαμα σὲ τέτοιες περιστάσεις, εἶνε δίς, τρὶς καὶ ἑκατοντάκις ἐναΐσ.

* * *

Ὁ γνωστὸς πολιτικὸς καὶ στρατηγὸς κ. Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ εἶνε ὡσαύτως ἀνένδοτος. Δὲν τὸν συγκινοῦν οἱ ἱστορικὲς γυναῖκες.

Καὶ ἀπαντᾶ:

—«*Δὲν θὰ ἤθελα καμμίαν τῶν διασήμων ἱστορικῶν γυναικῶν ὡς σύζυγον, διότι δὲν προτίθεμαι νὰ νυμφευθῶ.*»

Θλῖψις καὶ κατήφεια μεταξὺ τῶν ἱστορικῶν γυναικῶν...

* * *

Ἡ γνωστὴ διακεκριμένη καλλιτέχνις κ. ΚΥΒΕΛΗ ΘΕΟΔΩΡΙΔΟΥ εἶνε τῆς γνώμης ὅτι τὸ... δὶς ἐξαμαρτεῖν παράλογον καὶ ἐπικίνδυνον.

Καὶ νὰ τί ἀπαντᾶ:

—«*Δὲν μπορῶ νὰ σᾶς ἀπαντήσω σ' ἐρώτημα ποὺ ἀφορᾶ τὸ γάμο. Ποιὸν θὰ θέλατε νὰ παντρευτῶ ἀκόμα, ἀφοῦ παντρεύτηκα πειά;*»

* * *

Ὁ γνωστὸς λογογράφος κ. ΜΠΑΜΠΗΣ ΑΝΝΙΝΟΣ εἶνε πολὺ μετριόφρων. Ὁμολογεῖ ὅτι γι' αὐτὸν... ἐμαράθηκαν πλέον τοῦ ἔαρος τὰ ἄνθη. Δὲν εἶνε γιὰ παντρειά.

Κι' ἀπαντᾶ στὸ ἐρώτημα τοῦ «Μπουκέτου»:

—«*Ἐμένα, ποὺ δὲν μὲ θέλει καμμιὰ σύγχρονη γυναῖκα, ζητᾶτε νὰ μὲ παντρέψετε μὲ ἱστορική; Καμμιὰ δὲν θέλω, γιατί καὶ νὰ ἤθελα καμμία, μόλις μὲ ἔβλεπε θὰ μὲ παρατοῦσε στὰ κρύα τοῦ λουτροῦ.*»

* * *

Γιὰ τὶς διάσημες ἱστορικὲς γυναῖκες ἀδιαφορεῖ κ' ὁ γνωστὸς θεατρικὸς συγγραφεὺς κ. ΤΙΜΟΣ ΜΩΡΑΪΤΙΝΗΣ. Ὄχι γιὰ ὅλες ὅμως. Ὑπάρχουν καὶ ἱστορικὰ θήλεα ποὺ τὸν συγκινοῦν.

Ἰδοὺ ἡ ἀπάντησίς του:

—«*Πῶς μπορῶ νὰ παντρευτῶ, ἐγὼ ποὺ ζῶ σήμερα, μιὰ διάσημη γυναῖκα τῆς Ἱστορίας, ἀπὸ κεῖνες ποὺ ζήσαν στὸ παρελθόν; Γι' αὐτὸ δὲν θὰ ἤθελα καμμιὰ ἐκτὸς ἂν ἦταν κάποια τους ποὺ ν' ἀνήκη στὴν... «Ἱστορία τῆς Ἀθήνας».*»

Στὴν «Ἱστορία τῆς Ἀθήνας» εὐτυχῶς ὑπάρχουν ἄπειρες ἱστορικὲς γυναῖκες. Συνεπῶς, ὁ κ. Μωραϊτίνης ἐξασφάλισε τὸ μέλλον του καὶ τὸ νοικοκυριό του...

* * *

Ὁ γνωστὸς φιλότεχνος διευθυντὴς τῆς Λαϊκῆς Τραπέζης κ. ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ δὲν εἶνε σκληρὸς κ' ἀδιάφορος πρὸς τὶς ἱστορικὲς γυναῖκες, ὅπως οἱ... προλαλήσαντες.

Ὁ κ. Λοβέρδος ἐκλέγει μὲ γοῦστο ἀνθρώπου ποὺ ξέρει νὰ ἐκτιμᾶ τὸ ὡραῖον, ὄχι μόνον στὶς εἰκόνες, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ φυσικοῦ.

—«*Ἀπ' ὅλες τὶς ἱστορικὲς γυναῖκες, ἀπαντᾶ, θὰ διάλεγα γιὰ σύζυγό μου, ἂν ζοῦσα στὸ παρελθόν, τὴν Λαΐδα*»!

Εἴδατε ἐπιτυχία;

* * *

Στὸ ἐρώτημά μας εἶχε τὴν καλωσύνη ν' ἀπαντήση καὶ ἡ κυρία Λοβέρδου.

—«*Ἀπ' τοὺς διασήμους ἱστορικοὺς ἄνδρας*, μᾶς ἐδήλωσε ἡ εὐγενικὴ δέσποινα, *θαυμάζω περισσότερο τὸν Περικλῆ καὶ τὸν Μ. Ἀλέξανδρο.*»

* * *

Ἀλλὰ καὶ ἡ δ/νὶς ΖΑΝ Δ. ΛΟΒΕΡΔΟΥ δέχτηκε ν' ἀπαντήση στὸ ἐρώτημά μας.

—«*Ἀπ' ὅλους τοὺς ἱστορικοὺς ἄνδρας*, μᾶς εἶπε ἡ δ/νὶς Λοβέρδου, *θαυμάζω περισσότερο τὸν Ὀδυσσέα.*»

* * *

Ὁ γνωστὸς ποιητὴς κ. Κ. ΒΑΡΝΑΛΗΣ εἶνε ὁ τολμηρότερος ὅλων.

Ἀκοῦστε τί ἀπαντᾶ, τὸ θηρίον:

—«*Γιὰ σύζυγο (Θεὸς νὰ φυλάξη) δὲν θάθελα καμμιὰν ἀπὸ τὶς διάσημες γυναῖκες τῆς Ἱστορίας... μήτε καὶ καμμιὰν ἄλλη. Γιὰ φιλενάδες ὅμως διαβατικές, ὅλες εἶνε καλές. Ἀπὸ τὶς ἱστορικὲς βασίλισσες, ἀρχόντισσες, ποιήτριες κλπ. θὰ προτιμοῦσα (ἔτσι ...ἀπὸ περιέργεια) ὄχι τὶς πιὸ ὡραῖες ἢ τὶς πιὸ σοφές, μὰ τὶς πιὸ ἐρωτιάρες καὶ διεστραμμένες, σαν τὴν Κλεοπάτρα νὰ ποῦμε, τὴ Μεσσαλίνα, τὴν Αἰκατερίνη... Κι' αὐτὲς (ἀναμεταξύ μας!) δὲν θὰ ζητοῦσα νὰ μ' ἀγαποῦσαν ἢ νὰ μ' ἐχτιμοῦσαν, γιὰ νὰ τὶς ἀποχτοῦσα μὲ τὴ βία καὶ μὲ... τὸ ξύλο. Σαδισμός; Γιατί ὄχι!*»

Τὰ σχόλια περιττεύουν.

Γιατὶ ἐδῶ χρειάζεται ἢ ἄγγελος κρατῶν τὸν δάκτυλον στὰ χείλη... λογοκρισία!

* * *

Ὁ γνωστὸς πολιτικὸς κ. ΣΠ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ ἀρνεῖται τὸν ...ἱστορικὸ γάμο. Μιὰ φορὰ ἔκανε ἕνα τέτοιο σάλτο μορτάλε, λέει, καὶ τότε γιατὶ ἐπρόκειτο γιὰ τὴν σημερινὴ σύζυγό του. Τὸ δὶς ἐξαμαρτεῖν οὐκ ἀνδρὸς σοφοῦ.

Μὰ διαβάστε καλύτερα τὴν ἀπάντησί του:

—«*Γιατί νὰ παντρευτῶ καὶ πάλι;... Ὄχι, δὲν θάθελα ὡς σύζυγο καμμιὰ ἱστορικὴ γυναῖκα, γιατί εἶμαι ἐναντίον τοῦ γάμου. Καὶ γιὰ νὰ εἶμαι εἰλικρινής, ἂν δὲν παντρευόμουν τὴν Αὔρα, δὲ θὰ ἤμουν τώρα παντρεμένος. Γιὰ τὴ σημερινὴ γυναίκα μου ἔκανα ἐξαίρεσι...*»

* * *

Αὐτὰ λέει ὁ κ. Θεοδωρόπουλος. Δὲν ἔχει ὅμως τὴν ἰδία γνώμη κ' ἡ κ. ΑΥΡΑ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ.

Ἡ κ. Θεοδωροπούλου ἐκλέγει ἱστορικὸν ἄνδρα, ἀλλὰ μὲ πολὺ... ἀγοίας διαθέσεις.

Ἰδοὺ ἡ ἀπάντησίς της:

—«*Τὸν Ναπολέοντα, γιὰ νὰ προλάβαινα νὰ τὸν δολοφονήσω καὶ νὰ μὴν γράψη τὸν Ναπολεόντειο Κώδικα*»!...

Φτηνὰ λοιπὸν τὴν γλύτωσε ὁ μεγάλος Κορσικανός.

Πολὺ-πολὺ φτηνὰ μάλιστα...

Ὁ κ. Τίμος Μωραϊτίνης καὶ ἡ γυναῖκες τῆς «Ἱστορίας τῆς Ἀθήνας». Κατάκτησις εἰς πολλὰς πράξεις καὶ...εἰσπράξεις!
(Σκίτσο τοῦ κ. Σοφ. Ἀντωνιάδη)

ΜΙ' ΑΛΗΘΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΡΩΤΟΣ ΚΑΙ ΣΠΑΡΑΓΜΟΥ

ΑΠ' ΤΗΝ ΑΓΑΠΗ ΣΤΟ ΘΑΝΑΤΟ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ. — Ἡ Ζωὴ Θεοφιλᾶ, μιὰ πεντάμορφη Ρωμηποῦλα τῆς σκλαβωμένης Πόλης, ἐχει ἀρραβωνιαστεῖ μὲ τὸ Βασίλη Ἀγιοβλασίτη. Ὁ ἀρραβωνιαστικός της, ἐπειδὴ θέλησε νὰ γιορτάση τοὺς γάμους του ὅσο τὸ δυνατὸ πιὸ λαμπρά, φεύγει γιὰ τὴν Κρήτη γιὰ νὰ φέρη ἐκλεκτὰ γλυκὰ κρασιά. Μιὰ μέρα, ἐνῶ ἡ Ζωὴ πηγαίνε στὸ λουτρό, ἕνας πλούσιος καὶ δυνατὸς Τοῦρκος ἄρχοντας, ὁ ὀγδοντάρης Μουχτὰρ ἀγᾶς, τὴ βλέπει στὸ δρόμο του καὶ θαμπωμένος ἀπ' τὴν ὠμορφιά της, πλησιάζει τὴ νέα κι' ἀρχίζει νὰ τῆς μιλᾶη τρυφερὰ καὶ παθητικά. Σὰν ἔφτασαν στὰ λουτρά, ὁ Μουχτὰρ ἀποχωρεῖ τὴ Ζωή, τὴν ὁποία ἄρχισαν νὰ βασανίζουν κακὰ προσωθήματα. Τὴν ἄλλη μέρα πράγματι πρωΐ-πρωΐ, ὁ Τοῦρκος ἄρχοντας πηγαίνει στὸ σπίτι τοῦ Θεοφιλᾶ καὶ τοῦ ζητάει τὴν κόρη του σὲ γάμο. Ὁ γέρος ὅμως τοῦ ἀπαντάει πὼς εἶνε ἀρραβωνιασμένη. Μαινόμενος ὁ ἀγᾶς τὸν ἀπειλεῖ κι' φεύγει...

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Φεύγοντας ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ Θεοφιλᾶ, ὁ Μουχτὰρ ἀγᾶς ἄφριζε ἀπ' τὴν ὀργή του. Κύτταζε κάθε τόσο πρὸς τὴ συνοικία ποὺ κατοικοῦσε ἡ Ζωὴ κ' ἐξεστόμιζε φοβερὲς ἀπειλές.

Τέλος, σὰν ἔφτασε στὸ Σουλτανικὸ ἀνάκτορο, ἔτρεξε κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὰ ἰδιαίτερα διαμερίσματα τοῦ Σουλτάνου. Ἐκεῖ εἶπε στὸν ἀξιωματικὸ τῆς ὑπηρεσίας πὼς ἦταν ἀνάγκη νὰ δῆ ἀμέσως τὸν αὐτοκράτορα.

Ὁ ἀξιωματικὸς ἐξαφανίστηκε γιὰ μερικὲς στιγμὲς καὶ σὲ λίγο ξαναγύρισε καὶ εἶπε στὸν Μουχτὰρ ἀγᾶ ὅτι ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης εἶχε εὐδοκήσει νὰ τὸν δεχθῆ ἀμέσως σὲ ἀκρόαση.

Ὅταν, ἔπειτα ἀπὸ ἕνα τέταρτο τῆς ὥρας, ὁ Μουχτὰρ ἀγᾶς βγῆκε ἀπὸ τὰ διαμερίσματα τοῦ Σουλτάνου, ἦταν ἐντελῶς μεταμορφωμένος. Ἡ ὄψη του, στὴν ὁποία ζωγραφιζόταν πρὸ ὀλίγου ὁ πιὸ ἄγριος θυμός, ἔλαμπε τώρα ἀπὸ χαρά. Τὰ μακριὰ γεροντικὰ του μάτια πετοῦσαν σπίθες ἱκανοποιήσεως.

Καὶ δὲν εἶχε ἄδικο νὰ εἶνε τόσο χαρούμενος... Ὅ,τι εἶχε ζητήσει ἀπ' τὸ Σουλτάνο, τὸ εἶχε πετύχει....

Εἶχε πάρει ἄδεια γάμου μὲ Χριστιανὴ καὶ τὴν ἐγκριση νὰ φυλακίση τὸν πατέρα καὶ τὴ μητέρα τῆς Ζωῆς, ἐφ' ὅσον θὰ ἔφεραν ἀντιρρήσεις στὸ σκοπό του μὲ τὴν κόρη τους.

Χωρὶς δὲ νὰ χάση καθόλου καιρό, πῆρε μαζύ του ἑν' ἀπόσπασμα ἀπὸ Γεννιτσάρους καὶ τράβηξε πάλι γιὰ τὸ σπίτι τοῦ Θεοφιλᾶ.

Οἱ γονεῖς τῆς Ζωῆς, οἱ ὁποῖοι περιποιόντουσαν ἐκείνη τὴν ὥρα τὴν κόρη τους, πού, καθὼς εἴδαμε, εἶχε λιποθυμήσει μὲ τὴν πρωϊνὴ ἐπίσκεψη τοῦ Μουχτάρ, βλέποντάς τον πάλι μαζὺ μὲ τοὺς ἀγρίους Γεννιτσάρους νὰ παρουσιάζεται στὸ σπίτι τους, ἔβγαλαν δυνατὲς κραυγὲς ἀπελπισίας κ' ἀγκαλιάζοντας τὴ Ζωή, ἄρχισαν νὰ κλαῖνε καὶ νὰ τραβοῦν τὰ μαλλιά τους.

Ὁ ἐρωτευμένος ἀγᾶς, ἀσυγκίνητος μπροστὰ στὸ σπαραχτικὸ αὐτὸ θέαμα, δίνταξε τοὺς Γεννιτσάρους του νὰ τοὺς ἀποσπάσουν διὰ τῆς βίας ἀπὸ τὴν κόρη τους καὶ νὰ τοὺς μεταφέρουν στὶς φυλακές.

Ἔπειτα, ἀφοῦ ἐξετελέσθη ἡ διαταγή του αὐτή, πλησίασε τὴ Ζωὴ καὶ τῆς εἶπε:

—Ἂν δὲν δεχτῆς νὰ γίνης σύζυγός μου, δὲν θὰ ξαναδῆς ποτὲ τοὺς γονεῖς σου. Σοῦ δίνω προθεσμία ὡς τὸ βράδυ... Σκέψου κ' ἀποφάσισε... Ἂν ἐπιμείνης ὡς τὸ τέλος στὴν ἄρνησί σου, αὔριο τὸ πρωΐ οἱ γονεῖς σου θὰ κρεμαστοῦν...

Ἡ συγκίνησις κ' ὁ τρόμος τῆς δυστυχισμένης νέας ἦταν τόσος, ὥστε δὲν μποροῦσε νὰ τοῦ ἀπαντήση τίποτε.

Τραύλισε μόνο μερικὲς ἀκατάληπτες λέξεις καὶ κατόπιν, κλείνοντας τὰ μάτια της, ἔπεσε πάλι ἀναίσθητη....

Τότε ὁ Μουχτὰρ ἀγᾶς, ἀφοῦ διέταξε τοὺς Γεννιτσάρους του νὰ μεταφέρουν τὴ νέα στὸ χρεββάτι της καὶ νὰ μείνουν ἐκεῖ γιὰ νὰ τὴν φυλάνε, ἔφυγε.

Ἦταν πολὺ εὐχαριστημένος τώρα, γιατὶ ἤξερε ὅτι στὸ τέλος, εἴτε μὲ τὸ καλό, εἴτε μὲ τὴ βία, θὰ φριμβόταν.

Ἦταν μάλιστα τόσο βέβαιος γι' αὐτό, ὥστε, γυρίζοντας στὸ παλάτι, ἄρχισε νὰ κατευγίνεται μὲ τὶς προετοιμασίες τοῦ γάμου του, τὸν ὁποῖο σκόπευε νὰ κάμη ὅσο τὸ δυνατὸν λαμπρότερο καὶ νὰ προσκαλῆ τοὺς φίλους του σ' αὐτόν...

Κατὰ τὸ βράδυ κάλεσε μερικὲς Τούρκισσες τῶν ἀνακτόρων καὶ ἀφοῦ τοὺς ἔδωσε τὶς κατάλληλες ὁδηγίες, τοὺς παρέδωσε ἕνα σωρὸ ὑπέροχα μεταξωτὰ φορέματα καὶ λαιμπρὰ κοσμήματα γιὰ νὰ τὰ πάνε στὴ Ζωὴ καὶ νὰ προσταθήσουν νὰ τὴν καταφέρουν νὰ δεχτῆ μὲ τὸ καλὸ νὰ γίνη σύζυγός του.

Ἡ γυναῖκες αὐτές, σὰν ἔφταναν στὸ σπίτι τοῦ Θεοφιλᾶ, εἶπαν στοὺς Γεννιτσάρους, ποὺ φύλαγαν τὴ Ζωή, νὰ φύγουν καὶ ἔμειναν μόνες τους μὲ τὴ νέα.

Τότε ἄρχισαν νὰ τὴ χαϊδεύουν καὶ νὰ τὴ φιλοῦν καὶ νὰ τῆς παρουσιάζουν ἕνα—ἕνα τὰ δῶρα τοῦ ἀγᾶ. Ἡ Ζωή, σὰν νέα κοπέλλα ποὺ ἦταν, θαμπωνόταν ὅσο τὰ ἔβλεπε ἀπὸ τὸν πλοῦτο τους καὶ τὴν πολυτέλειά τους.

Συγχρόνως ἡ Τούρκισσες τῆς μιλοῦσαν γιὰ τὰ λαμπρὰ παλάτια τοῦ ἀγᾶ, γιὰ τοὺς δούλους του, γιὰ τοὺς θησαυρούς του, γιὰ τὴν ἀπεραντη ἀγάπη του πρὸς αὐτὴν καὶ τὴν βεβαίωναν πὼς ἂν τὸν δεχόταν γιὰ σύζυγό της, θὰ γινόταν ἡ πιὸ εὐτυχισμένη γυναῖκα τοῦ κόσμου.

Ἐπίσης δὲν παρέλειπαν νὰ τῆς μιλοῦν μὲ τρόπο γιὰ τὴν τρομερὴ τύχη ποὺ περίμενε τοὺς γονεῖς της καὶ αὐτὴ τὴν ἴδια, ἂν ἐπέμενε στὴν ἄρνησί της.

Τότε ἡ Ζωή, ζαλισμένη ἀπ' ὅλες αὐτὲς τὶς πολυτέλειες, ἀνήσυχη γιὰ τοὺς γονεῖς της, ξέχασε τὸν ξενητεμμένο μνηστῆρα της, ὁ ὁποῖος σὲ λίγο καιρὸ θὰ γύριζε γιὰ νὰ κάνη μαζύ της τοὺς γάμους του, καὶ εἶπε στὶς Τούρκισσες:

—Ναί... Πέστε στὸ Μουχτὰρ ἀγᾶ πὼς δέχομαι νὰ γίνω γυναῖκα του...

Μόλις πρόφερε αὐτὰ τὰ λόγια, μετάνοιωσε κάλας γιὰ ὅ,τι εἶχε πεῖ... Εἶδε ξέφαγκα σὰν σὰ ὀπτασία μπροστὰ της τὸν μνηστῆρα της τὸν Βασίλη Ἀγιοβλασίτη, νὰ τὴν κυττάζη παραπονεμένα, μὲ μάτια ἑτοιμα νὰ δακρύσουν...

Μὰ ἦταν ἀργὰ πειά...

Εἶχε πεῖ τὸ ναί.

Μερικὲς μάλιστα ἀπὸ τὶς Τούρκισσες εἶχαν φύγει κ' εἶχαν τρέξει στὸν ἀγᾶ γιὰ νὰ τοῦ μεταδώσουν τὴν εὐχάριστη αὐτὴ εἴδηση...

Ὁ Μουχτὰρ κόντευε νὰ τρελλαθῆ ἀπ' τὴ χαρά του, μαθαίνοντας πὼς ἡ Ζωὴ εἶχε δεχτεῖ νὰ γίνη γυναῖκα του....

Ἀμέσως τράβηξε γιὰ τὶς φυλακές, ὅπου βρισκόντουσαν οἱ γονεῖς της καὶ τοὺς ἀποφυλάκισε μονάχος του. Ἔπειτα τοὺς ἔστειλε μ' ἕνα λαιμπρὸ ἁμάξι στὸ σπίτι τους, κοντὰ στὴν κόρη τους, διαβεβαιώνοντάς τους πὼς στὸ ἑξῆς, τώρα ποὺ θὰ εἶχαν αὐτὸν γαμπρό τους, δὲν εἶχαν νὰ φοβηθοῦν τίποτε. Μ' ἀλλοιώνω!... Τώρα ἀκριβῶς ἄρχιζε ἡ τραγωδία τῆς Ζωῆς, τοῦ ἀγαπημένου της καὶ τῶν γονέων της...

* * *

Οἱ γάμοι τοῦ Μουχτὰρ ἀγᾶ μὲ τὴ Ζωὴ γιορτάστηκαν ἔπειτα ἀπὸ λίγες μέρες μὲ τὴ μεγαλείτερη λαμπροτητα. Ὅλοι οἱ μεγαλείτεροι ἄρχοντες καὶ ἀξιωματικοὶ τοῦ σουλτανικοῦ ἀνακτόρου παρευρέθησαν σ' αὐτούς....

Ἡ χαρὰ τοῦ Μουχτὰρ ἀγᾶ ἦταν ἀπεράντη. Δὲν ἐχόρταινε νὰ βλέπη καὶ νὰ θαυμάζη τὴν ὠμορφιὰ τῆς Ζωῆς, ἡ ὁποία ὅμως ἔτοιμε δίπλα του σὰν τὸ ψάρι.

Ἡ εὐτυχία τοῦ γέρου ἀγᾶ ἦταν τόση, ὥστε μέσα σὲ λίγες ἡμέρες εἶχε ξανανεώσει. Τὸ γεροντικό του κορμὶ εἶχε πάρει καινούργιο σφρίγος, τὰ χλωμὰ μαγουλά του κοκκινισαν καὶ τὰ μάτια του ἔλαμπαν... Περατοῦσε μὲ σταθερὸ βῆμα καὶ, βλέποντάς τον κανείς, θὰ τὸν περνοῦσε κατὰ τρία χρόνια μικρότερο...

Ἡ Ζωὴ ἀτεναντίας ἦταν χλωμὴ καὶ φαινόταν σὰν νὰ εἶχε ἀναφορώσει ἀπὸ μιὰ μεγάλη ἀρρωστεια.

Μὰ ἡ χλωμάδα της αὐτὴ καὶ ἡ μυστικὴ θλῖψις ποὺ ζωγραφιζόταν ἐπάνω στὸ πρόσωπό της, ἔκανε ἀκόμα μεγαλείτερη τὴν ὠμορφιά της.

Ὅλοι οἱ Τοῦρκοι ἄρχοντες ποὺ τὴν ἐβλεπαν, κάρφωναν ἐπάνω της τὰ μάτια τους μὲ θαυμασμὸ καὶ μακαρίζαν τὸν Μουχτὰρ ἀγᾶ ποὺ εἶχε ἀποκτήσει ἕνα τέτοιο θησαυρό.

Ἕνας μάλιστα νεαρὸς ἀξιωματικὸς τοῦ σουλτανικοῦ ἀνακτόρου, ἕνας μελαχρινὸς καὶ συμπαθητικὸς λοχαγὸς με ὠμορφα καὶ μαῦρα μάτια, δὲν ἔπαυε νὰ τῆς φίγγη δλη τὴν ὥρα κουφὲς ματιές.

Ὁ νέος αὐτὸς ἀξιωματικός, ὁ Μεχμὲτ μπέης, ἦταν γιὸς ἑνὸς σπραταγοῦ κ' εἶχε λαμπρὸ μέλλον.

Βλέποντας τώρα τὴ Ζωὴ, ἔνιωσε νὰ ξαφνα τὴν καρδιά του νὰ χτυπᾶη γι' αὐτὴ μ' ἕνα τρυφερὸ αἴσθημα.

Θὰ ἦταν πρόθυμος νὰ τῆς προσφέρη τὰ πάντα καὶ τὴ ζωή του ἀκόμα, γιὰ νὰ κερδίση ἕνα χαμογελό της ἢ ἕνα γλυκὸ της λόγο...

(Ἀκολουθεῖ)

Κύτταξε πρὸς τὸ σπίτι τῆς Ζωῆς κι' ἐξεστόμισε τρομερὲς ἀπειλές...

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΕΝΟΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΦΙΛΕΛΛΗΝΟΣ

ΕΝΑ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΩΔΕΣ ΤΑΞΕΙΔΙ ΤΟΥ ΠΟΥΚΕΒΙΛ

Ὅπου ὁ Πουκεβίλ ἀλλάζει διαρκῶς ἐπαγγέλματα. Ἀπὸ παπᾶς γιατρὸς καὶ ἀπὸ γιατρὸς πρόξενος. Τὸ ταξεῖδι μὲ τὸ ἰταλικὸ ἱστιοφόρο. Στὰ χέρια τῶν πειρατῶν. Ὁ Γαλλόφιλος πειρατής. Ἡ ἀποβίβασις στὴν Πελοπόννησο καὶ ἡ περιπλάνησις τῶν αἰχμαλώτων. Ὅπου ἡ γυναῖκες τοὺς παίρνουν μὲ τις πέτρες. Πῶς ἔμαθε ἑλληνικὰ ὁ Πουκεβίλ. Στὸ χαρέμι, κ.τ.λ.

ΣΦΑΛΩΣ θὰ εἶνε ἀρκετὰ γνωστὸ στοὺς ἀναγνώστες μας τὸ ὄνομα τοῦ Ποικεβίλ, ὁ ὁποῖος ἔμεινε ἀρκετὸν καιρὸ στὰ Γιάννενα ὡς πρόξενος τῆς Γαλλίας κοντὰ στὸν Ἀλῆ Πασᾶ κι' ἔγραψε ὁλόκληρο βιβλίο γι' αὐτόν, βιβλίο ποὺ θεωρεῖται μοναδικὸ στὸ εἶδος του.

Ὁ Ποικεβίλ ἐγεννήθηκε στὸ Μερλερὼ τῆς Νορμανδίας κατὰ τὸ Μάρτιο τοῦ 1771 καὶ ἐσπούδασε κατ' ἀρχὰς στὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Καέν. Πρὶν ὅμως τελειώσει ἐκεῖ τὶς σπουδές του, μπῆκε στὴν Ἱερατικὴ Σχολὴ τοῦ Στὲ καὶ μέσα σὲ τρεῖς μῆνες χειροτονήθηκε διάδοχικὰ ὑποδιάκονος, διάκονος καὶ ἱερεύς.

Κατόπιν, ἀφοῦ στὸ μεταξὺ ἔφτασε τὸ ἀξίωμα τοῦ προϊστέρεως, μετετίθησε στὸ διδασκαλικὸ κλάδο, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἔμεινε εὐχαριστημένος οὔτε ἀπ' αὐτόν, πῆγε στὸ Παρίσι γιὰ νὰ σπουδάσῃ γιατρός. Ἀφοῦ πῆρε τὸ δίπλωμά του ὡς χειρουργοῦ, κατατάχτηκε ὡς στρατιωτικὸς γιατρὸς στὸ στρατὸ τοῦ Ναπολέοντος καὶ τὸν σπνόδευσε στὴν περίφημη ἐκστρατεία του τῆς Αἰγύπτου.

Φαίνεται ὅμως, ὅτι ὁ νέος γιατρὸς δὲν τὰ κατάφερνε καλὰ στὸ ἐπάγγελμά του, γιατὶ ὕστερ' ἀπὸ λίγον καιρό, κοπὰ τὸ Νοέμβριο τοῦ 1798, ἀναγκάστηκε νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν γῆ τῶν Φαραὼ καὶ νὰ ἐπιβιβασθῇ ἑνὸς ἰταλικοῦ ἱστιοφόρου, γιὰ νὰ γυρίσῃ στὴ Γαλλία. Λόγῳ ὅμως ἀνικανότητος τοῦ πλοιάρχου, τὸ ἱστιοφόρο, ἐνῶ κατευθυνόταν στὴν Τουλῶνα, περιπλανήθηκε στὴν Ἀδριατικὴ θάλασσα.

Ἐκεῖ ὅμως συναντήθηκε μὲ μερικοὺς Μπαρμπαρίνους πειρατάς, οἱ ὁποῖοι εἶχαν τὸ πλοῖο τους ὁπλισμένο μὲ κανόνια καὶ ἄρχισαν νὰ κανονιοβολοῦν τὸ ἰταλικὸ ἱστιοφόρο. Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀνίσου αὐτοῦ ἀγῶνος ἦταν ὅτι σὲ λίγο οἱ πειρατὰ ἔγιναν κύριοι τοῦ ἱστιοφόρου καὶ αἰχμαλώτισαν ὅλους τοὺς ἐπιβάτες καὶ τὸ πλήρωμά του.

Κατόπιν, ἀφοῦ ἀλυσσοδέθηκαν ὅλοι οἱ αἰχμάλωτοι, ἀνέλαβε τὴν κυβέρνηση τοῦ ἱστιοφόρου ἕνας πειρατὴς ἀπὸ τὴν Τρίπολι τῆς Ἀφρικῆς, ὀνομαζόμενος Ρεΐζ Χαμίς. Ὁ πειρατὴς αὐτὸς βρισκόταν πρὸ ἐτῶν στὴ φυλακὴ τῆς Μάλτας, καταδικασμένος ἐπὶ πειρατεία, εἶχε δὲ ἐλευθερωθεῖ ἀπὸ τοὺς Γάλλους καὶ κατόπιν εἶχε ὑπηρετήσει στὴν Αἰγυπτο ὑπὸ τὶς διαταγὲς τοῦ στρατηγοῦ Δοιμὰ πατρός, τοῦ περιφήμου μυθιστορογράφου.

Δὲν ἄργησε ὅμως νὰ ἐγκαταλείψῃ τὶς τάξεις τοῦ στρατοῦ καὶ νὰ ἐπιδοθῇ ἐκ νέου στὸ πρῶτο ἐπαγγελμά του, ἐνοιθεὶς μὲ ἄλλους συμπατριῶτες του κουσσάρους. Ὡστόσο διατηροῦσε πάντοτε καλὴ ἀνάμνησι ἀπὸ τοὺς Γάλλους καὶ ἀπέφευγε νὰ τοὺς κάνῃ κακό.

Τώρα λοιπόν, μόλις ἔμαθε ὅτι οἱ αἰχμάλωτοι του κατήγοντο οἱ περισσότεροι ἀπ' τὴ Γαλλία, ἔσπευσε νὰ τοὺς καθησυχάσῃ, λέγοντάς τους, ὅτι αὐτὸς εἶνε φίλος τῆς πατρίδος των καὶ ὅτι ἐλάβαινε ὁ ἴδιος προσωπικῶς τὴν εὐθύνη γιὰ καθετὶ ποὺ θὰ τοῦ ἔκλεβαν οἱ ἄνδρες του, «τὸ σκιλαλόϊ» του, καθὼς συνήθιζε νὰ τοὺς ἀποκαλῇ.

Αὐστηχῶς ὅμως, ὁ φιλότιμος αὐτὸς πειρατὴς, ὡς ναυτικός, δὲν ἦταν ἀνώτερος ἀπὸ τὸν πρῶτο πλοιάρχο τοῦ ἱστιοφόρου καὶ τὸ πλοῖο θὰ ἐξώκειλε ἀσφαλῶς στὶς ἀκτὲς τῆς Πελοποννήσου, ἂν δὲν ἐπρόφταινε ν' ἀρπάξῃ τὸ τιμόνι ἕνας Γάλλος ὑποπλοίαρχος ἀπ' τοὺς αἰχμαλώτους, ὁ ὁποῖος κατώρθωσε ἐπὶ τέλους νὰ τὸ φέρῃ σῶο στὸ λιμάνι τοῦ Ναυαρίνου.

Μόλις οἱ αἰχμάλωτοι ἀποβιβάστηκαν στὴν Πύλο, ὁ Ποικεβίλ, τοῦ ὁποίου ἐγνώσθη ἀμέσως ἡ ἰδιότης, προσελκύθη ἀπὸ τὸν ἐκεῖ Τοῦρκο μπέη, ὁ ὁποῖος τοῦ ἀνέθεσε καθήκοντα ὑγειονόμου τῆς πόλεως. Ἐπισκεπτόταν δηλαδὴ διαφόρους ἀσθενεῖς φίλους τοῦ μπέη καὶ αὐτὸς ὡς ἀνταμοιβή, ἔτρεφε ὅλους τοὺς συναιχμαλώτους του.

Ὅταν ὕστερ' ἀπὸ λίγες μέρες ὁ μπέης ἐξήντλησε τὴ φιλανθρωπία του πρὸς τοὺς ξένους, τοὺς ἔδωσε συνοδεία καὶ τοὺς ἔστειλε στὴν Τριπολιτσά, ἡ ὁποία τότε ἦταν ἕδρα τοῦ πασᾶ τῆς Πελοποννήσου. Ἀφοῦ πέρασαν ἀρκετὰ ποτάμια στὸ δρόμο, καθὼς ἀναφέρει ὁ Πουκεβίλ, ἔφτασαν ἐπὶ τέλους στὴν «Ἀνδροῦσσαν», ἡ ὁποία δὲν εἶνε ἄλλη ἀπὸ τὸ χωριὸ Ἀνδρούσα. Ἐπὶ πλέον, ἀναφέρει ὁ ἴδιος, ὅτι βρισκόταν στοὺς πρόποδες τῆς Ἰθώμης καὶ ὅτι ἦταν ἡ ἀρχαία Θουρία ἢ Μεσσήνη, ἐνῶ ἀπείχε περὶ τὰ δέκα χιλιόμετρα καὶ ἀπὸ τὸ ἀναφερόμενο βουνὸ καὶ ἀπὸ τὶς δυὸ ἄλλες πόλεις.

Ἡ σύγχισις ὅμως αὐτὴ ἐξηγεῖται περίφημα ἀπὸ τὴ... λαμπρὴ ὑποδοχὴ ποὺ τοὺς ἔγινε ἐκεῖ ἐκ μέρους τῶν κατοίκων, οἱ ὁποῖοι μισοῦσαν τοὺς Εὐρωπαίους ὡς ἀπίστους καὶ τοὺς περίμεναν μὲ... πέτρες στὰ χέρια. Ἐννοεῖται ὅτι οἱ ξένοι κατατρόμαξαν ἀπὸ τὴν περίεργη αὐτὴ ἐκδήλωσι φιλοξενίας, ἀλλὰ δὲν ἔπαθαν τίποτε.

Ὁ Ποικεβίλ ἐστάλη νὰ διανυκτερεύσῃ στὸ σπίτι μιᾶς χήρας, ἡ ἀποία τὸν ἔβριξε μὲ τὴ λέξι «κερατές», καθὼς λέει ὁ ἴδιος, καὶ φώναξε πὼς ἔπρεπε νὰ τοῦ κόψουν τὸ κεφάλι. Ὡστόσο τοῦ ἔρριξε ἕνα κομμάτι ψωμὶ μὲ τὴν ἑξῆς φράσι, ποὺ συγκράτησε ὁ κατάπληκτος ξένος :

— Τρῶγε, σκύλος Φράγκος !....

Ἐπὶ τέλους, ὕστερ' ἀπὸ πολλὲς περιπέτειες, οἱ Γάλλοι αἰχμάλωτοι ἔφτασαν στὴν Τριπολιτσά. Ὁ πασᾶς τοὺς ὑποδέχτηκε μὲ φιλοφροσύνη καὶ τοὺς παραχώρησε γιὰ κατοικία τὸ χαρέμι του.

Φαίνεται ὅμως, ὅτι δὲν τοὺς εὐνοοῦσε ἡ τύχη, τοὺς ἄμοιρους, γιατὶ ἔπεσεν ἀπὸ λίγο διάστημα ἤρθε ἄλλος πασᾶς. Ὁ νέος ἀντικαταστάτης τοῦ φίλου των δὲν εἶχε κανένα λόγο γιὰ νὰ τοὺς περιποιηθῇ καὶ τοὺς ἔδιωξε ἀπὸ τὸ χαρέμι καὶ τοὺς ἔστειλε σ' ἕνα χάνι.

Ἐκεῖ, ὁ Ποικεβίλ ἐπλούτισε ἀρκετὰ τὸ φτωχὸ ἑλληνικὸ λεξιλόγιό του καὶ ἦταν ὁ μόνος ποὺ μποροῦσε νὰ συνενοηθῇ μὲ τὸν χατζῆν, ἰδίως στὸ ζήτημα τῶν τροφίμων. Ὁ χατζῆς ὅμως, ἕνας κουτοπόνηρος Μπραΐης, ἀπαντοῦσε σὲ κάθε αἴτησί του μ' ἕνα στερεότυπο :

— Δὲν ἔχει !....

«*Τότε*, γράφει ὁ Ποικεβίλ στὸ Ἡμερολόγιό του, *οἱ ἄνδρες μας ἀναγκαζόντουσαν καὶ πήγαιναν μόνοι τους στὴν ἀγορὰ γιὰ νὰ ψωνίσουν. Καὶ γιὰ νὰ τοὺς καταλαβαίνουν τί ζητοῦν, βέλαζαν σὰν πρόβατα, ξεφώνιζαν σὰν πουλερικά, ζωγράφιζαν στὸ χαρτὶ λαχανικὰ καὶ φροῦτα καὶ συγχρόνως ἐξησκοῦντο στὴν ἀρίθμησι γιὰ τὴν πληρωμήν.*»

Στὸ Ἡμερολόγιό του μέχρι ἐκείνης τῆς ἡμερομηνίας ὁ Ποικεβίλ εἶχε μαζέψει διακόσιες περίπου ἑλληνικὲς λέξεις, ἀπίραιτητες γιὰ τὴ συνεννόησί των μὲ τοὺς ἐντοπίους, στὶς ὁποῖες ὅμως εἶχε βάλει τὸν τόνο ἐντελῶς στὰ κουτουρού !

Φαίνεται ὅμως πολὺ εὐχαριστημένος ἀπὸ τὶς Τριπολιτσιώτισσες, ἡ ὁποῖες τοῦ ἐχρησίμευσαν ὡς διδασκάλισσες στὴν ἐκμάθησι τῆς γλώσσας καὶ «*ἡ ὁποῖες ἀξίζουν, γράφει, νὰ πάρουν τὸ βραβεῖο τῆς ὠμορφιᾶς καὶ ἴσως καὶ τὸ στεφάνι τῆς ἀρετῆς*».

Οἱ αἰχμάλωτοι ἔμειναν στὴν Τριπολιτσὰ ἑφτὰ ὁλόκληρους μῆνες, κατὰ τοὺς ὁποίους πέρασαν νοστοτά—σταβά, καὶ κατόπιν ἐστάλησαν στὴν Κωνσταντινούπολι, στὴ φυλακὴ τοῦ Ἐπταπυργίου.

Ὁ Ποικεβίλ, μόλις μτῆκε στὸν περίβολο τῆς φυλακῆς, νόμισε ὅτι εἶχε χαθεῖ πειὰ τὸ παν γι' αὐτόν. Ἐκεῖ ὅμως βρῆκε ἀνελπίστως ὡς συντρόφους τὸν ἐπτεταμμένο τῆς Γαλλίας Ρουφέν, τὸν καθηγητὴ τοῦ Γαλλικοῦ Κολλεγίου Κιεφὲρ καὶ πλῆθος ἄλλο φυλακισμένων Γάλλων λογίων, οἱ ὁποῖοι εἶχαν συλληφθεῖ λόγῳ τῆς ἐμπολέμου καταστάσεως τῆς Τουρκίας μὲ τὴν Γαλλία.

Ὁ Ποικεβίλ ἔμεινε ἐκεῖ μέσα δυὸ χρόνια καὶ τοὺς συγκρατουμένους του, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὑπῆρχαν καὶ Ἕλληνες.

Ἀπελευθερώθηκε χάρις στὶς φροντίδες τοῦ τότε προξένου τῆς Βλαχίας, ἀλλὰ δὲν ἔφυγε ἀμέσως ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολι. Κάθησε ἀκόμα κάμποσους μῆνες καὶ πλούτισε ἀκόμα πιὸ πολὺ τὸ λεξιλόγιό του.

Φαίνεται δὲ ὅτι καὶ πάλι γυναῖκες χρησιμοποίησε ὡς διδασκάλισσες, γιατὶ σ' ἕνα μέρος τοῦ Ἡμερολογίου του γράφει γι' αὐτὲς τὰ ἑξῆς :

«*Ἡ Μωραΐτισσα δὲν τέρπει τὴν ἀκοὴ ὅσο ἡ Ἑλληνίδα τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἡ ὁποία κάνει νὰ σφυρίζῃ γλυκὰ τὸ θῆτα, νὰ κυλάῃ τὸ δέλτα καὶ συγχρόνως μεταχειρίζεται κάθε τόσο ὑποκοριστικά, τὰ ὁποῖα ζωντανεύει μὲ νάζια καὶ λαρυγγισμοὺς σὰν τραγοῦδα ποὺ καίγεται ἀπ' ἀγάπη!*»

Ἀπὸ τὸ ἀπόσπασμα αὐτὸ φαίνεται, ὅτι ὁ Ποικεβίλ εἶχε προχωρήσει πολὺ στὴν κατανόησι τῆς Ἑλληνικῆς.

Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσί του, ὁ Ποικεβίλ γύρισε στὸ Παρίσι καὶ ἀνηρτορεύθη διδάκτωρ τῆς ἰατρικῆς. Δὲν εἶχε ὅμως καμμιὰ ὀρεξι νὰ ἐξασκήσῃ τὸ ἐπάγγελμά του καὶ γύρευε ἀφορμὴ γιὰ τ' ἄρμησή.

Ἡ ἀφορμὴ αὐτὴ δὲν ἄργησε νὰ τοῦ δοθῇ. Ὅταν ὁ Ναπολέων ἔστειλε τὴν θέσι προξένου Ἰωαννίνων, ὁ Ποικεβίλ τὴ δέχτηκε

Η ΠΑΛΗΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΖΩΗ

Ο ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ ΕΛΛΗΝ ΦΕΟΥΔΑΡΧΗΣ

Οἱ ἄρχοντες τοῦ Μωρηᾶ κι' ὁ Τοῦρκος δήμιος ἐπὶ Τουρκοκρατίας. Ὁ Κοπανίτσας καὶ ὁ πύργος του. Πῶς τὸν περιγράφει ἕνας Γάλλος περιηγητὴς τοῦ 1847. Μία ἐπίσκεψις τοῦ τότε Γάλλου πρεσβευτοῦ. Χαρακτηριστικὸς διάλογος. Ὁ Κοπανίτσας καὶ ἡ ζωή του. Ὁ ὁρμητικώτερος καβαλλάρης. Ἡ τελευταῖες λάμψεις τῆς ἐπαρχιακῆς ἀρχοντιᾶς, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

ΜΕΣΑ στοὺς αἰῶνες τῆς σκλαβιᾶς, στὰ μαῦρα χρόνια ποὺ οἱ Ἕλληνες ἔσκυβαν τὸ κεφάλι κάτω ἀπὸ τὸ σπαθὶ τοῦ κατακτητὴ Τούρκου, ὑπῆρχε στὶς διάφορες ἐπαρχίες μιὰ ντόπια ἀρχοντιὰ ποὺ ἐχρησίμευε πολλὲς φορὲς γιὰ τὴν προστασία τῶν ἄλλων ὁμοφύλων. Πολλὲς ἀπ' τὶς ἀρχοντικὲς αὐτὲς οἰκογένειες κατώρθωσαν νὰ διασωθοῦν καὶ νὰ παραμείνουν στὶς ἐπαρχίες τους καὶ μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσι τῆς χώρας ἀπ' τοὺς Τούρκους. Διετήρησαν μάλιστα γιὰ πολλὰ χρόνια τὴν ἐπαρχή τους καὶ τὴν πολιτική τους δύναμι.

Ἕνας Γάλλος περιηγητὴς ποὺ ἐγύρισε στὰ 1847 ὅλη τὴν Πελοπόννησο, συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν Πρεσβευτὴ τῆς Γαλλίας Θεόφανές, ἐγνώρισε στὴ Σπάρτη μιὰ τέτοια ἀρχοντικὴ οἰκογένεια, τὴν οἰκογένεια Κοπανίτσα, στὸ ἀρχοντικὸ τῆς ὁποίας ἐφιλοξενήθηκε. Νὰ τί γράφει ὁ Γάλλος περιηγητὴς γιὰ τὸ ἀρχοντικὸ αὐτό:

«*Ὁδοιπορούσαμε κατὰ τὰ χαράματα στοὺς ὀρεινοὺς δρόμους τοῦ Μωρά. Ἕνα παιδὶ μᾶς ὡδήγησε, τέλος, σ' ἕνα σπίτι, ὅπου θὰ μποροῦσαμε νὰ βροῦμε φιλοξενία. Τὸ σπίτι ἦταν ἀπόμερο καὶ κυκλωμένο ἀπὸ ψηλὰ τείχη.... Ἐκρούσαμε τὴ βαρὺ ρόπτρο καὶ σὲ λίγο φανερώθηκε ἕνα κοκκινο φέσι καὶ ἡ κάνα ἑνὸς τουφεκιοῦ ἔπεσεν ἀπὸ τὰ κεφάλια μας.*

—Εἶνε ἐδῶ ὁ κ. Κοπανίτσας ; ρωτήσαμε.

—Ποιοὶ εἶσαστε σεῖς ; Τί ζητᾶτε ; εἶπε ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸ φέσι.

—Πῆγαινε νὰ πῆς στὸν κύριο Κοπανίτσα ὅτι ὁ πρεσβευτὴς τῆς Γαλλίας ζητεῖ νὰ τοῦ δώσῃ ἕνα στρῶμα νὰ κοιμηθῆ τὴ νύχτα.

Ὁ ὑπόφορος χάθηκε, καὶ ὕστερ' ἀπὸ λίγο παρουσιάστηκε πάλι.

—Ποῦ εἶνε ὁ πρεσβευτής ; ρώτησε.

—Ἐρχεται λίγα βήματα πιὸ πίσω μας.

—Λοιπόν, περιμείνατε νὰρθῆ κι' αὐτός.

Περιμένομε. Ὁ πρεσβευτὴς κύριος Θεόφανες ἐπλησίασε, τέλος, καὶ εἶπε τ' ὄνομά του καὶ τὴν ἰδιότητά του.

Ἡ φορὰ αὐτὴ ἡ βαρειὰ πόρτα σείστηκε καὶ ἄνοιξε τόσο μόνο, ὅσο ἔφτανε νὰ περάσῃ ἕνας ἄνθρωπος.

Ὁ πρεσβευτὴς μπῆκε μόνος. Ἐμεῖς παραμείναμε ἔξω ἀπὸ τὴν αὐλή, ὡσότου ἐπιστρέψῃ ἡ ἀντιγράφεις, ἐξακριβώθηκε ὅτι εἶμαστε ἄθρωποι ἄξιοι κάθε ἐμπιστοσύνης, ὅλοι τοὺς ὁποίους μποροῦσαν νὰ μπάσουν στὸ σπίτι χωρὶς κανένα φόβο.

Περάσαμε λοιπὸν μέσα ἀπὸ δυὸ γραμμὲς ἀρμῶν παλληκαριῶν, παραταγμένων σὲ ἑλλὴ τους. Τὰ παλληκάρια μᾶς ἐσκεπάζαν ἀπὸ τὸ κεφάλι ὡς στὰ πόδια μὲ περιέργεια.

Τὸ τυπικὸ τῆς ὑποδοχῆς ἦταν πολὺ διεξοδικό, πολὺ βαρύ, ἀλλ' ἐμπνεόμενο ἐγκάρδια. Θαυμασία ἐπίσης ἡ φιλοξενία. Ὁ οἰκοδεσπότης ἦταν νέος ἄνθρωπος, 30 ὡς 35 ἐτῶν, ξανθός, χαριτωμένος, μιλοῦσε τὰ γαλλικὰ μὲ κομψότητα καὶ σχεδὸν χωρὶς ξενικὴ προφορά.

Φαίνεται λοιπὸν ὅτι τὸ σπίτι τοῦ ἄρχοντος Κοπανίτσα ἦταν πολὺ μεγάλη προθυμία, μὲ εὐγνωμοσύνη σχεδόν, καὶ ξεκίνησε γιὰ τὴν ἄκρη τοῦ κόσμου.

Ἐπὶ Γιάννενα ἔμεινε ἀρκετὰ χρόνια καὶ ἐσχετίστηκε μὲ τὸν τύραννο τῆς Ἠπείρου, ὁ ὁποῖος παραδόξως τοῦ εἶχε μεγάλη ἐμπιστοσύνη καὶ τὸν ἐκαλοῦσε συχνὰ στὸ σεράϊ του.

Ἐπιστρέφοντας, ὅταν ἀνέβηκε στὸ θρόνο τῆς Γαλλίας ὁ Λουδοβίκος ΙΗ', ὁ Πουκεβίλ μετετέθη στὴν Πάτρα καὶ ἔλαβε μεταξὺ τῶν πρώτων τὸν σταυρὸ τῆς Λεγεώνος τῆς Τιμῆς.

Ὁ Πουκεβίλ πέθανε κατὰ τὸ 1838, σὲ ἡλικία 67 ἐτῶν, στὸ Παρίσι καὶ ἐτάφη στὸ νεκροταφεῖο τοῦ Μονταρνάς. Ὁ τάφος του φέρει ἐπιγραφὴ ἐπιγραφή, ἡ ὁποία καταλήγει μὲ δυὸ ἑλληνικοὺς στίχους τῆς Ὀδυσσείας, ἀπὸ τὸ μέρος ὅπου ὁ Ὅμηρος εὔχεται γιὰ τὸν Ἀχιλλέα ἀθάνατη μνήμη. Ἡ μόνη διαφορὰ στὴν ἐπιγραφὴ εἶνε ὅτι ἡ λέξι «Πουκεβίλε»...

Μωραΐτης ἄρχοντας
(Εἰκὼν ξένου Περιηγητοῦ—1840)

Ὁ Κοπανίτσας ἦταν ἀρχηγὸς πολιτικοῦ κόμματος, καὶ ἀρχηγὸς μεγάλης οἰκογενείας. Ἑπομένως εἶχε τοὺς ἀνθρώπους του, πολλοὺς καὶ ἀφοσιωμένους, τοὺς ὁποίους συντηροῦσε, ὁπλίζε καὶ τοὺς ἐτοποθετοῦσε στὰ διάφορα χτήματά του, τὰ ὁποῖα ἐπέβλεπε ὁ ἀδελφός του.

Τὸ ἀντίπαλο κόμμα εἶχε ἐπίσης τὸν ἀρχηγό του καὶ τοὺς ὁπλοφόρους του, οἱ ὁποῖοι ἔπαιρναν ἐφίλαγαν ἑκαναν ἐνέδρες καὶ συμπλοκές. Κατὰ τὴν ἐποχὴ μάλιστα τῶν ἐκλογῶν ἐγίνονταν σοβαρὲς μάχες. Ὁ Κοπανίτσας ἦταν ἰσχυρότατος. Μποροῦσε, σὲ κάθε στιγμή, νὰ ὁδηγήσῃ μέσα στὴ Σπάρτη ἢ καὶ στὰς Ἀθήνας ἐνάντιον τοῦ Βασιλέως ἢ ἀπέρ αὐτοῦ, τριακόσιους ἄντρες, ἀρματωμένους σὰν ἀστραπούς.

Ὁ Κοπανίτσας ἦταν περίφημος ἱππεύς. Ὅταν ἤταν ἔφιππος, τὸν ἔπιανε ἄγριο μεθύσι, ἀσυγκράτητος ἐνθουσιασμὸς «καὶ τότε —γράφει ὁ Γάλλος περιηγητὴς— ἦταν θαυμάσιος νὰ τὸν βλέπῃ κανείς!». Ἡ ἀσπρη του πλούσια φουστανέλλα καὶ τὰ μανίκια τοῦ χρυσοκέντητου βελουδίνου σκαμπανεβάζανε στὸν ἄνεμο, τὰ μακρυὰ ξανθά του μαλλιὰ καὶ ἡ μακρυὰ γαλάζια φούντα τοῦ φεσιοῦ του ἀγγίζαν με χάρι τοὺς ὤμους του. Καὶ σὰν φυσιογνωμία του, στοὺς τρόπους του, στὴν κουβέντα του ξεχώριζε ἀμέσως ὁ ἄρχοντας τοῦ γραφικοῦ ἐκείνου τόπου, μεγαλόψυχος καὶ γενναῖος.

* * *

Ἡ ζωὴ αὐτή, ἐκεῖ πάνω, ἦταν ἕνα μίγμα φεουδαρχίας καὶ δημοκρατίας. Ὁ Κοπανίτσας ἐξασκοῦσε μιὰ ἀτελείωτη ἐξουσία. Στὰ χωρία του βρισκότανε ἡ τιμὴ καὶ ἡ περιουσία ὅλων. Ὁ Κοπανίτσας ἦταν στὸν τόπο του ἀνώτερος κι' ἀπὸ τὸ Βασιλέα.

Ὁ ξένος περιηγητὴς βλέποντας τὴν παράδοξη ἐκείνη ζωή, κάτω ἀπὸ τὴν ἴδια στέγη, (ὅπου ὁ ἀρχηγὸς κοιμόταν πλάγι στοὺς συντρόφους του, κινδυνεύοντας τοὺς ἴδιους κινδύνους καὶ χαιρόμενος τὰ ἴδια ἀγαθὰ μὲ αὐτούς), ἔμεινε βαθειὰ γοητευμένος.

Τέτοιοι ἦσαν οἱ τύποι τῶν ἀριστοκρατῶν στὶς ἑλληνικὲς ἐπαρχίες κατὰ τὸ 21 καὶ στὰ χρόνια τοῦ Ὄθωνος. Σιγὰ-σιγὰ ὅμως ἡ ζωὴ ἐκείνη ἐφυλλορρόησε, ὑπετάχθη στὸν πολιτισμὸ καὶ τὶς καινούργιες φιλελεύθερες ἰδέες.

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΒΙΚΤΩΡΟΣ ΟΥΓΚΟ

Ἡ περιπλανήσεις τοῦ ποιητοῦ κατὰ τὴν παιδική του ἡλικία. Ὁ ἔρως του μὲ τὴ δεσποινίδα Φουσέ. Ὅπου ὁ πατέρας της ἀρνεῖται νὰ τοῦ τὴ δώση γιὰ σύζυγο. Μιὰ δολοφονικὴ ἀπόπειρα κατὰ τοῦ ποιητοῦ. Ἡ προσφιλεῖς του ἀσχολίες. Πῶς ἔγραφε καὶ πῶς ἔμπνεύσταν. Ὁ ἀπαραίτητος περίπατος. Ἡ ἐπίδοσίς του στὴ ζωγραφική, κ.τ.λ.

Ἡ ζωὴ τοῦ μεγάλου ποιητοῦ τῆς Γαλλίας Βίκτωρος Οὐγκὼ ἦταν μιὰ ζωὴ γεμάτη περιπέτειες, μετανάνοιες καὶ ἀναστατώσεις.

Ὁ ποιητὴς εἶχε γεννηθεῖ στὸ Μπεζανσόν, ἀπ' τὸ ὁποῖο ὅμως ἔφυγε σὲ ἡλικία... ἑφτὰ ἑβδομάδων μαζὺ μὲ τὴν οἰκογένειά του, ἐπειδὴ ὁ πατέρας του ποὺ ἦταν στρατηγός, μετατέθηκε ἀπὸ τὸ μέρος αὐτό. Ἀπὸ τότε ὁ ποιητὴς δὲν ξαναγύρισε ποτὲ στὴ γενέτειά του.

Κατὰ τὴν παιδική του ἡλικία, περιπλανήθηκε μαζὺ μὲ τοὺς γονεῖς του στὴ Μασσαλία, στὴν Κορσική, στὴν Ἕλβα καὶ ὅπου ἀλλοῦ μετέθεταν τὸν πατέρα του.

Ὁ μικρὸς Οὐγκὼ ἦταν πολὺ φιλάσθενος καὶ ἀδύνατος, ἀλλὰ χάρις στὶς στοργικὲς περιποιήσεις τῆς μητέρας του ἔγινε γρήγορα ἕνα εὔρωστο παιδὶ καὶ δὲν ξαναρώστησε πειὰ σοβαρά.

Ὁ Οὐγκὼ ἀπὸ παιδὶ σχεδὸν εἶχε ἀγαπήσει τὴν γειτονοπούλα του δεσποινίδα Φουσέ. Τὸ αἴσθημά του ὅμως αὐτὸ δὲν ἔσδυσε ὅπως σβύνουν συνήθως τὰ παιδικὰ αἰσθήματα.

Γι' αὐτὸ ὅταν ἐνηλικιώθηκε κάτως, τὴ ζήτησε σὲ γάμο. Ὁ πατέρας τῆς ὅμως ἀρνήθηκε νὰ τὴ δώση σ' ἕναν ἄσημο νέο ποὺ δὲν εἶχε ἐξασφαλίσει ἀκόμα τὸ μέλλον του.

Ὡστόσο, ὁ ποιητὴς δὲν ἀποθαρρύνθηκε ἀπὸ τὴν ἄρνησι αὐτή, ἀλλὰ ρίχτηκε μὲ τὰ μοῦτρα στὴ δουλειὰ κι' ὕστερα ἀπὸ λίγον καιρὸ ἐξέδωκε σὲ βιβλίο τοὺς πρώτους του στίχους.

Ἡ ποιητικὴ αὐτὴ συλλογὴ εἶχε τὴν τύχη νὰ ἀρέση στὸν τότε βασιλέα τῆς Γαλλίας, ὁ ὁποῖος γιὰ νὰ ἀνταμείψη τὸν γιὸ τοῦ πιστοῦ του στρατηγοῦ, τοῦ χορήγησε ἐτησία ἐπιχορήγησι χιλίων φράγκων.

Ὕστερ' ἀπ' αὐτὸ ὁ Οὐγκὼ κατώρθωσε νὰ παντρευτῆ τὴν ἐκλεκτή του καὶ ἐγκαταστάθηκε μαζύ της σὲ μιὰ εὐπρόσωπη ἀπωσδήποτε κατοικία.

Μετὰ κάμποσον καιρὸ ὅμως λίγο ἔλειψε νὰ πέση θῦμα δολοφονικῆς ἀποπείρας ἐξ αἰτίας τοῦ πολυκρότου θεατρικοῦ ἔργου του «Ἐρνάνης».

Λίγες μέρες προτοῦ παρασταθῆ τὸ δράμα του, στοῦ ὁποίου τὴν πρεμιέρα ἐδόθη ἀραγωματικὴ μάχη, ἔλαβε ἕνα ἀνώνυμο γράμμα, ὅπου μεταξὺ τῶν ἄλλων τοῦ ἔγραφαν τὰ ἑξῆς:

«*Ἂν δὲν ἀποσύρῃς ἐγκαίρως τὸ βρωμερό σου δράμα ἀπὸ τὸ θέατρο, μάθε ὅτι ἀπειλεῖται ἡ ζωή σου!*».

Ὁ ποιητὴς ὅμως δὲν ἔδωσε σημασία στὴν ἀπειλὴ αὐτή, καὶ μιὰ νύχτα, ἐνῶ καθόταν κατὰ τὶς δυὸ μετὰ τὰ μεσάνυχτα στὸ γραφεῖο του, ποὺ βρισκόταν στὸ ἰσόγειο, κ' ἐργαζόταν, ἄκουσε ἔξαφνα νὰ σφυρίζη πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι του μιὰ σφαῖρα, ἡ ὁποία εὐτυχῶς δὲν τὸν πέτυχε πουθενά.

Κάποιος φιλολογικὸς ἐχθρός του, φαίνεται, τὸν εἶχε πυροβολήσει ἔξω ἀπ' τὸ δρόμο.

***

Φωτογραφία ἀριθμ. 26: Ὁ ἐκλεκτὸς καλλιτέχνης κ. Τηλ. Λεπενιώτης.

Ὁ Βίκτωρ Οὐγκὼ χρησιμοποιοῦσε πάντα γιὰ πέννα ἕνα φτερὸ κήνας καὶ ἔγραφε ἀπάνω σὲ μεγάλα ἄσπρα φύλλα χαρτιοῦ. Συνήθιζε δὲ νὰ γράφη ὄρθιος καὶ ὅσα φύλλα χαρτιοῦ ἀποτελεῖσνε, τὰ ἔρριχνε πίσω τοιν, σχηματίζοντας ἔτσι ὁλόκληρο σωρὸ πάνω στὸ πάτωμα.

Γιὰ νὰ ἐμπνέεται, ἔκανε μακροὺς περιπάτους, πεζὸς καὶ σὲ ὁποιαδήποτε ἐποχὴ τοῦ ἔτους.

Στοὺς περιπάτους του αὐτοὺς κατέστρωνε συνήθως τὸ σχέδιο τῶν ἔργων του καὶ προσπαθοῦσε νὰ τοὺς βρῇ τὴν τελειότερη μορφή.

Μιὰ ἀπὸ τὶς προσφιλέστερες ἀσχολίες τοῦ Οὐγκὼ, ἐκτὸς τοῦ γραψίματος, ἦταν καὶ τὸ διάβασμα.

Δὲν ἐσύγναζε ὡστόσο καθόλου στὶς δημόσιες βιβλιοθῆκες, γιατὶ φρόντιζε νὰ ἀγοράζη ἢ νὰ προιηθεύεται ἀπωσδήποτε τὸ βιβλίο ποὺ χρειαζόταν...

Μονάχα σὲ περίπτωσι ποὺ δὲν εὕρισκε στὰ βιβλιοπωλεῖα ἢ σὲ κανέναν φίλο του τὸ βιβλίο ποὺ χρειαζόταν, κατέφευγε καὶ τὸ ζητοῦσε στὶς δημόσιες βιβλιοθῆκες.

Πρὶν γράψη ἕνα ἔργο του, ὁ Οὐγκὼ ἔπρεπε νὰ καταστρώση τὸ σχέδιό του, τὸ ὁποῖο χωροῦσε τὶς περισσότερες φορὲς σ' ἕνα κομμάτι χαρτιοῦ.

Κατόπιν ὅμως, ὅταν ἔπιανε νὰ τὸ γράψη, συμπλήρωνε διάφορα κενὰ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀναμνήσεών του ἢ τῶν ἐμπνεύσεων ποὺ τοῦ ἐρχόντουσαν στὸ μεταξύ.

Ὁ Οὐγκὼ, ὅταν ἔγραφε ἰδίως τὰ μεγάλα ἔργα του, καθόταν σ' ἕνα δρύϊνο τραπέζι, μέσα σ' ἕνα δωμάτιο πολὺ φωτεινό, κι' ἀπὸ τὸ πρωῒ ὥς τὸ μεσημέρι γράφ. μεγάλα κατεβατά, γρήγορα καὶ σχεδὸν χωρὶς διακοπή.

Τὰ χειρόγραφα, τὰ ὁποῖα, ὅπως εἴπαμε, τὰ πετοῦσε πίσω στὸ πάτωμα, κατόπιν τὰ μάζευε καὶ τὰ ταχτοποιοῦσε σύμφωνα μὲ τὸν ἀριθμὸ ποὺ τοὺς εἶχε βάλει.

Δὲν τὰ ξαναδιάβαζε ποτὲ ἀμέσως, ἀλλ' ἀφοῦ ἐτελείωνε μιὰ πλήρη πρᾶξι, ὅταν ἐπρόκειτο γιὰ δράμα, ἢ ἕνα ὁλόκληρο κεφάλαιο στὰ μυθιστορήματα.

Ὅταν ἔκανε τὸν περίπατό του τὸ πρωῒ, ἔγραφε τὸ ἀπόγευμα. Ἀλλοιῶς, ἀρχίζε τὸ γράψιμο ἀπὸ τὸ πρωῒ.

Μερικὲς φορὲς ὅμως, ὅταν εἶχε ἐξαιρετικὴ ἔμπνευσι καὶ γόνιμη φαντασία, παρέτεινε τὴν ἐργασία του μέχρι τῶν νυχτερινῶν ὡρῶν.

Πάντος ποτὲ του δὲν ἔννοοῦσε νὰ γράψη περισσότερα ἀπὸ δυὸ μέρες συνεχῶς καὶ ἤθελε νὰ ἀναπαύεται τὸ γράψιμό του μὲ τὸν περίπατο.

Τὴ συνήθεια αὐτὴ τὴν τηροῦσε σ' ὅλη του τὴ ζωὴ καὶ σ' αὐτὴν ὤφειλε τὴν ἀκατάβλητη ὑγεία του, τὴν ὁποία διατηροῦσε μέχρι βαθυτάτου γήρατος.

Μονάχα μιὰ φορὰ στὴ ζωή του ἔκανε ἐξαίρεσι σ' αὐτὸν τὸν κανόνα: ὅταν ἔγραφε τὴν «Παναγία τῶν Παρισίων». Τότε δὲν ἐσταμάτησε καθόλου, ἀλλὰ ἐτελείωσε τὸ ἔργο του χωρὶς καμμιὰ διακοπή.

Ὅσο γιὰ τὰ ποιήματά του, αὐτὰ ὁ Οὐγκὼ τὰ ἔγραφε ὅποτε τοῦ ἐρχόταν ἡ ἔμπνευσι καὶ σύνηθ. στεκόμενος ὀρθός.

Στὴν περίπτωσι αὐτή, ἀντὶ τῆς δρύϊνης τραπ. ζῆς μεταχειριζόταν ἕνα ὑψηλὸ μαῦρο ἀναλόγιο, τ. ποθετημένο ἀπέναντι τοῦ ἀνοιχτοῦ παραθύρου, κ. σα στὸν κοιτῶνά του.

Ἀπὸ τὸ 1871 καὶ κατόπιν, δηλαδὴ μετὰ τὴ ἡ. ποχὴ τῆς ἐξορίας του, ὁ ποιητὴς εἶχε ἀπαστ. τὴ συνήθεια νὰ γράφη μόνο τὸ πρωῒ ἢ τὸ βρ. καὶ νὰ χρησιμοποιῇ τὶς ὑπόλοιπες ὧρες του σὲ ἀ. ριτάτους, γευματίζοντας πολλάκις τὸ μεσημέρι ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι του.

Ὁπωσδήποτε, ὁ Οὐγκώ, εἴτε στὸ Παρίσι ἢ σκόταν, εἴτε ἀλλοῦ, εἶχε θέσει ὡς πρόγραμμα τ. ζωῆς του νὰ μὴν ἀφίνη νὰ περάση μιὰ μέρα χω. νὰ γράψη μιὰ γραμμή.

Ἐπίσης ὁ ποιητὴς εἶχε μεγάλη ἱκανότητα στ. διαστοῦ, καὶ ἐπειδὴ ἄφινε πάντα περιθώρια σ. χαρτὶ ποὺ ἔγραφε, τὸ μεταχειριζόταν συχνὰ γιὰ. συμπληρώσει μὲ εἰκόνες τὰ γραφόμενά του.

Ἔτσι, πολλὲς φορὲς ἐσχεδίασε στὰ περιθώρι. τῶν χειρογράφων του διάφορα κοσμήματα, ἀνθ. μασίες, γελοιογραφίες, σχετιζόμενες ὅμως μὲ τ. κείμενο.

Καὶ μιὰ τελευταία λεπτομέρεια, ὅσον ἀφορᾶ τὸ πρόσβετο αὐ. ταλέντο τοῦ ποιητοῦ. Ὁ «Ρῆγος» καὶ οἱ «Ἐργάται τῆς θαλάσσης», τ. δυὸ θαυμάσια αὐτὰ μυθιστορήματά του, ἐξεδόθησαν εἰκονογραφημ. ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Οὐγκώ.

Φωτογραφία ἀριθμ. 27: Ὁ κ. Κωνστ. Ζαβιτσιάνος

ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Η ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ

Σὲ μιὰ μικρὴ πολίχνη τῆς Γερμανίας πέθανε τελευταῖα κάποιος γέρος καὶ ὁ γυιός του —ἕνας ἐργατικός, τὸν συνώδευε μαζὺ μὲ τοὺς ἄλλους συγγενεῖς στὸ νεκροταφεῖο.

Ὅταν ὁ νεκρὸς κατεβάστηκε στὸν τάφο του καὶ σκεπάστηκε μὲ χῶμα, ὁ γυιός του ἔκανε μιὰ ἀπελπισμένη χειρονομία καὶ φώναξε μὲ κλάμματα:

—Δυστυχισμένε μου πατέρα, δὲν θὰ σὲ ξαναδῶ πειά!

Ὁ εἰρηνοδίκης τῆς περιφερείας, ὁ ὁποῖος τὸ πληροφορήθηκε αὐτό, καταδίκασε τὸν ἀναίσθητο ἐργάτη σὲ φυλάκισι δεκαπέντε ἡμερῶν, γιατὶ δῆθεν μὲ τὰ λόγια του αὐτὰ ἀρνιόταν... τὴν ἀθανασία τῆς ψυχῆς!

Φωτογραφία ἀριθμ. 28: Ὁ διακεκριμένος καλλιτέχνης κ. Ι. Παπαϊωάννου.

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

ΤΟΥ κ. ΧΑΡΗ ΣΤΑΜ.

Η ΦΩΤΙΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

—Εἶμαι πολὺ δυστυχισμένη. *Ὁ ἄνθρωπος π' ἀγαπῶ δὲν μοῦ ἀνήκει. Ἂν μοῦ τὸν διεκδικοῦσε μιὰ ξένη, θὰ τὴν σκότωνα. Μὰ αὐτὴ ποὺ τὸν ἀγαπάει ὅσο τὸν ἀγαπῶ κι' ἐγώ, εἶνε ἡ ἀδελφή μου. Δὲν μοῦ μένει λοιπὸν παρὰ νὰ πεθάνω. Μητέρα μου, Λίζα μου, συγχωρήστε με...*

Ἡ Λίνα στάθηκε μιὰ στιγμὴ καὶ σφούγγισε τὰ μάτια της.

Ἔλεισε ὕστερα τὸ γράμμα καὶ κύτταξε πρὸς τὸ κρεββάτι τῆς Λίζας.

—Κοιμᾶται, ψιθύρισε.

Ἡ Λίζα ὅμως δὲν κοιμόταν.

Τὴν κρατοῦσε ἄγρυπνη ὁ πόνος της. Κι' ἀκόμα εἶχε ἕνα παράπονο πρὸς τὸν Θεό. Προκαθυπνόταν πὼς κάποια συμφορὰ τὴν ἀπειλεῖ κι' αὐτὴ καὶ τὴν ἀδελφή της. Προσποιόταν λοιπὸν τὴν κοιμισμένη καὶ παρακολουθοῦσε τὴ Λίνα, μέσα ἀπ' τὶς μισόκλειστες βλεφαρίδες της. Τὴν εἶδε νὰ γονατίζη ἀπ' τὸ μπαλκόνι καὶ νὰ κάθεται νὰ γράψη καὶ παρακολουθοῦσε. Τί νάγραφε ἄραγε τέτοια ὥρα; Κανένα γράμμα σ' ἐρα. σμένο; Ὄχι. Κάτι ἄλλο, κάτι τὸ τρομερό, γιὰ ν' ἀναστενάζη καὶ νὰ κλαίη γράφοντας....

Ἂν ἦταν γράμμα γιὰ τὸ Βρανᾶ, θὰ μιλοῦσε γ' αὐτὸ στὴν ἀδελφή της. Ἐξ ἄλλου εἶχε τὴν ἐντολὴ νὰ πάη τὸ πρωῒ καὶ νὰ δῇ τὸ Γιῶργο. Τί νὰ τοῦ γράψη; Καὶ γιατὶ μόλις τελείωσε τὸ γράψιμο, πῆγε καὶ στάθηκε μπρὸς στὰ εἰκονίσματα κ' ἔκαμε τὸ σταυρό της κλαίγοντας;

Ὡς τ' αὐτιά τῆς Λίζας ἔφταναν μερικὲς λέξεις τῆς Λίνας ποὺ προσευχόταν κλαίγοντας. Ψιθύρ.:

—Συγχώρησέ με, Θεέ μου!... Δὲν μοῦ μένει ἄλλο λόγο....

Ἡ Λίζα ἔνιωσε τὴν καρδιά της νὰ σφίγγεται. Κάποιος ἄκουσε τὰ λόγια αὐτά. Ναί, δὲν ὑπῆρχε πιὰ ἀμφιβολία. Ἡ Λίνα εἶχε πάρει κάποια ἀπόφασι. Αὐτὸ φανόταινε ἄλλωστε ἀπ' τὴν ἀγωνία της....

Ἡ Λίζα δὲν τὴν ἄφενε πειὰ καθόλου ἀπ' τὰ μάτια της.

Τὴν εἶδε νὰ κρύβη τὸ γράμμα ποῦχε γράψει, στὴν σχισμὴ τοῦ γραφείου κ' ὕστερα νὰ κόβη μιὰ κόλλα στὴν κάμαρα, πάνω—κάτω, βαθειὰ συλλογισμένη.

Ὅταν ἔπεσε κατόπιν στὸ κρεββάτι της, δὲν κοιμήθηκε ἀμέσως. Λεγόνταν κ' ἀναστέναζε ἀρκετὴ ὥρα ὅς ποὺ νὰ τὴν πάρη ὁ ὕπνος...

Ὅταν κατάλαβε ἡ Λίζα πὼς ἡ ἀδελφή της κοιμήθηκε, σηκώθηκε σιγὰ—σιγὰ καὶ πλησίασε τὸ κρεββάτι της. Εἶχε δεῖ τὴ Λίνα νὰ βάζη κάτω ἀπὸ τὸ προσκεφάλι της τὸ κλειδάκι τοῦ συρταριοῦ ἀπὸ ὁποῖο ἔκλεισε τὸ γράμμα.

Ἂν κ' ἡ πρᾶξις της αὐτὴ ἦταν κακή, ἔπρεπε νὰ τὴν κρύψη γιὰ τὸ καλὸ καὶ τὴ σωτηρία τῆς ἀδελφῆς της, ν' ἀνοίξη τὸ συρτάρι καὶ νὰ διαβάση τὸ γράμμα ἐκεῖνο.

Τὴ χέρι τῆς Λίζας ἔτρεμε....

Ἀλλοιμονάτα, τὸ ἔγραφε σιγὰ—σιγὰ κάτω ἀπ' τὸ κρεββάτι τῆς ἀδελφῆς της καὶ πῆρε τὸ κλειδί.

Ἡ Λίνα δὲν ξύπνησε, δὲν κατάλαβε τίποτα. Κοιμόταν βαθειά....

Ἡ Λίζα ἔτρεξε στὸ γραφεῖο, ἄνοιξε τὸ συρτάρι, πῆρε τὸ γράμμα καὶ διάβασε γονγρορα—γονγρορα...

Ἔπεσαν τὸ χαρτὶ τῆς ξέφυγε ἀπ' τὰ χέρια κι' ἔπεσε κάτω.

Ὅλο ἀπομένει σὰν νὰ μαρμάρωσε.

Κρυος Ἰδρώτας ἔβρεξε τὸ μέτωπό της.

Τὴν ἀφρη ἡ διάθεσι νὰ φωνάξη δυνατά, νὰ ζητήση βοήθεια, ν' ἀνοιξη τὸ σπιτάκι σὰν τρελλή....

Ἀλλὰ τὸ λόγιόν δυνατόν; Εἶχε πάρει μιὰ τέτοια ἀπόφασι ἡ Λίνα ἀπὸ τὴν ἀπελπισία της; Θὰ σκοτωνόταν ἡ ἀγαπημένη της ἀδελφὴ ἀπὸ τὴν χαρᾶ της, γιὰ νὰ τῆς ἀφήση ἐλεύθερο τὸ δρόμο στὸν ἔρωτα; Ὄχι, ποτέ.... Ἔπρεπε νὰ προλάβη τὸ κακὸ μὲ κάθε μέσον....

Ἡ Λίνα εἶχε πεῖ πὼς θὰ πήγαινε τὸ πρωῒ νὰ δῇ τὸ Βρανᾶ. Θὰ ἔρχόταν.... Ὑστερα θὰ γύρεῖε σπίτι γιὰ νὰ πεθάνη!....

Ὄχι, δὲν ἔπρεπε νὰ γίνη αὐτό. Ἔπρεπε νὰ δῇ τὸ Γιῶργο πρὶν πάη ἀμως θὰ γνότανε αὐτό, πῶς θὰ προλάβαινε;

Ἀπελπισμένη κ' ἀποκαμωμένη ἔπως ἦταν ἡ Λίνα, θὰ ξυπνοῦσε βέβαια ἀργά. Ἔπρεπε λοιπὸν νὰ σηκωθῇ πρὶν ἀπὸ αὐτὴ καὶ νὰ τρέξη στὸ Βρανᾶ. Θ' ἄφινε στὴ Λίνα, γιὰ κάθε ἐνδεχόμενο, ἕνα σημείωμα καὶ θὰ τὴν παρακαλοῦσε νὰ μὴ βγῇ ἔξω πρὶν γυρίσῃ.

Γιὰ νὰ γίνη αὐτό, χρειαζότανε κι' ἡ βοήθεια τῆς ὑπηρέτριας.

Ἡ Λίζα δὲν δίστασε.

Ἔκοψε πάλι τὸ σημείωμα τῆς Λίνας στὸ συρτάρι, ἔβαλε σιγὰ—σιγὰ τὸ κλειδὶ κάτω ἀπ' τὸ προσκέφαλό της καὶ πῆγε παπῶντας στὶς ἄκρες τῶν ποδιῶν της στὴν κάμαρα τῆς ὑπηρέτριας.

Ἡ ὑπηρέτρια κοιμόταν βαθειὰ κι' ὅταν ἡ Λίζα τὴν ξύπνησε, τὴν κύτταξε σαστισμένη. Ἡ Λίζα τῆς ἔγνεψε νὰ μὴν κάνη θόρυβο καὶ τὴν παρακάλεσε νὰ τὴν ξυπνήση τὴν αὐγή, τὴν ἴδια ὥρα ποὺ ξυπνοῦσε κ' αὐτή. Τῆς εἶπε ἀκόμα νὰ μὴν πῇ τῆς μαμᾶς της πὼς βγῆκε ἔξω καὶ νὰ ἐπιβλέπη τὴ Λίνα ὥστου νὰ γυρίσῃ.

Ἡ ὑπηρέτρια παραξενεύτηκε. Τί ἐπήμαιναν ὅλ' αὐτά; Μὰ ἡ Λίζα τὴν καθησύχασε.

— Πρόκειται γιὰ τὴν εὐτυχία τῆς Λίνας, τῆς εἶπε.

— Καλά, ξέρω, ἀπάντησε ἡ ὑπηρέτρια ποὺ εἶχε μυριστεῖ τὴν ἀγάπη τῆς κυρίας της γιὰ τὸ Βρανᾶ.

Ἔτσι ἡ Λίζα γύρισε ἥσυχη κάτως στὴν κάμαρά της.

Ἡ Λίνα κοιμότανε πάντα.

Ἔσκυψε ἀπὸ πάνω της, τὴ φίλησε στὸ μέτωπο κ' ὕστερα πλάγιασε, ἀφοῦ προσευχήθηκε στὸ Θεό, μὲ κατάνυξι, μὲ συντριβή:

— Θεέ μου, λυτήσου μας.... Λυτήσου τὴ Λίνα μας, Θεέ μου, φύλαξέ την, δῶσε της τὴ γαλήνη καὶ τὴν εὐτυχία ποὺ ποθεῖ κ' ἂς τὴ στερηθῶ ἐγὼ τὴν εὐτυχία αὐτὴ γιὰ πάντα!...

***

Πρωῒ—πρωῒ, πρὶν ἀκόμα βγῇ ὁ ἥλιος, ἡ ὑπηρέτρια μπῆκε σιγὰ στὴν κρεββατοκάμαρα τῶν κοιμισμένων καὶ ξύπνησε τὴ Λίζα. Ἡ νέα πετάχτηκε ἀμέσως ἀπ' τὸ κρεββάτι της. Πρώτη φορὰ ξυπνοῦσε τέτοια ὥρα. Ὅλοι στὸ σπίτι κοιμόντουσαν ἀκόμα...

Ντύθηκε γρήγορα—γρήγορα, φόρεσε ἕνα βαρὺ ἐπανωφόρι κ' ἕνα καπέλλο μὲ πλατύ, ρυχτὸ μπόρ, κατέβηκε σιγὰ—σιγὰ τὴ σκάλα καὶ βγῆκε στὸ δρόμο.

Κύτταξε μήπως βρῇ ἀμάξι ἢ αὐτοκίνητο, μὰ δὲν ὑπῆρχε πουθενά. Προχώρησε τότε πεζὴ γιὰ τὸ δωμάτιο τοῦ Βρανᾶ. Θὰ τὸν εὕρισκε σπίτι του ἀσφαλῶς. Ἤταν πολὺ πρωῒ ἀκόμα καὶ δὲν θὰ ἔφυγε πάει στὸ γραφεῖο.

Στοὺς δρόμους δὲν ὑπῆρχαν τὴν ὥρα αὐτή, παρὰ ἀραιοὶ διαβάτες...

Ἡ Λίζα προχωροῦσε γρήγορα—γρήγορα, χωρὶς νὰ κυττάη γύρω της. Βιάζοτανε... Τὴν ἔπιανε ἡ ἀγωνία...

Ἡ Λίζα δὲν κοιμόταν. Τὴν κρατοῦσε ἄγρυπνη ὁ πόνος της...

ΣΤΗ ΛΑΣΠΗ...

Ὁ Βρανᾶς, μόλις ἔφυγε ἀπ' τὸ σπίτι τῶν κοριτσιῶν, τράβηξε ἴσια γιὰ τὸ θέατρο ποὺπαίζε ἡ Φλώρα. Ἤταν εὐχαριστημένος, χαρούμενος, ἱκανοποιημένος. Ἔσερνε πίσω του ἕνα σωρὸ χαϊδιές...

Γιὰ νὰ θαμβεύση ἀπολύτως, δὲν εἶχενε πειὰ παρὰ ἡ κατάκτησις τῆς Φλώρας. Μὰ θὰ γινόταν κι' αὐτό. Εἶχε πλέον ἐμπιστοσύνη στὸ ἐρωτικό του γοῦρι.

Μόλις ἔφτασε στὸ θέατρο, ἀνέβηκε στὰ καμαρίνια καὶ ζήτησε τὴ Φλώρα. Ἡ νόσμιη ὅμως ἀυστηροτίτσα δὲν εἶχε πάει ἀκόμα...

Ὁ Βρανᾶς τῆς ἔγραψε ἕνα σημείωμα κι' ἔφυγε.

«*Ἀγάπη μου,*

»Θὰ σὲ πάρω, μετὰ τὴν παράστασι, νὰ πᾶμε νὰ γευματίσουμε μαζὺ σὲ μιὰ ἐξοχή, ὅπου θές ἐσύ. Δὲν θ' ἀργήσῃς, βέβαια. Θὰ περάσουμε καλά. Πάρε μαζύ σου καὶ συντροφιά, ἂν θές. Ἔτσι θὰ μαστε «οἰκογενειακῶς» καὶ δὲν θὰ χοῦμε παρεξηγήσεις. Μὴ μοῦ πῆς ὄχι. Φιλῶ τὰ ὡραῖα σου χεράκια.

Γιῶργος.»

Μὴν ξέροντας πὼς νὰ περάση τὴν ὥρα του ὁ Γιῶργος, ὥσπου ν' ἀρχίση τὸ θέατρο, πῆγε κ' ἀντάμωσε μερικοὺς πατριώτες του. Φλυάρησε μαζύ τους καὶ κατὰ τὶς δέκα τοὺς ἄφησε καὶ πῆγε στὸ θέατρο.

Ἀνέβηκε ἀμέσως στὰ καμαρίνια.

Ἡ Φλώρα τὸν δέχτηκε γελαστή. Ἤταν στὰ κέφια της.

— Λοιπόν;... Ἔλαβες τὸ γραμματάκι μου, Φλώρα; τὴ ρώτησε. Ναί;... Εἶσαι σύμφωνη μ' ὅσα σοῦ γράφω; Μὴ μοῦ πῆς ὄχι, σὲ παρακαλῶ....

Μὰ ἡ Φλώρα δὲν σκεφτόταν νὰ τοῦ ἀρνηθῆ.

(Ἀκολουθεῖ)

ΣΠΙΤΙΑ ΚΑΙ ΔΡΟΜΟΙ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

ΤΟΥ κ. ΘΕΟΔ. ΒΕΛΛΙΑΝΙΤΗ

Η ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

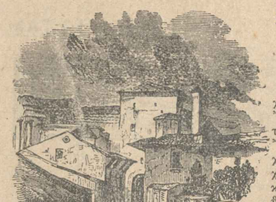

Ὁδὸς τῶν Ἀθηνῶν ἐπὶ Ὄθωνος
(Σχέδιο ξένου Περιηγητοῦ)

Ἡ περίοδος τῶν πρώτων χρόνων τῆς βασιλείας τοῦ Ὄθωνος εἶνε ἀπὸ τὰς γοητευτικωτέρας τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, ὄχι μόνον γιατὶ τὰ χρόνια αὐτὰ ἦσαν τὰ πρῶτα χρόνια τῆς ἐλευθερίας, ἀλλὰ καὶ γιατὶ τότε ζοῦσαν οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἐδημιούργησαν τὸ κράτος καὶ καθένας ἀπὸ αὐτοὺς εἶχε τὴν ἰδιαιτέραν ἱστορίαν του. Ὅπως γράφει ὁ περιηγητὴς Γκρενιέ, ἕκαστος ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς ἠδύνατο νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἥρως ἱστορικοῦ μυθιστορήματος. Ὅπως δὲ θὰ παρετήρησαν οἱ ἀναγνῶσται μου, αἱ γυναῖκες δὲν παίζουν μικρότερον ρόλον. Δυστυχῶς ὅμως, κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, δὲν εἶχε δημιουργηθῆ ἀκόμη ἑλληνικὴ φιλολογία καὶ ἔτσι οἱ τύποι αὐτοὶ παρῆλθον ἀπαρατήρητοι.

Μόνον εἰς τοὺς διελθόντας ἐξ Ἑλλάδος κατὰ τοὺς χρόνους αὐτοὺς ξένους συγγραφεῖς, συναντᾶ κανεὶς περιέργους σημειώσεις περὶ τῶν προσώπων καὶ τῶν γεγονότων, τὰ ὁποῖα ὅμως παρατηρεῖ ἡ μεγάλη ἱστορία. Καὶ τὰ συγγράμματα ἐκεῖνα, δυστυχῶς, ἐξηφανίσθησαν πλέον, ἔτσι δὲ ἐχάθη ἡ ἀπεικόνισις μιᾶς τόσον ὡραίας ἐποχῆς. Εἷς ἕνα Γάλλον συγγραφέα εὑρίσκω μίαν συγκινητικωτάτην σελίδα.

«*Τελευταίως*, ἀνεφέρει *εἰς ἕνα σπίτι τῆς ὁδοῦ Πανεπιστημίου ἐγνώρισα μίαν προχωρημένης ἡλικίας κυρίαν, μίαν σεβασμίαν καὶ ἀγαθωτάτην γραῖαν. Ἐὰν τὴν συναντοῦσα εἰς τὴν Γαλλίαν, θὰ τὴν ἐξελάμβανα ὡς σύζυγον κανενὸς δικαστοῦ ἢ συμβολαιογράφου. Εἶχε τὴν ὄψιν ἀγαθῆς νοικοκυρᾶς, ἡ ὁποία καταγίνεται ἡσυχα εἰς τὰ ἔργα τοῦ σπιτιοῦ της. Ποτὲ δὲν θὰ ἠδυνάμην νὰ φαντασθῶ ὅτι ὑπῆρξεν ἡρωὶς ἀληθινοῦ δράματος.*

»*Αἱ λοιπόν, αὐτὴ ἡ ἀγαθὴ γερηοῦλα ἄναψε εἰς τὰ νειάτα της φωτιὰ εἰς τὴν καρδιὰ εἰς ἕνα ἀπὸ τοὺς υἱοὺς τοῦ Ἀλῆ-Πασᾶ, τοῦ περιφήμου Μουχτὰρ-πασᾶ. Ἐξήτησεν οὗτος μὲ κάθε τρόπον νὰ τὴν κατακτήσῃ. Ἡ οἰκογένειά της ἑκατοικοῦσε τότε εἰς ἕνα χωριὸ τῆς Ἠπείρου, ὅπου ὁ πατέρας της εἶχε μεταβάλλει τὸ σπίτι του εἰς πύργον, ὅπου διημέρευον ἀρκετὰ παλληκάρια. Ὁ Μουχτὰρ-πασᾶς, ἐπὶ κεφαλῆς ἑκατὸν ἱππέων ἐξεστράτευσε κατὰ τοῦ χωρίου, ὅπως ἀπαγάγῃ τὴν ὡραίαν κόρην. Ὡς ἔμαθον εἰς τὸ χωριὸ τὴν πρόθεσιν τοῦ Μουχτάρ, οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ φίλοι ὡπλίσθησαν, ὠχύρωσαν τὸν πύργον καὶ ἀφ' οὗ ἐξεσφενδόνισαν χάλαζαν σφαιρῶν κατ' αὐτῶν, ἔπειτα προέβησαν εἰς ὁρμητικὴν ἔφοδον καὶ μὲ τὰ γιαταγάνια ἐπεσάβισαν τοὺς ἱππεῖς τοῦ Ἀλβανοῦ πασᾶ. Ἐφόνευσαν περὶ τοὺς εἴκοσι πέντε. Οἱ ἄλλοι ἐτράπησαν εἰς φυγὴν καὶ ὁ Μουχτὰρ τοὺς ἠκολούθησε ἀποσπῶν τὰ γένεια του ἀπὸ ἐντροπήν. Κατηησχυμένος εἰσῆλθεν εἰς τὰ Ἰωάννινα νύκτα καὶ ἀπέφυγε ν' ἀναφερῇ τὴν ἥττα του εἰς τὸν πατέρα του.*

»*Ὁ πατέρας τῆς ὡραίας Ἠπειρώτιδος, φοβούμενος ὅτι ὁ ἐρωτευμένος πασᾶς θὰ ἐζητοῦσε νὰ ἐκδικηθῇ, παρέλαβε τὴν κόρην του καὶ τὴν μετέφερεν εἰς τὴν Κέρκυραν καὶ ἔπειτα εἰς τὴν Βενετίαν. Ἐκεῖ ὑπανδρεύθη καὶ ἔζησεν ἥσυχη, μέχρις ὅτου ἠλευθερώθη ἡ Ἑλλὰς καὶ ἐγκατεστάθη μὲ τὴν οἰκογένειάν της εἰς τὰς Ἀθήνας.*»

Κατὰ τὸ 1846 τὴν συνήντησεν ὁ Γάλλος συγγραφεύς, ὁ ὁποῖος διηγεῖται τὴν ἀνωτέρω ἱστορίαν.

»Ὅ,τι ἀλλοῦ, προσθέτει οὗτος, θεωρεῖται ὄνειρον, φαντασία, ἀναγνωστικὴ ἀνάμνησις ἢ παράστασις θεάτρου, εἰς τὴν Ἑλλάδα εἶνε πραγματικότης. Πόσοι ἀπὸ τοὺς ὡραίους αὐτοὺς κυρίους τοὺς ὁποίους συναντῶ εἰς τὰ σαλόνια, δὲν εἶνε τέκνα, τῶν ὁποίων οἱ πατέρες ἀπηγχονίσθησαν καὶ αἱ μητέρες μέσα σὲ σάκκους ἐρρίφθησαν εἰς τὰ νερὰ τοῦ Βοσπόρου ἢ δὲν ἐπωλήθησαν ὡς σκλάβοι εἰς τὰ παζάρια τῶν δούλων τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τοῦ Καΐρου. Καθένας ἀπὸ αὐτοὺς ἔχει νὰ διηγηθῇ καὶ μίαν τραγικὴν ἱστορίαν τῆς οἰκογενείας του. Ἔτσι ἀφίνοντες κατὰ μέρος τὸν σύγχρονον συρμόν, ὁ ὁποῖος ἐπικάθεται τυραννικῶς ἐπὶ τῶν ψυχῶν μας καὶ ἐπὶ τῶν ἔξεών μας, αἰσθανόμεθα μίαν συγκινητικὴν ἀφορίστησιν, νὰ ἀναμιγνυόμεθα μὲ αὐτὸν τὸν κόσμον τὸν πλήρη ἀρακτικῶν ἀναμνήσεων... Ὅλας τὰς ἀμφιέσεις τῆς Ἑλλάδος τῆς Στερεᾶς, τῶν νήσων καὶ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας τὰς βλέπει κανεὶς εἰς τὰς Ἀθήνας, μὲ ὅλα τὰ ἐκπληκτικὰ χρώματά των. Εἰς ἀπὸ τὸν ἀνατολικὸν πλοῦτον, εἰς αὐτὴν τὴν θαυμασίαν φαντασμαγορίαν ἀναμιγνύονται εἰς τοὺς βασιλικοὺς χοροὺς οἱ ἀπίθανοι ο ὐ ν ι φ ό ρ μ ε ς καὶ αἱ στρατιωτικαὶ στολαὶ τῶν Βαυαρικῶν αὐλικῶν καὶ ἀξιωματικῶν. Δὲν γνωρίζω πῶς ἡμεῖς ἔχομεν θάρρος νὰ παρουσιαζόμεθα ἐκεῖ μὲ τὰ ἀπαίσια μαῦρα μας φράκα τὰ ὁποῖα δίδουν μὲ τὴν μονοτονίαν των κάποιαν πένθιμον ὄψιν. Ἀισθάνομαι ὀνειδος δι' ὅλους ἡμᾶς τοὺς φρακοφόρους. Αὐτοὶ οἱ ἀγόμενοι ἀπολίτιστοι, εἶνε θαυμάσιοι τὴν ὄψιν, γεμᾶτοι ἀπὸ λάμψιν χάριν καὶ ποικιλίαν.»

Περάγματι, ἡ ἐπελθοῦσα κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τοῦ παρελθόντος αἰῶνος ἀφομοίωσις εἰς ὅλα, εἶχε μεταβάλλει καὶ τὰς μέχρι τῆς γαλλικῆς ἐπαναστάσεως διατηρουμένας ποικίλας ἀμφιέσεις εἰς τὴν Ἑλλάδα. Νομίζει κανεὶς ὅτι εἶχε γίνει ὀδοστρωτὴρ καὶ ἔλειωσε ὁ ὁποῖος ἐφομοιώσει τὰ πάντα. Ἡ πελτισία τῶν καλλιτεχνῶν ἔπῃξε μεγάλη. Οἱ ζωγράφοι ἠσθάνοντο ἀποστροφὴν πρὸς τὰς ρενδιγκότες καὶ πρὸς τὰς φορέματα τῶν γυναικῶν τοῦ συρμοῦ τοῦ Λουδοβίκου Φιλίππου καὶ μετέβαινον εἰς τὴν Ἀνατολὴν ὅπως συνάψουν τὰ ἔργα των. Αἱ Ἀθῆναι ἦσαν ἀκόμη γεμάτες ἀπὸ ἀνθρώπους μὲ τὰ πολύχρωμα ἐνδύματα τῆς Ἀνατολῆς. Ἀλλ' ὕστερα ἀπ' ὀλίγον χρόνον σὲ νὰ ἐξαφανίζεται ἐκείνη ἡ γραφικὴ ποικιλία ποὺ ἐνθουσίαζε τὸν Βαυαρὸν ζωγράφον Ἔς. Ἤλθαν οἱ πρῶτοι Παριζιάνες μοδιστρες καὶ ἔφερον τὸν παρισινὸν σκοῦφον. Οἱ νέοι ἄνδρες ἔδυναν τὰ φουστανέλλες καὶ μετεβάθησαν εἰς κυρίους τῶν ἀναγνωσιν βοηλεβάρτων. Οἱ πρῶτοι φραγκοράφτες Τζωρζ καὶ Γερανάκης δὲν εἶχαν τὸν νὰ ἐξυπηρετοῦν τοὺς πελάτας των. Ἔπειτα ἦλθε ἀπὸ τὸ Παρίσι ὁ Μπεριέ, ὁ ὁποῖος ἔκανε χρυσὲς δοκιμές. Συντόμως εἰς τὰ νέα τακτικὰ τάγματα τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ εἰσήχθησαν αἱ εὐρωπαϊκαὶ στολαί, καὶ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς στρατηγοὺς καὶ τοὺς ναυάρχους τοῦ Ἀγῶνος ἐρώσεαν τὰς νέας αὐτὰς στολάς, ὁ δὲ ποιητὴς τῆς ἐλευθερίας θρηνολογῶν τὴν μεταβολὴν ταύτην, ἔλεγεν:

Οὔτε μία φουστανέλλα, ἕνα Ψαριανὸ ζουνάρι
Φράγκικα τῆς Μπουμπουλίνας ἐντυθῆκαν τὰ παιδιά.

Μόνον ὁ βασιλεὺς Ὄθων ἐφορεῦσε τὴν φουστανέλλαν καὶ μαζὶ μὲ αὐτὸν μερικοὶ ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς του ὑπασπιστάς. Εἰς τὸ Ἄργος ὅμως εἶχον ἐν τῷ μεταξὺ ἀραιωθῆ οἱ Ἑλληνορράται καὶ ὁ Ὄθων ἠναγκάζετο νὰ μετακαλῇ ἀπὸ τὸ Ναύπλιον ἐκεῖνον ποῦ τοῦ ἐκάνει τὰ πρῶτα τουζουλούκια, γιὰ νὰ τοῦ κεντῇ νέα.

«*Αἱ Ἀθῆναι*, ἔγραφεν ὁ Γκρενιέ, *ἂν καὶ μικρὰ πόλις, ἔχει πολλοὺς τὸ διπλωματικὸν σῶμα, τὸ ὁποῖον εἶνε τὸ κύριον κέντρον τῆς κοινωνικῆς κινήσεως. Εἰς τὰ μέγαρα τῶν πρεσβειῶν δίδονται καθημερινῶς συναναστροφαί, ἑσπερίδες, ράουτ. Βλέπει κανεὶς ἐκεῖ ὅλες τὰς ράτσες τῆς Ἑσπερίας. Ἀνθρώπους σιωπηλοὺς σαν ἀγάλματα καὶ ἄλλους φλυάρους σὰν καρακάξες. Τὸ ἀσχημιὰ των ἀποτελεῖ μεγάλην ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ὀμορφιὰ καὶ τὴν μεγαλοπρέπειαν τῶν ἡρωϊκῶν στρατηγῶν τῆς Ἐπαναστάσεως.*»

»*Εἰς τὴν Ἑλλάδα δὲν ὑπάρχει ἀριστοκρατία. Τὸ Σύνταγμα δὲν ἀναγνωρίζει κανένα τίτλον. Ἡ κοινωνία γεμᾶ τοὺς Φαναριώτας, οἱ ὁποῖοι ἔχουν τοιαύτας ἀξιώσεις. Ὁ λαὸς δὲν ἀναγνωρίζει ἄλλους ἀριστοκράτας παρὰ ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ὑπηρέτησαν τὴν χώραν κατὰ τὸν μεγάλον καὶ σκληρὸν ἀγῶνα των. Αὐτοὶ εἶνε οἱ στρατηγοί, οἱ ναύαρχοι καὶ οἱ κατέχοντες τὰ μεγάλα ἀξιώματα. Ἀπὸ τοὺς Φαναριώτας ὀλίγοι ἐπολέμησαν, ἑπομένως δὲν ἔχουν στρατιωτικὰ ἀξιώματα. Περιορίζονται εἰς μικρὰς θέσεις ὑπαλλήλων, ἑνὸς καθεστῶτος τὸ ὁποῖον καθημέραν μεταβάλλεται εἰς χάος καὶ ἀναδύει τὸ δημοκρατικὸν πνεῦμα. Ἐν τούτοις πολλοὶ ἀπὸ αὐτούς, ἔχοντες μικρὰς περιουσίας, ἀπέκτησαν ἄλογα καὶ κατὰ τὰς μεταμεσημβρινὰς ὥρας, φέροντες μπότες μὲ σπιρούνια, παρουσιάζονται ἔφιπποι εἰς τοὺς δρόμους ἀπομιμούμενοι τοὺς Γάλλους ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἔμειναν πιστοὶ εἰς τὰς παραδόσεις τῆς φευδαρχίας. Ἀλλ' οἱ κακόμοιροι οἱ Φαναριῶτες δὲν ἔχουν τὰς παλαιὰς αὐτὰς παραδόσεις τῶν Γάλλων. Ἔζησαν καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τὸν ἴδιον ζυγὸν τῶν Τούρκων. Τὰ σπιρούνια δὲ καὶ οἱ μπότες των δὲν εἰμποροῦν ν' ἀντιταχθοῦν εἰς τὰ χουσὰ τουζουλούκια καὶ τὴν φουστανέλλα τῶν ἡρωϊκῶν ἀγωνιστῶν. Ἔτσι ἔχουν παραμεσθῆ καὶ εἰς τὴν Αὐλὴν δὲν εἶνε εὐπρόσδεκτοι.»*

Αἱ περιγραφαὶ αὗται τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας ἀπὸ ξένους συγγραφεῖς, ἔχουν κάποιαν ἱστερβολήν, προήρχοντο δὲ ἐκ τῆς ἐντυπώσεως τὴν ὁποίαν ἔδιδεν ἡ ἀποστροφὴ τῆς βασιλίσσης Ἀμαλίας πρὸς τοὺς Φαναριώτας, οἱ ὁποῖοι ἔπαυσαν νὰ μεταβαίνουν εἰς τὰ Ἀνάκτορα, πιστεύοντες ὅτι ἔτσι θὰ ἔχανεν ἡ λαμπρότης τῶν βασιλικῶν χορῶν.

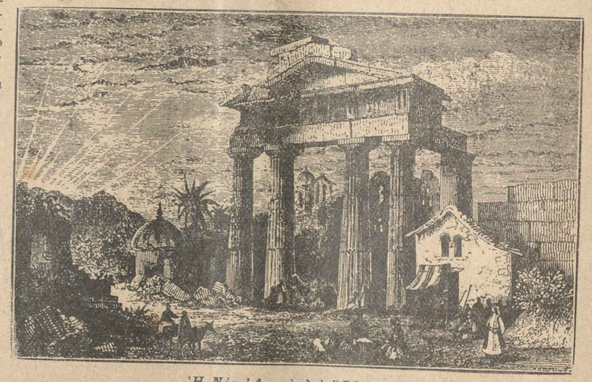

Ἡ Νέα Ἀγορὰ ἐπὶ Ὄθωνος
(Σχέδιο ξένου Περιηγητοῦ)

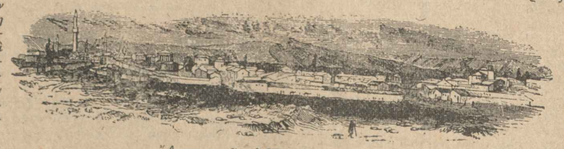

Ἄποψις τῶν Ἀθηνῶν στὰ 1840
(Σχέδιο ξένου Περιηγητοῦ)

ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ ΑΓΡΙΩΝ ΛΑΩΝ

Ο ΓΑΜΟΣ ΣΤΗΝ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ

Ὁ γάμος στὴν Αὐστραλία, ὅπου ὑπάρχουν ἀκόμα ἡμάγριες φυλές, δὲν γίνεται ὅπως στὰ μέρη τὰ δικά μας, ἀλλ' εἶνε συνδεδεμένος μὲ μεγάλα πραγματικῶς πείσματα ἔθιμα.

Ὁ Αὐστραλὸς ποὺ ἔχει κόρη στὸν καιρὸ τῆς παντρειᾶς, διαλέγει ὁ ἴδιος τὸν γαμπρό του, ὁ ὁποῖος δὲν πρέπει νὰνε παραπάνω ἀπὸ ἑπτὰ ἢ δώδεκα χρονῶν. Ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἡμέρα ὁ γαμπρὸς μεταβάλλεται σὲ δοῦλο τοῦ πεθεροῦ του κι' ἐκτὸς τῶν ἄλλων, εἶνε ὑποχρεωμένος νὰ τοῦ φέρνη καὶ ἄφθονο κυνήγι.

Ἐπὶ τέλους ἔρχεται κι' ἡ ἡμέρα τοῦ γάμου, ὁ ὁποῖος συνίσταται στὴν ἑξῆς ἁπλουστάτη καὶ παράξενη διατύπωσι:

Κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς γαμηλίου τελετῆς, ὁ γαμπρὸς τοποθετεῖται πάνω σ' ἕνα γεντρὸ δεριμάτινο στρῶμα καὶ ὁδηγεῖται ἀπὸ ρωμαλέους πολεμιστὰς τῆς γενεᾶς του στὸ γειτονικὸ δάσος. Ἐκεῖ, οἱ πολεμισταί, κρατοῦντας σφιχτὰ τὶς ἄκρες τοῦ στρώματος, ἀρχίζουν μὲ ρυθμικὲς κινήσεις νὰ τινάζουν τὸν γαμπρὸ στὸν ἀέρα καὶ νὰ τὸν δέχουνται πάλι πάνω σ' αὐτό.

Ἂν συιδὴ ὅμως νὰ τοὺς ξερύγη καὶ νὰ πέση κάτω, τότε ὁρμᾶ ἐπάνω του ὁ παρευρισκόμενος πεθερός του, ὁ ὁποῖος κρατάει ἕνα γεντρὸ ραβδὶ καὶ τὸν φιλοδωρεῖ μ' ἀρχετὲς ξυλιὲς στὴν πλάτη του, λέγοντας:

— Πάρε κι' αὐτὴν γιὰ νὰ θυμᾶσαι ὅταν παντρευτῆς νὰ μοῦ φέρνις κυνήγι!....

Ἀφοῦ τελειώσει ἡ κωμικοτραγικὴ αὐτὴ σκηνή, ὁ γάμος θεωρεῖται.... λήξας καὶ ὁ.... χειροτονημένος γαμπρὸς μπορεῖ νὰ συζήση μαζὶ μὲ τὴ γυναῖκα του.

Ἀλλὰ καὶ στὸ διαζύγιο στὴν Αὐστραλία ἀνακαλεῖται ὁ πεθερός.

Ὅταν δηλαδὴ ὁ πεθερὸς ἰδῆ ὅτι ὁ γαμπρὸς του δὲν τοῦ φέρνει ἀρκετὸ κυνήγι, τὸν πιάνει ἀπὸ τ' αὐτί καὶ, χωρὶς ἄλλες ἐξηγήσεις, τὸν διώχνει γιὰ πάντα ἀπ' τὸ σπίτι του. Κατόπιν παντρεύεται τὴ θυγατέρα του μὲ τὸν πρῶτο ὑποψήφιο γαμπρὸ ποὺ θὰ τοῦ παρουσιασθῆ, ὕστερ' ἀπὸ τὴν ἀποπομπὴ τοῦ πρώτου.

Ἐκεῖνες ὅμως, οἱ ὁποῖες βρίσκονται σὲ ἀξιοδάκρυτη θέσι στὴν Κίνα εἶνε ἡ.... χῆρες.

Ὅταν ἕνας ἄνδρας πεθάνῃ, ἡ γυναῖκα του καταδικάζεται σὲ ἀπόλυτη σιωπὴ καὶ ὑποχρεοῦται νὰ μείνῃ ἐν ἀφασίᾳ ὅσον καιρὸ θὰ διαρκέσῃ ἡ τελετὴ τῆς κηδείας τοῦ μακαρίτη. Ἀλλὰ ἡ τελετὴ αὐτὴ ἔχει τόσο πολλὲς διατυπώσεις, ὥστε μπορεῖ πολλὲς φορὲς νὰ διαρκέσῃ καὶ... τρία χρόνια μετὰ τὸ θάνατό του!...

Σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα, ἡ ἀπαρηγόρητη χήρα πρέπει νὰνε ἐντελῶς σιωπηλή, γιατὶ ἂν μιλήσῃ, τιμωρεῖται μὲ θάνατο. Ἔτσι ἡ Αὐστραλιανὲς χῆρες ἀσκοῦνται κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ στὴν.... παντομίμα κ' ἐκφράζονται μὲ μορφασμοὺς καὶ μὲ χειρονομίες, σὰν νὰ εἶνε κωφάλαλες!....

Συιβαίνει ὅμως κάποτε καὶ τὸ ἑξῆς παράδοξο: Μερικὲς ἀπ' αὐτές, ὕστερ' ἀπὸ τόση σιωπή, ξεμαθαίνουν νὰ μιλοῦν καὶ παραμένουν ἄφωνες σ' ὅλη τους τὴ ζωή!...

ΑΠΟ ΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΓΑΤΩΝ

Εἶνε πιστὸ ζῶο ἡ γάτα; Τί ἀναφέρει ἡ Ἱστορία. Ἡ γάτα τοῦ Γάλλου ἀξιωματικοῦ. Μεσα στὴ μάχη. Μιὰ γάτα ποὺ σώζει τὴ μικρή της κυρία. Ἡ γάτα ποὺ ξεσπιτώθηκε γιατὶ δὲν μποροῦσε ν' ἀνεχθῆ ἕναν σκύλο. Ἡ φιλίες μιᾶς γάτας κι' ἑνὸς ἀλόγου. Ἡ γάτα π' ἀγαποῦσε ἕνα.... ποντίκι!..., κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ἐπικρατεῖ ἡ ἰδέα, ὅτι ἡ γάτα δὲν εἶνε τόσο ἀφοσιωμένη στὸν κύριό της, ὅσο ὁ σκύλος. Ὑπάρχουν ὅμως παραδείγματα πολὺ ἀξιόπιστα, τὰ ὁποῖα βεβαιώνουν τὸ ἀντίθετο.

Ἕνας ξένος ἱστορικὸς π. χ., ἀναφέρει ὅτι κατὰ τὴν περίφημη πολιορκία τῆς Σεβαστουπόλεως, ἡ γάτα ἑνὸς Γάλλου ἀξιωματικοῦ ἀκολούθησε τὸν κύριό της ἀκόμα καὶ μέσα στὰ χαρακώματα, ἀδιαφορῶντας γιὰ τὸ θόρυβο τῆς μάχης καὶ γιὰ τὸν κρότο τῶν τηλεβόλων.

Ἄλλοτε πάλι, μιὰ μικρὴ κοτέλλα πῆρε τὴ γάτα της, ποὺ τὴν ἀγαποῦσε πολύ, καὶ πῆγε στὴν ἐξοχή. Ὅταν ἔφτασε κάτω ἀπὸ μιὰ βελανιδιά, θέλησε ν' ἀνέβη καὶ νὰ κόψη βελανίδια. Ἀλλὰ καθὼς ἀνέβαινε, γλύστησε κ' ἔπεσε μέσα στὴν κοιφάλα ποὺ σχηματιζόταν στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ κορμοῦ τοῦ δέντρου. Τότε, ἡ δυστυχισμένη νέα ἔβαλε τὶς φωνές, ἀλλὰ ποιός νὰ τὴν ἀκούσῃ, ἀφοῦ τὸ μέρος ἐκεῖνο ἦταν ἔρημο καὶ ἡ φωνές της πνιγόνταν μέσα στὴν κοιλότητα τοῦ κορμοῦ;

Θὰ πέθαινε λοιπόν, χωρὶς ἄλλο ἐκεῖ μέσα ἀπ' τὴν πείνα, ἂν ἡ γάτα, ἡ ὁποία ἀντελήφθη τὰ διατρέξαντα, δὲν ἔτρεχε ἀμέσως στὸ σπίτι.

Ἄρχισε τότε νὰ ναουρίζη ἐπίμονα καὶ δυνατὰ τόσο πολύ, ποὺ κατόρθωσε νὰ προσελκύσῃ τὴν προσοχὴ τῶν γονέων τῆς νέας καὶ νὰ τοὺς κάμῃ νὰ τὴν ἀκολουθήσουν. Ἔτσι τοὺς ὡδήγησε κάτω ἀπ' τὸ δέντρο, μέσα στὸ ὁποῖο ἦταν φυλακισμένη ἡ μικρή, κι' ἔσωσε τὴν κυρία της ἀπὸ βέβαιο θάνατο.

Κάποιος Γάλλος συγγραφεὺς πάλι, εἶχε μιὰ θαυμασία γάτα τῆς Ἀγκύρας, τὴν ὁποία ὑπεραγαποῦσε, ἀλλὰ εἶχε καὶ ἕνα σκύλο, τὸν ὁποῖο ἐπίσης ἀγαποῦσε.

Τὰ δυὸ ζῶα ὅμως δὲν τὰ πήγαιναν καλὰ καὶ ὅλες ἡ προσπάθειες ποὺ κατέβαλλε ὁ συγγραφεὺς γιὰ νὰ συμφιλιώσῃ τοὺς δυὸ ἐχθρικοὺς συνοίκους, ἔμειναν χωρὶς ἀποτέλεσμα.

Ἐπὶ τέλους ἡ γάτα, μὴ μπορῶντας νὰ ὑποφέρῃ τὸν σύνοικό της, προτίμησε νὰ ξεσπιτωθῆ καὶ σὲ διάστημα τριῶν χρόνων δὲν παρουσιάστηκε οὔτε μιὰ φορὰ στὸ σπίτι.

Ἐξαφνα μιὰ μέρα, ἐνῶ ὁ πρώην κύριός της περπατοῦσε μαζὶ μὲ τὴ γυναίκα του στὴν ἐξοχή, εἶδε νὰ ξεπροβάλῃ μέσ' ἀπὸ κάτι θάμνους μιὰ γάτα μὲ μακρυὲς τρίχες καὶ νὰ στέκεται μπροστά του.

Ἀμέσως ὁ συγγραφεὺς ἀνεγνώρισε τὴν παλιά του γάτα, ἀλλὰ μόλις ἔκαμε νὰ τὴν πιάσῃ, τὸ περίεργο ζῶο ἐξαφανίστηκε γιὰ νὰ μὴν ξαναδώσῃ πειὰ σημεῖα ζωῆς.

Ἐπίσης δὲν εἶνε σπάνια τὰ παραδείγματα, κατὰ τὰ ὁποῖα μιὰ γάτα συνάπτει φιλία μὲ ἄλλα ζῶα καὶ παραμένει πιστὴ στὸ φιλικό της δεσμό.

Κάποτε μιὰ γάτα ζοῦσε φιλικώτατα μ' ἕνα ἄλογο τοῦ ἴδιου σπιτιοῦ καὶ δὲν ἀποχωριζόταν καθόλου ἀπ' αὐτὸ μέχρι τοῦ θανάτου του. Ἀλλὰ κ' ὅταν τὸ ἄλογο ψόφησε, ἡ ἀπαρηγόρητη γάτα πῆγε καὶ κάθησε ἐπάνω στὸ πτῶμα τοῦ φίλου της κ' ἄρχισε νὰ ναουρίζη παρακαλαστικά.

Οἱ κύριοί της, ἀφοῦ προσπάθησαν τοῦ κάκου νὰ τὴν ἀποσπάσουν ἀπὸ κεῖ, πῆραν τὸ ἄλογο καὶ τὸ ἔθαψαν μέσα σ' ἕνα λάκκο.

Κατόπιν αὐτοῦ, ἡ γάτα ἐξαφανίστηκε κ' ἔπεσε ἀπὸ λίγες μέρες τὴ βρῆκαν νεκρὴ μέσα σ' ἕναν ἀλωνάκι....

Ὁ Λουδοβίκος τὲ Γκραμμὸν διηγεῖται, ὅτι εἶχε μιὰ γάτα, ὀνομαζομένη «Νυχάτη», ἡ ὁποία ἔτρεφε ἰδιαίτερη συμπάθεια πρὸς ἕνα.... μικρὸ ποντικό!...

Στὴν ἀρχὴ ὁ ποντικὸς ἔβγαινε ἀπὸ μιὰ τρύπα τοῦ πατώματος καὶ περιοριζόταν νὰ τρώη τὰ ψίχουλα ποὺ ἔπεφταν κάτω ἀπὸ τὸ τραπέζι.

Σιγὰ—σιγὰ ὅμως πῆρε περισσότερο θάρρος κ' ἄρχισε ν' ἀνεβαίνη ἐπάνω στὸ τραπέζι.

Τότε ἡ γάτα πλησίαζε τὸν ἀνωτικό, ὁ ὁποῖος τὴν εἶχε συνηθίσει πειὰ καὶ δὲν τὴ φοβόταν, κ' ἔπαιζε μαζί του. Συνήθως ἐρχόταν ἐπάνω του, τὸν ἔπαιρνε μὲ μεγάλη προσοχὴ στὸ στόμα της καὶ τὸν μετέφερε ἀπὸ τὴν μιὰ ἄκρη τοῦ τραπεζιοῦ στὴν ἄλλη.

Μόλις τὸν ἄφνιαζε ἐχεῖ ὁ ποντικὸς ἐμπλοκόταν κάτω καὶ προσπαθοῦσε τὸν νεκρό. Ἡ γάτα τὸν ἔπιανε τότε ἐκ νέου καὶ ἐπαίζαν μαζί, μὲ τὸν ἴδιο παιχνίδι, μέχρις ὅτου βαριόταν καὶ τὸν ἐφάγωνε.

Μιὰ βραδιὰ ὅμως ὁ τὲ Γκραμμὸν πάτησε ἀπὸ ἀπροσεξία τὸ ποντικὸ κὶ τὸ σκότωσε. Ὁ θάνατος αὐτὸς λύπησε πολὺ τὴν ἐπαιδιθῆ γάτα, ἡ ὁποία ὀλόκληρες βραδυὲς κάλεσε τὸ φίλο της, ναουρίζοντας μὲ παράπονο!....

Ο... ΣΥΝΕΡΓΑΤΟΣ

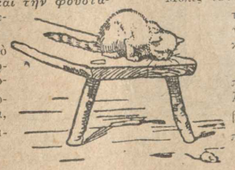

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΑΤΑΝΙΑ

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΩΝ — ΤΟΥ ΜΠΡΑΜ ΣΤΟΟΥΚΕΡ

Ο ΓΥΙΟΣ ΤΟΥ ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ.—Ο Ἰωνάθαν Ἄρκερ, ἡ γυναίκα του ἡ Μίνα, ἡ κόρη τους Ἀγνή, 18 ἐτῶν κ' ἡ μικρὴ φίλη της, ἡ Λευκὴ Βὰν Ἔλσιγγ, ἔγγονὴ τοῦ σοφοῦ καθηγητοῦ Βὰν Ἔλσιγγ, πηγαίνουν νὰ ἐπισκεφτοῦν, στὰ Καρπάθια, τὸν περίφημο πύργο τοῦ Δράκουλα, τὸν πύργο τοῦ Καπετὰν Βρυκόλακα, ποὺ ὑπῆρξε ἄλλοτε ἡ φωλιὰ τοῦ τέρατος αὐτοῦ. Κάνουν τὸ ταξεῖδι αὐτὸ γιὰ νὰ ξαναθυμηθοῦν τὰ παλιά τους, γιὰ νὰ θαυμάσουν τὴν ἀγρία φύσι τῶν Καρπαθίων καὶ νὰ δοῦν τί γίνεται ὁ τρομερὸς πύργος, μιὰ καὶ δὲν ὑπάρχει πειὰ κανένας σχετικὸς κίνδυνος, μετὰ τὴν ἐξόντωσι τοῦ Καπετὰν Βρυκόλακα, πρὸ εἰκοσαετίας. Ἡ Ἀγνὴ κ' ἡ Λευκὴ δὲν ἔχουν ἰδέα γιὰ τὴν παλιὰ τρομερὴ περιπέτεια τοῦ Ἄρκερ καὶ τὴν Ὑπερβὰ τοῦ Δράκουλα. Σ' ἕνα ἐξοχικὸ σπίτι στὰ Καρπάθια, ποὺ οἱ ταξειδιῶτες μένουν γιὰ μιὰ νύχτα, μιὰ παράξενη γρηᾶ ὡς ἑκατὸ χρόνων, συμβουλεύει τὸν Ἄρκερ νὰ γυρίσῃ πίσω. Ὁ Βρυκόλακας, τοῦ λέει, δὲν ἐξοντώθηκε. Ζεῖ ἀκόμα στὸν πύργο του πίνοντας αἷμα... Ἔχει ρημάξει μιὰ ἐπαυλὶ, τὴν Ἔπαυλι τῆς Κατάρας, ὅπως τὴν λένε. Ὅλοι πέθαναν σ' αὐτὴ, μυστηριωδῶς. Συγχρόνως μιὰ νύχτα, ἕνας τεράστιος μαῦρος γάτος, τηθάει στὸ δωμάτιο τῶν κοριτσιῶν κ' ἐξαφανίζεται κατόπιν παραδόξως. Ἡ Μίνα βλέπει στὸν ὕπνο της τὸ φάντασμα τῆς Λουκίας, ἡ ὁποία τὴν ἀπειλεῖ...

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ὁ οἰκοδεσπότης πού μᾶς φιλοξένησε τὴ νύχτα, μὲ κύτταξε παράξενα, μόλις ἄκουσε τὴν ἐρώτησί μου.

— Γιατὶ μοῦ κάνετε μιὰ τέτοια ἐρώτησι, κύριε; μοῦ εἶπε, χωρὶς νὰ ξεκολλάει ἀπὸ πάνω μου τὸ βλέμμα του.

— Γιατὶ πρόκειται νὰ ἐπισκεφθῶ αὐτὰ τὰ μέρη, τοῦ ἀπάντησα, κ' ἄκουα ἀπὸ ἀπλῆ ἀνθρωπίνη περιέργεια. Λέγουνται τόσα παράδοξα πράγματα στὰ μέρη σας, ὥστε εἶνε νὰ σασπίζῃ κανένας. Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἐδῶ βλέπουν μπροστά τους φαντάσματα...

— Δὲν πιστεύετε σεῖς στὰ φαντάσματα. Νομίζετε πὼς δὲν ὑπάρχουν βρυκόλακες, παραδείγματος χάριν;

— Σήμερα πειὰ ὄχι. Ὑπῆρχε ἄλλοτε στὰ μέρη σας ἕνα τέτοιο τέρας, μὰ δὲν ὑπάρχει πειά.

— Δὲν ὑπάρχει πειά; Καὶ ποῦ τὸ ξέρετε;

— Τὸ ξέρω καλὰ αὐτό, φίλε μου. Εἶδα μὲ τὰ μάτια μου τὴν ἐξόντωσι τοῦ τέρατος αὐτοῦ.

Ὁ οἰκοδεσπότης κούνησε μὲ δισταγμὸ τὸ κεφάλι του.

— Λοιπόν, μοῦ εἶπε κατόπιν, σκεφτόσαστε σοῦρω; νὰ πᾶτε στὰ καταραμένα αὐτὰ μέρη; Καὶ λέτε πὼς ὁ βρυκόλακας ἐξοντώθηκε; Ποιὸς σᾶς τὸ διηγήθηκε αὐτὸ τὸ παραμύθι; Σᾶς ἀπάτησαν, κύριε. Ὁ βρυκόλακας ὑπάρχει, ἀκοῦτε; Ὑπάρχει!... Νά, ἐλᾶτε νὰ δῆτε...

Μὲ παρέσυρε μέσα στὸ σπίτι καὶ μοῦδειξε τὸ πίσω μέρος ἀπ' τὶς πόρτες. Παντοῦ ἦσαν ζωγραφισμένοι σταυροί. Ἄνθη ἀπὸ τὴν ἐκκλησία, ἄνθη σκόρδου καὶ φυλαχτὰ κρεμασμένα στὰ κρεββάτια...

Ἐσάστισα. Ἀναγκάστηκα νὰ τοῦ διηγηθῶ ὅλη μου τὴν ἱστορία. Μὰ δὲν μὲ πίστευε. Αὐτὸ μ' ἐρέθισε, τ' ὁμολογῶ, καὶ σὲ μιὰ στιγμὴ ἐξάψεως τοῦ εἶπα:

— Ἀφοῦ λέτε πὼς ὁ βρυκόλακας ζῆ, θὰ τὸν ἔχετε δεῖ βέβαια μὲ τὰ μάτια σας.

Σταυροκοπήθηκε καὶ μοῦ ἀπάντησε:

— Ἐγώ, ὄχι, εὐτυχῶς. Μ' ἐφύλαξε ὁ Θεός, ἀπὸ μιὰ τέτοια συμφορά. Ἔχω λάβει ἄλλοστε, ὅπως εἴδατε, ὅλες τὶς προφυλάξεις. Τὸν ἔχουν δεῖ ὅμως ἄλλοι. Ἔχει ρημάξει ὁλόκληρα ἐξοχικὰ σπίτια, καταλαβαίνετε; Καὶ σεῖς σκεφτόσαστε νὰ πᾶτε μέσα στὴ φωλιά του; Φυλαχτῆτε, κύριε!... Φυλαχτῆτε!...

— Ὥστε ὑπάρχει ἡ Ἔπαυλις τῆς Κατάρας;

— Θεέ μου, ναί. Ὑπάρχει.

— Κ' εἶνε ἔρημη;

— Ναί, εἶν' ἔρημη πειά. Τὴν ἔχει ρημάξει. Ὅλα πεθάνανε σ' αὐτή. Καὶ κανένας δὲν τολμᾶει νὰ πλησιάσῃ στὸ σπίτι αὐτὸ τῆς δυστυχίας καὶ τοῦ θανάτου...

Τὰ εἶχα χυριλεκτικῶς χαμένα, ἀκούγοντάς τον νὰ μιλάῃ ἔτσι. Ἀσφαλῶς ὅλοι ἐδῶ πάνω εἶνε προληπτικοὶ κ αἱ βλέπουν παντοῦ φαντάσματα. Πρόκειται ἀναμφιβόλως περὶ ὁμαδικῆς ὑποβολῆς. Πῶς ἀλλοιῶς νὰ ὀνομάσω, Θεέ μου, τὸν τρόμο αὐτὸ ποὺ τοὺς ἔχει ἀναστατωμένους, ἔπειτα ἀπὸ εἴκοσι χρόνια;...

Σκέφτηκα γιὰ μιὰ στιγμὴ νὰ μιλήσω στὸν οἰκοδεσπότη γιὰ τὸ ἐπεισόδιο ποὺ συνέβη στὶς δεσποινίδες τὴ νύχτα μὲ τὸ μαῦρο γάτο, μὰ συγκρατήθηκα. Θὰ τὸν τρόμαζα περισσότερο. Γι' αὐτό, τὸν ρώτησα ἁπλῶς:

— Ἔχετε πολλοὺς γάτους στὸ σπίτι σας;

— Γάτους, εἴπατε;

— Ναί, μαούριζαν ὅλη νύχτα καὶ δὲν μ' ἄφησαν νὰ κλείσω μάτι....

— Περίεργο!... Δὲν ἄκουσα τίποτε. Μιὰ γάτα ποὺ ἔχουμε, εἶνε ἥσυχη καὶ κοιμᾶται τὶς νύχτες στὴν κουζίνα. Ἄ, νά την!...

Καὶ μοῦδειξε μιὰ ὁλόσπορη γάτα ποὺ μπῆκε τὴ στιγμὴ αὐτὴ στὴν αὐλή.

Παραξενεύτηκα. Ἀλλόκοτες ἰδέες γύριζαν στὸ μυαλό μου.

— Ὁ γάτος ποὺσκουζε τὴ νύχτα, εἶπα, ἤταν μαῦρος;

— Μαῦρος; Κανένα τσακάλι θὰ ἤτανε ἡ κανένας λύκος. Δὲν ἔχουμε μαῦρο γάτο στὸ σπίτι.....

Ἄλλο μυστήριο πάλι αὐτό. Τσιμαζόμουν νὰ πῶ περισσότερα γιὰ τὸ παράδοξο γεγονὸς τῆς νύχτας, ἀλλὰ μπῆκαν ἔξαφνα στὸ δωμάτιο ποὺ βρισκόμαστε, ἡ γυναῖκα μου μὲ τὰ κορίτσια. Φρόντισα λοιπὸν κ' ἄλλαξα ἀμέσως κουβέντα.....

('Απ' τὸ 'Ημερολόγιο τοῦ 'Ιωνάθαν "Αρκερ. Συνέχεια)

Μεσημέρι. — Ἔκαμα ἕναν μικρὸ περίπατο μὲ τὴ Μίνα καὶ τῆς τὰ εἶπα ὅλα. Τὰ λόγια τῆς γρηᾶς, τοῦ οἰκοδεσπότου μὲ τὸν ἀπόλυτο μίλησα τὸ πρωΐ, τὸ ἐπεισόδιο τῆς νύχτας, τοὺς φόβους καὶ τὶς ἀνησυχίες μου. Περίμενα νὰ τρομάξῃ, μὰ δὲν ἀνησύχησε καθόλου. Αὐτὸ, ὁμολογῶ, μὲ ἱκανοποίησε. Ἀποδίδει κ' ἡ Μίνα τὰ πάντα, ὅσα ἀκούγονται κ' ὅσα διαδίδονται, στὸν τρόμο ποὺ κατέχει ἀκόμα τοὺς κατοίκους τῶν μερῶν αὐτῶν. Δὲν ξέρουν ὅτι ὁ Δράκουλας ἐξοντώθηκε καὶ φαντάζουνται πὼς ζῆ ἀκόμα στὸν μυστηριώδη πύργο του. Κάθε δυστύχημα καὶ κάθε ξαφνικὸ θάνατο, τὸν ἀποδίδουν στὸ Βρυκόλακα. Ἐνῶ δὲν ὑπάρχει πειὰ Βρυκόλακας....

Τὸ θάρρος κ' ἡ λογική της ἀγατημένης μου Μίνας μ' ἐκφοβίσανε. Ἐπὶ τέλους!... Ἐπιβάλθηκα τὸν ἑαυτό μου. Κινδύνευα νὰ πάθω ἀπὸ πανικὸ καὶ νὰ γορίσω πίσω....

Μίλησα ἀκόμα στὴ λικτρεπτή μου Μίνα καὶ γιὰ τὴν μυστηριώδη Ἔπαυλι τῆς Κατάρας καὶ τὴ ρώτησα τὴ γνώμη της σχετικῶς.

— Φαίνεται, μοῦ εἶπε, πὼς ἀνέβη πραγματικῶς κάποια συμφορὰ στὴν Ἔπαυλι αὐτὴ κ' ἔτσι τρομάξανε οἱ κάτοικοι τῶν γύρω κτημάτων. Πρέπει νὰ περάσουμε ἀπ' τὸ κτίριο αὐτὸ καὶ νὰ δοῦμε τί συμβαίνει.

— Ὥστε δὲν φοβᾶσαι, Μίνα;

— Ὄχι, Ἰωνάθαν. Γιατὶ νὰ φοβηθῶ; Ἐκεῖνος δὲν ὑπάρχει πειά....

— Κι' ἂν ὅλος αὐτὸς ὁ κόσμος, Μίνα, ἔχει δίκηο; Ἂν ὑπάρχει κάποιο μυστήριο σ' ὅ,τι συμβαίνει γύρω τους;

— Μὴν εἶσαι ὑπερβολικός, φίλε μου. Ὁ κόμης Δράκουλας κ' ἡ γενιά του ξεπαστρευτήκαν.... Γιατὶ νὰ γινόμαστε προληπτικοί;

— Καὶ τὰ λόγια τῆς γρηᾶς, Μίνα; Κι' ὁ μαῦρος γάτος ποὺ μπῆκε στὴν κάμαρα τῶν κοριτσιῶν καὶ χάθηκε ἔξαφνα μέσα στὴν κατνυοδοχο; Κι' οἱ λύκοι ποὺ οὐρλιάζουν ὅπως καὶ τότε; Ἄ, ἀγάπη μου, θὰ εἶνε τρομερό, θὰ εἶνε φρικτό, ἂν ὅλ' αὐτὰ βγοῦν ἀληθινά....

— Ἰωνάθαν, ἀγάπη μου, βλέπω πὼς ὅλες αὐτὲς ἡ ἱστορίες σοῦ χάλασαν τὸ κέφι. Εἶσαι ἀναστα-

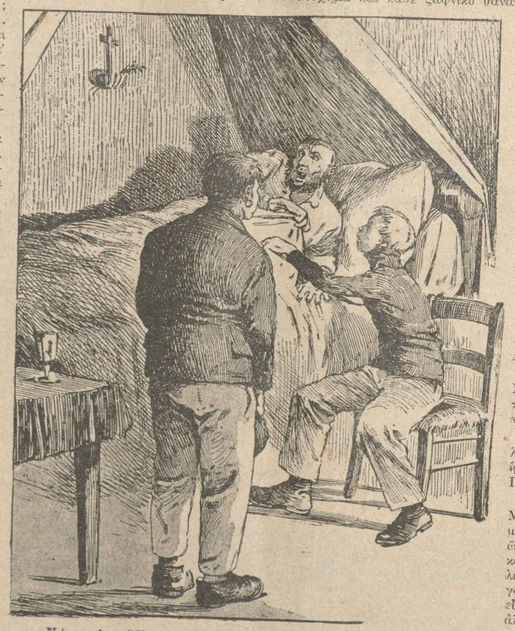

— Νά τον!... Ἔρχεται!... Ἔρχεται!... Βλέπω τὰ μάτια του νὰ λάμπουν σὰν δυὸ νεκρικὲς λαμπάδες!...

ταμένος, τὸ καταλαβαίνω. Ἂς γυρίσουμε λοιπὸν πίσω, φίλε μου.

— Ὄχι, Μίνα, δὲν τὸ θέλω αὐτό. Δὲν εἶμαι μικρὸ παιδὶ νὰ μὲ φοβῆσαν τὰ λόγια τῶν χωρικῶν. Εἶχα ὅμως ὑπ' ὄψιν μου κάτι ἄλλο...

— Λέγε, φίλε μου.

— Σκεφτόμουν νὰ γράψω γιὰ δ.' αὐτὰ στὸ σοφό μας φίλο Βὰν Ἔλσιγγ. Νὰ τὸν εἰδοποιήσουμε ὅτι πρόκειται νὰ περάσουμε, πρὶν ἀπὸ τὸν πύργο, ἀπ' τὴν Ἔπαυλι τῆς Κατάρας κ' ὅτι θὰ τοῦ ξαναγράψουμε ἀπὸ κεῖ, ἂν—κατὰ παράδοξη σύμπτωσι— ἀνακαλύψουμε κάτι ἐπάρχει κάποιο μυστήριο σ' ὅλες αὐτὲς τὶς ἱστορίες.

— Ἔστω, Ἰωνάθαν, αὐτὸ εἶνε σωστὸ καὶ φρόνιμο. Κάνε ὅπως θέλεις....

('Απ' τὸ 'Ημερολόγιο τῆς Μίνας "Αρκερ)

Ὁ Θεὸς νὰ μᾶς λυτηρήσῃ καὶ νὰ μὴ μᾶς τύχῃ καμμιὰ συμφορὰ στὸ ταξεῖδι αὐτό. Ὁ Ἰωνάθαν —ὤ, τὸ νοιώθω καλὰ— εἶνε ἐκνευρισμένος ἀπὸ ἀνησυχίες. Θἄτρεπτε νὰ γυρίσουμε πίσω. Τὸ ποθεῖ κ' ὁ ἴδιος αὐτό, μὰ κάτι ἐπηρεάζει καὶ δὲν θέλει νὰ δείξῃ πὼς φοβήθηκε....

Κ' ἔμως ὑπάρχει κάτι τὸ παράδοξο σ' ὅ,τι συμβαίνει γύρω μας. Δὲν θέλεσα νὰ τοῦ πῶ τὴ σκέψι μου αὐτή, γιὰ νὰ μὴν τὸν ἀνησυχήσω περισσότερο. Ἀκόμα τοῦ ἔκρυψα κάτι τὸ τρομερὸ ποὺ μοῦ συνέβη τὴ νύχτα, τὴν ἴδια ὥρα, τὴν ἴδια στιγμὴ ἀκριβῶς, ποὺ πήδησε ὁ γάτος ἐκεῖνος στὸ δωμάτιο τῶν κοριτσιῶν....

Ἡ πιὸ σωστὸ πράγμα, τὶ παράδοξη, ἀλήθεια, σύμπτωσι....

Λαμπάτρια τὴν ἄτυχη Λουκία... Ἐπουράνιε Θεέ, πόσο τρόμαξα ἀκόμα στὸν ὕπνο μου!... Ἤταν ἡ ἴδια ἡ Λουκία, ἀλλὰ πόσο τρομερή, πόσο ἀγρτή, Θεέ μου!... Μὲ κύτταξε ἄγρια καὶ μ' ἀπειλοῦσε, τρίζοντας τὰ δόντια της.... Τὰ μαλλιά της ἦσαν ξέπλεγα σπουὸς ὄμους της καὶ ἀκατσιμένα. Τὸ πρόσωπό της ὀχρό, λευκὸ σχεδόν. Τὸ λευκό, ἀγριεμένο φόρεμα, μὲ τὸ ὁποῖο τὴν βάλαμε στὸν τάφο, ἦταν ἀρμενο καὶ γεμάτο αἵματα. Κι' ἐκεῖ —Θεέ μου!...— στὸ ἀριστερὸ μέρος τοῦ στήθους της ἄνοιγε μιὰ μεγάλη πληγὴ ἀνοιχτὴ κ' αἱματοβαμμένη....

Ἀπ' ἔπαγε ἡ ἀγωνία, ἤθελα νὰ ξυπνήσω, μὰ δὲν μποροῦσα. Ἡ Λουκία μοῦδειχνε τὴ γροῦιά της καὶ μὲ μισοκαμμένο, μέσα ἀπ' τὰ σφιγμένα της δόντια. Ἔπειτα ἔπλωσε τὸ χέρι της στὸ στῆθος της, στὸ ἀνοιχτὸ τῆς πληγῆς καὶ —ὤ, Θεέ μου!...— τράβηξε ἕνα πηγαῖο καρδιά της, ναί, τὴν καρδιά της, ποὺ χτυποῦσε σὰν ζωντανή κ' ἔτρεχε αἷμα πηχτὸ καὶ μαῦρο...

Ἡ ἐπίφοβοι συγχρόνως περισσότερο, σήκωσε τὴν καρδιά της καὶ μοῦ τὴν ἔδειξε. Ἤταν τρυπημένη στὴ μέση, τρυπημένη πέρα καὶ πέρα. Κατάλαβα. Ἤταν ἡ ἴδια καρδιὰ ποὺ ἔκαψε στὴν καρδιὰ τῆς ἄτυχης φίλης μου ἡ μεγάλη ξύλινη σφίγκα, μὲ τὴν ὁποία τῆς τὴν τρύπησαν τὴν ἡμέρα ἐκείνη νύχτα ποὺ τὴν ἔπασαν μέσα στὸ μνῆμα της, ἔτοιμη νὰ βγῇ καὶ νὰ ρουφήξῃ αἷμα...

Θεέ μου!... Τί φταίω ἐγὼ γιὰ ὅλ' αὐτά; Γιατὶ μὲ ἀπειλεῖ ἡ ἄγρια καὶ μοχθηρά; Ἂν δὲν τὴν λυτρώσω ἐγώ, θὰ πεθάνω ἀκόμα βρυκολακασμένη....

Ἡ μιὰ στιγμὴ ἄνοιξε τὸ στόμα της καὶ μὲ φίλησε. Ἤταν ἀνάγκη, μὰ δὲν θὰ ξεχάσω ποτὲ τὰ λόγια της. Ἤταν ἡ φωνή της μυρίζε τάφο καὶ σαπίλα. Τὰ δόντια τῆς ἦσαν σκεπασμένα. Κι' ἡ φωνή της βραχνὴ καὶ φριχαλέα.

—Ἡ ὥρα τῆς ἐκδικήσεως ἔφτασε!... Σημαίνει ἡ ὥρα τῆς ὀργῆς μου! Ἀκούστε!... Δὲν ἀκοῦς, σκύλας γέννημα;... Ἐκεῖνος χάθηκε, ἐπιστρέφει, μ' ἄφησε πίσω του τὴν ὀργή, τὸ μῖσος καὶ τὴν καταστροφή... Ὁ ἰσκὸς του εἶνε στὴ γῆ... Ὁ ἐκδικητής του περμένει εἶναι ἡ ἡμέρα... Τὸ αἷμα σας θὰ δροσίσῃ τὰ χείλη μου. Θὰ πιοῦσστε ἀπὸ φρίκη κάτω ἀπ' τὴ λύσσα καὶ τὴν ὀργή του... Ἡ ὥρα τῆς ὀργῆς ἔφτασε!... Ἡ ὥρα τῆς ἐκδικήσεως ἐσήμανε!... Φεύγετε Λουκία!...

Γιατὶ νὰ τὴν δῶ ἔτσι; Δὲν βρῆκε τάχα τὴν ἀνάπαυσι στοὺς οὐρανοὺς; ἡ ἀγαπημένη μου φίλη;

Δὲν θέλησα νὰ πῶ τίποτα στὸν Ἰωνάθαν, γιὰ νὰ μὴν τὸν τρομιάσω. Ἐξ ἄλλου, δὲν πιστεύω στὰ ὄνειρα...

Ἔνιωσα ἀστόχο γιὰ ν' ἀνάψω ἕνα κερὶ γιὰ τὴν ψυχὴ τῆς ἄτυχης φίλης μου. Πῆγα ὡς τὴν ἐκκλησία τοῦ νεκροταφείου. Ὅταν μπῆκα στὸ παρεκκλήσι, εἶδα μιὰ γυναῖκα γονατιστὴ μπροστὰ σ' ἕναν τάφο μὲ τὸ κεφάλι στὸ χέρι. Ἔκλαιγε καὶ ψιθύριζε παράδοξα λόγια....

Ἄνοιγα τὸ κερί μου καὶ πῆγα κοντὰ στὴ γυναίκα ποὺ κρατοῦσε τὸ κεφάλι καὶ προσευχόταν. Μόλις μ' ἀντίκρυσε, ἀνησύχησε. Τὴν ἀνησυχία, τῆς εἶπα πὼς εἶμαι ξένη καὶ τὴ ρώτησα ποιὸν ἔχει θαμμένο στὸ νεκροταφεῖο.

Ἀναστέναξε καὶ μοῦ ἀπάντησε:

— Τὸ παιδί μου, κυρία. Τὸ ἄτυχο παιδάκι μου.... Μοῦ τὸ σκότωσε ἕνας!...

Σάστισα ἀπότομα, κύτταξε γύρω της μὲ προσοχὴ καὶ συνέχισε, κοιτάζοντας τὸ σταυρό της:

— Θέλω νὰ βρῇ ἀνάπαυσι ἡ ψυχὴ τοῦ παιδιοῦ μου. Γιατὶ τὸ ἐπιθυμεῖ, κυρία... Τὸ ἐκόλασε, ὁ ἄ-

— Γιὰ ποιόν μιλᾶς, καλή μου γυναῖκα;

('Ακολουθεῖ)

ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ — ΤΟΥ ΑΜΑΡΟΥ

ΕΡΩΤΙΚΑ ΠΕΖΟΤΡΑΓΟΥΔΑ

Ἕνας τίγρης παστάτευε μαλακὰ—μαλακὰ μὲ τὸ πόδι του ἕνα αὐγουλάκι ποὺ μόλις τὸ εἶχε γεννήσει τὸ ταῖρι τοῦ παπαγάλου ἐπάνω σ' ἕνα σωρὸ ἀπὸ ξερὰ φύλλα.

Κρεμασμένοι στὸ πιὸ ψηλὸ κλωνάρι, ὁ παπαγάλος κ' ἡ γυναῖκα του, ἐκεῖ κοντὰ σ' ἕνα δέντρο, κύτταζαν μὲ ἀγωνία τὸν ἄγριο τίγρη.

Ὁ παπαγάλος πῆρε μιὰ στιγμὴ θάρρος καὶ φώναξε στὸ θηρίο:

— Τὸ βλέπεις; Εἶνε τὸ μικρό μας. Σὲ λίγο θὰ βγάλῃ φτερὰ πολύχρωμα, μύτη κοφτερή, μάτια φωτεινὰ καὶ θὰ στολίσῃ τὴν κάμαρα καμμιᾶς ὡραίας πριγκηπέσσας.

— Δὲν βλέπω τίποτ' ἄλλο παρὰ ἕνα πετραδάκι, ἀπάντησε ὁ τίγρης καὶ, φεύγοντας, ἔστασε τ' αὐγουλάκι μὲ τὸ πόδι του.

Ὦ Ἀρεζούνη, ὦ ἀγατημένη μου, ὁ ἐρωτάς σου εἶνε ἕνα μικρὸ αὐγὸ ποὺ τὸ χαϊδεύω μὲ θρησκευτικὴ εὐλάβεια. Ἀλλὰ δὲν μὲ βεβαιώνεις πὼς ἀπ' αὐτὸ θὰ βγῇ ἕνα θαυμάσιο πουλὶ ποὺ θὰ μὲ σκεπάσῃ μὲ τὰ φτερά του, οὔτε μοῦ ὁρκίζεσαι πὼς ὁ ἐρωτάς μας θὰ κάνῃ νὰ μᾶς ζηλεύουν ὁ θεὸς Βενιουρὰ καὶ ἡ θεὰ Παφώ.

Ὡς τώρα, σκληρή, ὁ ἔρωτάς μας εἶνε παρόμοιος μὲ τόσους ἄλλους ποὺ ὑπάρχουν ἀπὸ τὸ βουνὸ Μερόν, ὡς τὴ λίμνη Σουνά. Ξέρεις ὅμως πὼς ἀπὸ τὰ πολλὰ μπορῶ νὰ φανῶ κ' ἐγὼ ἀδιάφορος καὶ νὰ κάνω ὅ,τι ἔκανε κι' ὁ τίγρης;

* * *

Ἂν ἔλεγα τὸν πόνο μου στὸ ποτάμι, τὸ ποτάμι θὰ σταματοῦσε. Ἂν τὸν ἔλεγα στὴ φοινικιά, ἡ φοινικιὰ θἄγερνε ἀπὸ πάνω μου. Μὰ ἐσὺ ποὺ ξέρεις πὼς πονῶ, περνᾶς γελαστὴ ἀπὸ μπροστά μου καὶ δὲν καταδέχεσαι νὰ μὲ κυτάξῃς.

Θὰ πῶ τὸν πόνο μου στὸ ποτάμι... Κι' ἂν αὐτὸ δὲν σταματήσῃ, θὰ δροσίσῃ τοὐλάχιστο τὸ ξαναμμένο πρόσωπό μου. Θὰ πῶ τὸν πόνο μου στὴ φοινικιά. Κι' ἂν αὐτὴ δὲν γείρει ἀπὸ πάνω μου, θἄ ρίξῃ τοὐλάχιστον λίγον ἰσκὸ στὸν ὕπνο μου.

Μιὰ φορά, ἂν καὶ ντροπόμουν, σοῦ εἶχα πεῖ πὼς πονῶ γιὰ σένα κ' ἔμως ἐσὺ δὲν καταδέχεσαι νὰ μοῦ δώσῃς οὔτε τὴ δροσιὰ τῶν ματιῶν σου, οὔτε τὴ σκιὰ τῆς σκιᾶς σου....

* * *

Ξαπλώθηκαν ἐπάνω στὸ ἴδιο κρεββάτι, ἀλλὰ γύρισαν ὁ ἕνας στὸν ἄλλον τὶς πλάτες τους. Τὰ χείλη τους εἶνε κλειστὰ καὶ κρύβουν μ' ἐπμονὴ τὴν ἀγάτη τους στὸ βάθος τῆς καρδιάς των.

Κι' ὅμως, δέστε πὼς κυτάζονται μὲ τὶς ἄκρες τῶν ματιῶν τους οἱ κακιωμένοι καὶ πὼς νοιώθουν νὰ διαλύνεται ὁ θυμός των, καὶ πὼς ὕστερ' ἀγκαλιάζονται γλυκά!...

* * *

Ὅταν ἀκουμπάζεις τὸ πρόσωπό της μὲ φιλιά, μὴν ἐλπίζεις πὼς θὰ κατορθώσῃς ἔτσι νὰ καταπραΰνῃς τὸ πεῖσμα αὐτῆς τῆς νέας ποὺ τὴν ἀγαπᾶς, ἀλλὰ ποὺ τῆς φάνηκες κακός, χωρὶς νὰ τὸ θέλῃς κ' ἐσύ.

Πίστευψέ με πὼς ὁ μόνος τρόπος ποὺ σοῦ μένει, ὅσο κ' ἂν τὴν πονεῖ ἡ καρδιά σου, εἶνε ν' ἀφήσῃς τὴν ἀγατημένη σου νὰ χύσῃ τὰ δάκρυά της ἐλεύθερα...

* * *

Πολὺ παραξενεύτηκα σὰν εἶδα ἕνα ἀηδόνι ποὺ δὲν πετοῦσε ἀπὸ τὸ θάμνο, ἂν κ' ἐγὼ εἶχα ζυγώσει πολὺ κοντά του.

Τραγουδοῦσε μὲ λυπητερὸ σκοπὸ καὶ δὲν ἐστματοῦσε. Ἀπλώσα τὸ χέρι μου νὰ τὸ πιάσω καὶ μόνο τότε εἶδα πὼς τὸ μελῳδικὸ αὐτὸ πουλὶ εἶχε τὴ μιὰ φτερούγα του σπασμένη...

Ὦ Νταρανάτι, ὅσο κι' ἂν μὲ πληγώσῃς ἐσύ, ἐγὼ θὰ τραγουδῶ τὴν ὀμορφιά σου!...

* * *

Ὕστερ' ἀπὸ ταξεῖδι μακρυνό, γύρισε ὁ λατρευτὸς ξενητεμμένος καὶ τράβηξε κατὰ τὸ σπίτι τῆς ἀγατημένης του.

Καθὼς ἐπήγαινε, ἔτρεμε ἀπὸ συγκίνησι, ἀπὸ πάθος κ' ἀπὸ ἀνυπομονησία.

Πόσο στενοχωρήθηκε ὅμως σὰν εἶδε τὴν ἀγατημένη του τοιγυρισμένη ἀπὸ ἕνα σωρὸ φιλενάδες! Ὁ θυμός του ἔγινε ἀκόμα μεγαλύτερος, ὅταν κατάλαβε πὼς αὐτὲς δὲν ἐσκόπευαν νὰ φύγουν γρήγορα ἀπὸ κεῖ.

— Ἄχ, ποιὸ καταραμένο ζοῦδι μὲ τσιμπησε! φώναξε ἔξαφνα ἡ ἀγατημένη του ποὺ ἀντίπαμπουοῦσε περισσότερο ἀπ' αὐτὸν κ' ἤθελε πὼς πολὺ νὰ τὶς ξεφορτωθῇ.

Καί, λέγοντας τὰ λόγια αὐτά, τίναξε ἀπότομα τὸ πέπλο της κ' ἔσβυσε τὴ λάμπα ποὺ φώτιζε τὴν κάμαρα.

Τότε ἡ ἀνεταθύμητες ἐπισκέπτριες ἔφυγαν ἀμέσως κ' οἱ δυὸ ἐρωτευμένοι ἔμειναν μονάχοι τους...

ΚΙΝΕΖΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

Ὅποιος δανείζεται χρήματα γιὰ νὰ χτίσῃ σπίτι, γρήγορα θὰ τὸ κουλήσῃ.

Ὅταν μπροστὰ στὴν πόρτα σου ἔχεις μιὰ μεγάλη πέτρα, μὴν κυττάζεις τί βρίσκεται στὴν πόρτα τοῦ γειτονά σου.

ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

ΤΟΥ ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΥ ΜΟΡΕΣ

Ο ΖΗΤΙΑΝΟΣ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Σε μιὰ ἀτ' τὶς μεγάλες θολωτὲς αἴθουσες τοῦ πύργου τοῦ Μυρόλ, ποὺ ἄλλοτε ἦταν ἕνα ἐπαθλητικώτατο φρούριο καὶ τώρα ἔχει καταντήσει ἕνα ἐρείπιο γεμᾶτο ἀπὸ ἀναμνήσεις, καθόταν ἡ ξανθὴ Ἀρλέτα, ἡ ἀδελφὴ τῆς νέας πυργοδέσποινας, καὶ ἄκουγε, γιὰ ἑκατοστὴ φορὰ ἴσως, τὸ παραμύθι γιὰ τὸ Ζητιάνο τῆς Ἀγάπης.

Ὁ Ἀλαίν, αὐτὸς ποὺ τὸ διηγόταν, ἦταν ἕνας γέρος ποὺ ἡ ράχη του εἶχε λυγίσει κάτω ἀπὸ τὰ χρόνια, τὰ μέλη του ἔτρεμαν, ἡ φωνή του ἔβγαινε μισόσβυστη κ' ἡ διηγήσεις του ἐρχόντουσαν θαμπὲς κ' ἀκαθόριστες μέσ' ἀτ' τὴν δμίχλη τῶν ἐτῶν.

«Ἡ ἱστορία ποὺ θὰ σοῦ διηγηθῶ ἀπόψε, Ἀρλέτα, ἄρχισε, εἶνε πολὺ παλιά. Τὸ Πάσχα ποὺ θὰ μᾶς ἔρθῃ, κλείνει ἕφτὰ σωστὸς αἰῶνας ἀπὸ τότε.

Ὁ πύργος εἶχε μεγάλες χαρὲς ἐκείνη τὴν ἡμέρα, γιατὶ παντρευόταν ἡ Ἠλιόνη ντὲ Μυρόλ, ἡ δευτερότοκη ἀδερφὴ τοῦ πάτπου σου τοῦ μακαρίτη, κ' ἔπαιρνε τὸ μαρκήσιο Ὠντρέκ, τὸ ὤμοφρο ἀρχοντόπουλο.

Τὴν ἴδια μέρα τοῦ γάμου, ὕστερ' ἀτ' τὴ γαμήλια τελετή, ἔφτασε στὸν πύργο ἕνας ὡραῖος τροβαδοῦρος, ἕνας τραγουδιστὴς μὲ γλυκειὰ φωνὴ καὶ χτύπησε τὴν πόρτα, ζητῶντας φιλοξενία.

Ὁ τροβαδοῦρος αὐτὸς εἶχε τὰ ἴδια χρόνια μὲ σένα, Ἀρλέτα, κ' εἶχε ἀκόμα τὸ ἴδιο πρῶο βλέμμα καὶ τὴν ἴδια ξανθὴ κόμη.... Δὲν καταγότανε ἀπὸ ἔνδοξη κ' ὀνομαστὴ οἰκογένεια, ἀλλὰ εἶχε κ' αὐτὸς, ὅπως ἐσύ, κόρη μου, τὰ χέρια λευκὰ καὶ τὸ μέτωπο ἀγέρωχο.

Ἔπειτα.... Πῶς νὰ προχωρήσω ὅμως; Ἀλλοίμονο, ἀλλοίμονο! Ὁ Θεὸς νὰ λυπηθῇ τὴ βασανισμένη του ψυχή...

Μόλις ὁ ὡραῖος τραγουδιστὴς πέρασε τὸ κατῶφλι τοῦ πύργου, μπῆρε τὸ φεῖδι τοῦ πειρασμοῦ μέσ' στὴν καρδιά του καὶ τόλμησε νὰ ρίξῃ βλέμμα ἀδιάντροπο πάνω στὴ νέα νύφη. Ἄρχισε λοιπὸν νὰ τραγουδᾶῃ μὲ γλυκύτατη φωνή, τὰ μαλλιά της τὰ χρυσά, τὰ μάτια της τὰ αἰθερογάλανα, τὰ χεῖλη της τὰ τριανταφυλλένια.

Ἀλλ' αὐτὴ ποτέ, οὔτε μιὰ φορά, δὲν καταδέχτηκε νὰ γυρίσῃ τὰ βλέμματά της πρὸς αὐτὸν καὶ δὲν τοῦ χάρισε οὔτ' ἕνα φιλί ἀπὸ τὸ στόμα της τὸ ποθητό. Διάταξε μάλιστα καὶ τὸν ρίξανε στὰ ὑπόγεια τοῦ πύργου. Καὶ δὲν τὸν ἔδγαλε ἀπὸ κεῖ, παρὰ ὅταν τῆς ἔφτιαχνε γονατιστὸς συγνώμην. Φτωχὲ τραγουδιστή!....

Σὲ λίγες μέρες, μιὰ νύχτα, νύχτα καλοκαιρινή, ἕνα τραγοῦδι θλιβερὸ καὶ μελαγχολικὸ, ἀκούστηκε μέσα στὸ σκοτάδι, ἕνα τραγοῦδι σταλμένο γιὰ τελευταία φορὰ πρὸς τὴ μαρκησία τὴν περήφανη.

Ἦταν ὁ στερνὸς ἀποχαιρετισμὸς τοῦ τροβαδούρου πρὸς τὴν ἀγαπημένη του καὶ πρὸς τὴ ζωή! Κι' ὅταν ξεψύχησε κ' ἡ τελευταία νότα ἐπάνω στὶς τρεμάμενες χορδὲς τῆς λύρας του, ὁ ὡραῖος τροβαδοῦρος ἄρχισε νὰ τρέχῃ, βγάζοντας παρατεταμένες κραυγὲς γεμάτες ἀπόγνωση.

Σὲ λίγο ἔφτασε στὴ λίμνη τοῦ Σαμπὸν καὶ τ' ἀσημένια της νερὰ σκέπασαν σὰν σάβανο τὸ παγωμένο του κορμί.

Ἀπὸ τότε ἡ ψυχὴ τοῦ δυστυχισμένου τραγουδιστὴ πλανιέται ἐδῶ κ' ἐκεῖ μονάχη, ἐρημικὴ κ' ἀπαρηγόρητη, χωρὶς νὰ μπορῇ νὰ βρῇ πουθενὰ ἡσυχία....

Τὴ νύχτα τοῦ Ἀη-Γιάννη, κατὰ τὰ μεσάνυχτα, τὰ νερὰ τῆς λίμνης ξαφνικὰ ἀναταράσσονται, φαίνονται κάτι ἀλλόκοτες λάμψεις κ' ἕνα φάντασμα γλυστρᾶ στὴν ἐπιφάνειά της, τραγουδῶντας πένθιμα κ' ἀπελπισμένα. Εἶνε ἡ ψυχὴ τοῦ ὡραίου τροβαδούρου ποὺ πέθανε ἀπὸ ἀγάπη καὶ ποὺ πλανιέται ἀκόμα ἀπαρηγόρητη.

— Τί θέλει, τί γυρεύει;... ρώτησε ἡ Ἀρλέτα μ' ἀγωνία.

— Κανένας, παιδί μου, δὲν τὸ ξέρει αὐτό».

Αὐτὰ εἶπε ὁ γέρος κ' ἔπεσε σὲ σιγλογή, χωρὶς νὰ μιλάῃ πειά. Ἡ Ἀρλέτα σώπασε κ' αὐτή. Σκεφτότανε τώρα τὸν ἄτιχο τραγουδιστή, ποὺχε ἀγαπήσει κάποτε μιὰ πρόγονό της καὶ ποὺ χάθηκε ἀπὸ ἔρωτα γι' αὐτή....

* * *

Ἀπὸ κάμποσες μέρες τώρα ἡ ξανθὴ Ἀρλέτα φαίνεται σὰν χασμένη καὶ δὲν προσέχει γύρω της καθόλου, σὰν νὰ βρίσκεται ἄλλον κόσμο μακριά...

Κι' ἀληθινά, ὁ νοῦς της εἶνε φευγάτος, φτερουιζῆ γύρω ἀπ' τὸ γλυκὸ καὶ μελαγχολικὸ τροβαδοῦρο, ζῆ μὲ τὴ σκέψη του καὶ τὴν ἀγάπη μενηγί του.

Μέσα σπὸ λαμπρὸ φῶς τοῦ μεσημεριοῦ, κάτω ἀτ' τὸν καυτερὸ ἥλιο τοῦ καλοκαιριοῦ τὸν βλέπει νὰ παρουσιάζεται μπροστά της ὅλη του τὴν ὠμορφιά. Μιὰ ἀναλαμπὴ ἀγάπης φέγγει μέσ' στὰ μάτια του, ἕνα γλυκὸ χαμόγελο μισανοίγει τὰ χείλη του, ἕνα τρεμοφούρφουρο φτερώνει τὶς χορδὲς τῆς λύρας του.

Ὅταν ἡ ὁλόμαυρη νύχτα χύνει παντοῦ τὸ σκοτάδι της, ὅταν ἡ σάει ὁ παγωμένος ἀέρας τοῦ μεσονυχτιοῦ, ὅταν ἡ φύσι ξεφυγγάρα ἀπ' τ' ἀγκαλιάσματα τοῦ ἄγριου χειμῶνα, τότε μὲ μᾶς ἡ φαντασία ὀτιανοία ἐξαφανίζεται καὶ γίνεται ἕνα φάντασμα ἀνάερο....

Κ' ὅλο παράξενα σχήματα περνοῦν μπροστὰ στὰ μάτια τῆς Ἀρλέτας, σχήματα ποὺ τὴ ρίχνουν πότε σ' ἔκστασι βαθειὰ καὶ πότε σ' ἀπελπισμένα ἀμέτρητη....

* * *

Κοντεύουν μεσάνυχτα...

Τώρα εἶν' ἡ ὥρα ποὺ ἡ ψυχὲς βγαίνουν ἀτ' τὶς σκοτεινὲς τους τὶς τοπικίες καὶ περιπλανιοῦνται στὰ μέρη ὅπου ἀγαπήσαν καὶ πονέσαν ὅταν ἦσαν ζωντανές.

Τὰ βουνὰ ὑψώνονται ὁλόγυρα αὐστηρὰ καὶ πανύψηλα, δίνοντας ἀπειλητικὰ σύννεφα κρεμασμένα ἀπ' τὸν οὐρανό, κι' ἀνάμεσα σ' αὐτὰ ἡ λίμνη κοιμᾶται σιωπηλὴ κ' ἀσάλευτη. Ἔξαφνα, στὸ δεύτερο χτύπο τοῦ ρολογιοῦ τὴ μεσάνυχτα τὴ ἀρχίζουν νὰ φαίνονται λάμψεις αὐστηρώδεις ξεπετιοῦνται, μιὰ ἀντάρα ἀπλώνεται σὰν πέπλος ἀπὸ πάνω κ' ἕνα τραγοῦδι ἀκούγεται, γεμᾶτο ἀπὸ ἀπειρη μελαγχολία.

Μιὰ ἀνθρώπινη μορφὴ ἀναδύεται, ἀκαθόριστη στὴν ἀρχή, καθαρώτερη ὑστερότερα, καὶ τέλος φανερώνεται ὁ τροβαδοῦρος μὲ μιὰ θανατερὴ χαρὰ ὀχότητα σπὸ πρόσωπο, ἀλλὰ καὶ μὲ μιὰ ὑπέροχη ὠμορφιά.

Ἡ Ἀρλέτα, χωμένη μέσα σὲ μιὰ κοιλότητα, στὴν ἄκρη τῆς λίμνης, τὸν κυττάζει καὶ τρομαγμένη σύγχωρμη.

Τὸ φάντασμα τότε προχωρεῖ πρὸς αὐτὴ καὶ τῆς ψιθυρίζει:

— Ὦ, κόρη τῆς γῆς, μὴ φοβᾶσαι τὴ γεις... Στάσου, μὴ φοβᾶσαι... Ἐγὼ εἶμαι ὁ Ζητιάνος τῆς Ἀγάπης κ' εἶμαι καταδικασμένος νὰ πλανιέμαι μόνος καὶ δυστυχισμένος. Ἐξ αἰτίας μιᾶς πρόγονό σου ἐκείνη ἐπέμενε νὰ μὲ ἀγαπᾶῃ ὅλες τὶς ἡμέρες καὶ τώρα τιμωροῦμαι γιὰ τὴν ἁμαρτία μου.. Ἀγάπησα καὶ πόνεσα κ' ἐκείνη νὰ μ' ἀγαπήσουνε καὶ μένα.... Δὲν θὰ βρεθῇ ποτὲ καμμιὰ ποὺ νὰ θυσιάσῃ νάρθῃ μαζύ μου;.... Ὦ, ἂν ἤξερες πόσο ὑποφέρω....

Τὸ φάντασμα βρίσκεται τώρα κοντά της.

Ἡ Ἀρλέτα δὲν ὀπισθοχωρεῖ, ἀλλὰ κάθεται σιγκαμένη κ' ἀκούει τὰ λόγια τοῦ τροβαδούρου.

— Τόσον καιρὸ περμένω...., ἐξακολουθεῖ αὐτός. Τὰ χείλη μου ποθοῦν τόσο γλυκά, θὰ κατωδεχτοῦν νὰ ψιθυρίσουν λόγια ἀγάπης καὶ συγνώμης, θὰ δώσουν τάχα ἕνα τέλος στὰ βάσανά μου καὶ θὰ μὲ λυτρώσουνε γιὰ πάντα ἀπὸ τὴν τιμωρία μου; Θὰ μὲ λυπηθῇς ἐφτὰ μου κοπέλλα;...

Ἕνα δάκρυ λάμπει στὰ μάτια τῆς κόρης.

— Καημένε τραγουδιστή! ψιθυρίζει μὲ συμπόνια.

Ἀρλέτα, σὲ γνωρίζω καλὰ καὶ σὲ λατρεύω. Εἶσαι ἡ καλή μου φορα, ἡ ἀφέντισσα τοῦ πύργου, ἡ προσκυνᾶσσα τοῦ τόπου, αὐτὴ ποὺ ἔνα βλέμμα της ἡμερώνει τὸ σκληρὸ πυργοδεσπότη.... Εἶσαι τόσο ὠμορφη, ποὺ ἂν συγκριθῇ μαζύ σου στὴν ὠμορφιὰ ἡ Ἠλιόνη, φαίνεσαι σὰν δαίμονας σωστός.... Ὦ, ἂν ἤξερες πόσο θὰ σ' ἀγαπῶ, γλυκειὰ μανατοφόρα ποὺ μηνᾶς τὸ τέλος τῶν δεινῶν μου, ἀγαπημένη μου ψυχὴ ποὺ μ' ὁδηγεῖς στὴ χώρα τῆς μακαριότητος.... Λέγε, Ἀρλέτα, θ' ἀποφασίσῃς νὰ σπλαχνιστῆς τὴ δυστυχία μου;....

Ἡ νέα τοῦ ἁπλώνει μὲ περιπάθεια τὰ χέρια καὶ ψιθυρίζει μὲ συμπόνια:

— Σ' ἀγαπῶ!...

— Λέγεται λοιπὸν νὰ μ' ἀκολουθήσῃς, νάρθῃς μαζύ μου γιὰ πάντα, ὡς τὴν ὥρα ποὺ θὰ μὲ λυτρώσῃς;....

— Ναί, τοῦ λέει ἐκείνη καὶ τὸ στῆθος της φουσκώνει ἀπὸ ἔρωτα.

— Τότε, ἀγαπημένη μου, μὴ φοβᾶσαι τίποτε... Θάχῃς γιὰ κοινωνία τὴν ἀγκαλιά μου καὶ γιὰ προσκέφαλο τὸ στῆθος μου... Ἔλα! Τὸ φίλημά μου θάναι τόσο γλυκό, ποὺ θὰ σβύσῃ τὴν πίκρα τοῦ θανάτου....

Ὁ τροβαδοῦρος, λέγοντας αὐτὰ τὰ λόγια, ἀγκάλιασε σφιχτὰ τὴν ὡραία κόρη. Τὰ χεῖλη του σμίγουν μὲ τὰ δικά της κ' ἡ Ἀρλέτα ἀφίνει νὰ πάνω τὴ γῆ.

Κι' ἀπὸ τότε, πάνω στὴ λίμνη, κατὰ τὴν ὥρα τοῦ μεσονυχτιοῦ, ἀναδύονται δυὸ φαντάσματα λευκά, ἀγκαλιασμένα κ' ἀχώριστα, ὁ τροβαδοῦρος κ' ἡ Ἀρλέτα, σύμβολο τῆς ἀθάνατης Ἀγάπης...

ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ ΜΟΡΕΣΥ

Ὁ Τροβαδοῦρος τῆς ζήτησε γονατιστὸς συγνώμην...

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΠΟΥ ΠΑΡΗΤΗΘΗ...

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΑΛΦΟΝΣΟΥ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ

Ἕνας βασιλεὺς ποὺ δὲν φοβόταν ποτέ. Οἱ αἱματοβαμένοι γάμοι τοῦ Ἀλφόνσου. Ἡ ἀπάθειά του μπρὸς στὶς ἐδίδες. Ἐνῶ ὁ Φράνκο πετοῦσε πάνω ἀπ' τὸ παλάτι.... Ἡ μεγαλοψυχία τοῦ ἀεροπόρου. Μπρὸς στὸ τεμεῖο ἑνὸς λαϊκοῦ κινηματογράφου. Ἕνας λωποδύτης βάζει χέρι στὸ πορτοφόλι τοῦ Ἀλφόνσου. Βασιλεὺς ἐκ...γενετῆς! Τὸ παιδικὸ πεῖσμα καὶ τὰ μητρικὰ δάκρυα.

ΑΛΦΟΝΣΟΣ 13ος, ὁ πρὸ ἑβδομάδος ἐξαναγκασθεὶς νὰ παραιτηθῇ βασιλεὺς τῆς Ἰσπανίας, διακρίνεται πρὸ πάντων γιὰ τὸν ἀτρόμητο χαρακτῆρα του.

Κανένας κίνδυνος δὲν τὸν ἐτρόμαξε ποτὲ καὶ μὲ τὸ χαμόγελο στὰ χείλη ἔβλεπε πάντοτε νὰ σκάζουν μπροστά του ἡ ὀδίδες ποὺ κάθε τόσο τοῦ ἔρριχναν οἱ ἀναρχικοὶ γιὰ νὰ τὸν σκοτώσουν.

Ὅταν ὁ Ἀλφόνσος ἐτέλεσε τοὺς γάμους του μαζὺ μὲ τὴν πριγκήπισσα Ἔνα τοῦ Βάτεμπεργ, τὴν κατόπιν βασίλισσα Βικτωρία, καθὼς ἡ γαμήλιος πομπὴ ἔβγαινε ἀπὸ τὴν ἐκκλησία, μερικοὶ ἀναρχικοὶ πέταξαν βόμβες ἐναντίον τοῦ βασιλικοῦ ζεύγους. Ἡ ἐκρήξεις ποὺ ἐπηρεαλούθησαν ἦσαν τρομερές. Πολλοὶ ἀπὸ τὴν ἀκολουθία τῶν νεονύμφων σκοτώθηκαν καὶ ἀκόμα περισσότεροι τραυματίστηκαν.

Οἱ νεόνυμφοι, ὡς ἐκ θαύματος, δὲν ἔπαθαν τίποτε. Μόνο ποὺ τὰ λευκὰ κ' ἀσημοκέντητα φορέματα τῆς βασιλίσσης ἔγιναν κατακόκκινα ἀπ' τὸ αἷμα.

Ὁ Ἀλφόνσος, ἀφοῦ ἔδωκε διαταγὴ νὰ ὑδηγήσουν τὴ μισολιποθυμισμένη βασίλισσα στὸ παλάτι, ἔμεινε ἐκεῖ καὶ ἄφησε νὰ περιποιεῖται μόνος του τοὺς πληγωμένους, μολονότι οἱ ὑπουργοὶ καὶ οἱ αὐλικοὶ τὸν συνεβούλευαν νὰ φύγῃ ἀμέσως, ἐπειδὴ ἦταν ἐνδεχόμενον νὰ ἐπαναλάβουν οἱ ἀναρχικοὶ τὴν ἀπόπειρά τους.

Ἔμεινε λοιπὸν μεταξὺ τῶν πληγωμένων, ὡς ὅτου καὶ ὁ τελευταῖος μετεφέρθη στὸ νοσοκομεῖο. Λυπημένος, ἀπαθέστατος, σὰν νὰ μὴν εἶχε συμβεῖ τίποτε, ξαναγύρισε πεζὸς στὸ παλάτι, ἐνῶ τὸ πλῆθος τὸν ἐπευφημοῦσε καὶ ζητωκραύγαζε μ' ἐνθουσιασμό....

* * *

Ἐτσὶ καὶ πρὸ ὀλίγου ἀκόμα καιροῦ ἐδόθη στὸν Ἀλφόνσο ἡ εὐκαιρία νὰ φανερώσῃ τὸν ἀτρόμητο χαρακτῆρα του. Οἱ ἀναγνῶσταί μας θὰ θυμοῦνται τὴ ἀποτυχοῦσα ἐπανάστασι τοῦ Ἀεροπλάνου τῶν Τεσσάρων Ἀνέμων, ὁπότε ὁ περίφημος ἀεροπόρος Φράνκο, ἐπιβὰς ἑνὸς ἀεροπλάνου, πέταξε πάνω ἀτ' τὴ Μαδρίτη, μὲ τὴν πρόθεσι νὰ βομβαρδίσῃ τὰ ἀνάκτορα τοῦ βασιλέως.

Μὰ τὴν ἴδια ὥρα ἔτυχε νὰ παίζουν μερικὰ παιδιὰ κοντὰ στὸ παλάτι κ' ὁ μεγαλόψυχος ἀεροπόρος, ἀπὸ φόβο μήπως σκοτώσῃ κανένα ἀπὸ τ' ἀθῶα αὐτὰ πλάσματα, ἔκανε μερικὲς βόλτες πάνω ἀπ' τὸ παλάτι καὶ κατόπιν ἔφυγε, χωρὶς νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ σκοπό του.

Ὁ Ἀλφόνσος, ἐνῶ ὁ Φράνκο πετοῦσε πάνω ἀπ' τὸ ἀνάκτορό του, βρισκόταν στὴ βιβλιοθήκη του, ὅταν ἔξαφνα ἕνας ὑπασπιστής του, κατατρομαγμένος, ἔτρεξε νὰ μ' ἀγαπήσουνε καὶ μένα.... Δὲν θὰ βρεθῇ ποτὲ καμμιὰ ποὺ νὰ θυσιάσῃ νάρθῃ μαζύ μου;.... Ὦ, ἂν ἤξερες πόσο ὑποφέρω....

Τὸ φάντασμα βρίσκεται τώρα κοντά της.

Ἡ Ἀρλέτα δὲν ὀπισθοχωρεῖ, ἀλλὰ κάθεται σιγκαμένη κ' ἀκούει τὰ λόγια τοῦ τροβαδούρου.

— Τόσον καιρὸ περμένω...., ἐξακολουθεῖ αὐτός. Τὰ χεῖλη μου ποθοῦν τόσο γλυκά, θὰ κατωδεχτοῦν νὰ ψιθυρίσουν λόγια ἀγάπης καὶ συγνώμης, θὰ δώσουν τάχα ἕνα τέλος στὰ βάσανά μου καὶ θὰ μὲ λυτρώσουνε γιὰ πάντα ἀπὸ τὴν τιμωρία μου; Θὰ μὲ λυπηθῇς ἐφτὰ μου κοπέλλα;...

Ἕνα δάκρυ λάμπει στὰ μάτια τῆς κόρης.

— Καημένε τραγουδιστή! ψιθυρίζει μὲ συμπόνια.

Ἀρλέτα, σὲ γνωρίζω καλὰ καὶ σὲ λατρεύω. Εἶσαι ἡ καλή μου φορα, ἡ ἀφέντισσα τοῦ πύργου, ἡ προσκυνᾶσσα τοῦ τόπου, αὐτὴ ποὺ ἔνα βλέμμα της ἡμερώνει τὸ σκληρὸ πυργοδεσπότη.... Εἶσαι τόσο ὠμορφη, ποὺ ἂν συγκριθῇ μαζύ σου στὴν ὠμορφιὰ ἡ Ἠλιόνη, φαίνεσαι σὰν δαίμονας σωστός.... Ὦ, ἂν ἤξερες πόσο θὰ σ' ἀγαπῶ, γλυκειὰ μανατοφόρα ποὺ μηνᾶς τὸ τέλος τῶν δεινῶν μου, ἀγαπημένη μου ψυχὴ ποὺ μ' ὁδηγεῖς στὴ χώρα τῆς μακαριότητος.... Λέγε, Ἀρλέτα, θ' ἀποφασίσῃς νὰ σπλαχνιστῆς τὴ δυστυχία μου;....

Ἡ νέα τοῦ ἁπλώνει μὲ περιπάθεια τὰ χέρια καὶ ψιθυρίζει μὲ συμπόνια:

— Σ' ἀγαπῶ!...

— Λέγεται λοιπὸν νὰ μ' ἀκολουθήσῃς, νάρθῃς μαζύ μου γιὰ πάντα, ὡς τὴν ὥρα ποὺ θὰ μὲ λυτρώσῃς;....

— Ναί, τοῦ λέει ἐκείνη καὶ τὸ στῆθος της φουσκώνει ἀπὸ ἔρωτα.

— Τότε, ἀγαπημένη μου, μὴ φοβᾶσαι τίποτε... Θάχῃς γιὰ κοινωνία τὴν ἀγκαλιά μου καὶ γιὰ προσκέφαλο τὸ στῆθος μου... Ἔλα! Τὸ φίλημά μου θάναι τόσο γλυκό, ποὺ θὰ σβύσῃ τὴν πίκρα τοῦ θανάτου....

Ὁ τροβαδοῦρος, λέγοντας αὐτὰ τὰ λόγια, ἀγκάλιασε σφιχτὰ τὴν ὡραία κόρη. Τὰ χεῖλη του σμίγουν μὲ τὰ δικά της κ' ἡ Ἀρλέτα ἀφίνει νὰ πάνω τὴ γῆ.

Κι' ἀπὸ τότε, πάνω στὴ λίμνη, κατὰ τὴν ὥρα τοῦ μεσονυχτιοῦ, ἀναδύονται δυὸ φαντάσματα λευκά, ἀγκαλιασμένα κ' ἀχώριστα, ὁ τροβαδοῦρος κ' ἡ Ἀρλέτα, σύμβολο τῆς ἀθάνατης Ἀγάπης...

ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ ΜΟΡΕΣΥ

Ὁ ἐξαναγκασθεὶς νὰ παραιτηθῇ Βασιλεὺς τῆς Ἰσπανίας Ἀλφόνσος 13ος

Ὁ Ἀλφόνσος ἀρεσκόταν ὑπερβολικὰ νὰ φοράῃ ἕν' ἁπλὸ κοστοῦμι περιπάτου καὶ νὰ βγαίνῃ ὁλομόναχος κ' ἀγνώριστος στοὺς δρόμους τῆς Μαδρίτης.

Μιὰ μέρα, σ' ἕναν ἀπὸ τοὺς περιπάτους του αὐτούς, περνῶντας ἀπὸ ἕνα λαϊκὸ κινηματογράφο, τοῦ ἤρθε ἡ ὄρεξι νὰ μπῆ μέσα, γιὰ νὰ παρακολουθήσῃ τὴν παράστασι.

Μὰ μπρὸς στὸ ταμεῖο τοῦ κινηματογράφου συνωστιζόταν πλῆθος κόσμου καὶ ὁ Ἀλφόνσος, γιὰ νὰ βγάλῃ εἰσιτήριο, ἀναγκάστηκε νὰ περμείνῃ νάρθῃ ἡ σειρά του.

Μέσα ὅμως στὸν κόσμο αὐτὸ ἦταν καὶ κάποιος λωποδύτης, ὁ ὁποῖος, βλέποντας τὸν Ἀλφόνσο ντυμένο καλύτερα ἀπ' τοὺς ἄλλους, τὸν διάλεξε γιὰ θύμα του.

Πράγματι δὲ μὲ ἀρκετὴ ἐπιδεξιότητα κατόρθωσε νὰ τοῦ κλέψῃ τὸ πορτοφόλι.

Φαντάζεστε λοιπὸν ποιὰ ἦταν ἡ ἔκπληξις τοῦ λωποδύτου, ὅταν, ἀνοίγοντας σὲ λίγο τὸ λάφυρό του, εἶδε ἐπάνω σ' αὐτὸ ἀπὸ χρυσάφι, τὸ στέμμα καὶ τὸ μονόγραμμα τοῦ βασιλέως.

Χωρὶς νὰ δισπάσῃ λοιπὸν καθόλου, τὸ ἔκλεισε μέσα σ' ἕνα δέμα καὶ τὸ ἔστειλε ταχυδρομικῶς στὸ παλάτι, συνοδεύοντάς το μὲ τὴν ἀκόλουθη ἐπιστολή:

«*Μεγαλειότατε,*

»Δὲν ξέρω πῶς τὸ πορτοφόλι σας ἔπεσε στὰ χέρια ἑνὸς κοινοῦ ἀνθρώπου, ἀπὸ τὸν ὁποῖο τὸ ἐπῆρα ἐγώ, ἐξ ἐπαγγελματικῆς συνηθείας, καθὼς συνωστιζόταν μπρὸς στὸ Ταμεῖο κάποιου λαϊκοῦ κινηματογράφου.

»Εἶμαι, βέβαια, λωποδύτης, μὰ εἶμαι συγχρόνως ἕνας ἀπ' τοὺς πιὸ ἀφοσιωμένους ὑπηκόους σας. Γι' αὐτὸ θεωρῶ καθῆκον μου νὰ σᾶς ἐπιστρέψω τὸ πορτοφόλι σας. Κράτησα μόνο τὰ χαρτονομίσματα ποὺ εἶχε μέσα εἰς ἀνάμνησιν.»

Ὁ Ἀλφόνσος, μόλις διάβασε τὸ γράμμα αὐτό, κατάλαβε τί εἶχε συμβεῖ κ' ἔσκασε στὰ γέλια.

* * *

Ὁ Ἀλφόνσος ἦταν βασιλεὺς τῆς Ἰσπανίας ἀπὸ τότε ποὺ βρισκόταν πέσα στὴν.... κοιλιὰ τῆς μητέρας του.

Ἕξη μῆνες δηλαδὴ πρὶν γεννηθῇ, ὁ πατέρας του πέθανε χωρὶς ν' ἀφήσῃ ἄλλον διάδοχο. Ἐπειδὴ δὲ ἦταν γνωστὸ πὼς ἡ βασίλισσα ἦταν ἔγκυος, ὁ λαὸς περίμενε μὲ ἀφάνταστη ἀνυπομονησία τὴ γέννησί του.

Ἔτσι ὁ Ἀλφόνσος γεννήθηκε βασιλεύς. Ἐννοεῖται, ὅτι μέχρις ὅτου ἐνηλικιωθῇ ἐβασίλευε ἐπ' ὀνόματί του, ἡ βασιλομήτορ, ἡ ὁποία ἦταν ἔξαιρετικὰ αὐστηρὴ στὸ ζήτημα τῆς ἀνατροφῆς του.

Ἡ νεαρὸς βασιλεὺς ἀγαπήθηκε στὸ διδάσκαλό του τῆς Γαλλικῆς, ἡ βασίλισσα, ἡ ὁποία τὸ ἔκανε αὐτό, τὸν ἐτιμώρησε μὲ περιορισμὸ μιᾶς ἡμέρας ἔξω ἀπὸ τὸ δωμάτιό του.

Ὁ Ἀλφόνσος ἔγινε ἔξω φρενῶν μὲ τὴν τιμωρία του αὐτὴ καὶ, χτυπώντας μὲ πείσμα τὸ πόδι του στὸ πάτωμα, φώναξε στὴ μητέρα του:

— Ὄχι, κυρία, ἡ τιμωρία σας δὲν θὰ ἐφαρμοσθῇ.... Ἐγὼ εἶμαι βασιλεὺς καὶ ἐγὼ διατάσσω...

Ἡ βασίλισσα, ἔπειτα ἀπ' τὴν ἀπάντησι του αὐτή, ἐρέθηκε σὲ πολὺ δύσκολη θέσι. Θὰ ἤθελε βέβαια νὰ διατάξῃ ἕναν ἀπὸ τοὺς αὐλικούς νὰ πάρῃ τὸν μικρὸ ἀναιδῆ καὶ νὰ τὸν κλείσῃ διὰ τῆς βίας στὸ δωμάτιό του. Μά, σύμφωνα μὲ τὴν αὐστηρὴ ἐθιμοτυπία τῆς Ἰσπανικῆς αὐλῆς, ἀπαγορευόταν ἐπὶ ποινῇ θανάτου, ἐστω καὶ ν' ἀγγίξῃ κανεὶς τὸν βασιλέα.

Ἡ βασιλομήτορ, βλέποντας ὅτι τὸ πεῖσμα τοῦ γιοῦ της θρόμβενε, στενοχωρήθηκε ὑπερβολικὰ καὶ, γιὰ νὰ μὴ φανῇ ἡ θλίψις της, διέπαξε τοὺς αὐλικούς ν' ἀποσυρθοῦνε. Σαν ἔμεινε δὲ μόνη μὲ τὸν βασιλέα, δυὸ δάκρυα χύλησαν ἀπ' τὰ μάτια της.

Ὁ μικρὸς Ἀλφόνσος, μόλις τὰ εἶδε, σίλαξε μανομᾶς. Ἀμέσως ὅλο τὸ παιδικό του πεῖσμα τοῦ πέρασε. Κατ' γονατίζοντας μπρὸς στὴ μητέρα του, τῆς ζήτησε, κλαίγοντας κ' αὐτός, συγνώμην...

* * *

Ὁ Ἀλφόνσος ἦταν, ὡς γνωστόν, ὁ 13ος βασιλεὺς τῆς Ἰσπανίας ποὺ ἔφερε τὸ ὄνομα αὐτό. Ὅπως φαίνεται δὲ ἦταν κ' ὁ τελευταῖος.

Νὰ φταίῃ ἄραγε σ' αὐτὸ ὁ ἀριθμὸς 13;

ΠΑΡΑΔΟΞΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΖΩΡΖ ΠΕΛΛΕΤΙΕ

Ο ΑΝΤΙΖΗΛΟΣ

(Ἀπομνημονεύματα ἑνὸς τρελλοῦ)

ΙΜΑΙ τρελλὸς τάχα ἢ ζηλιάρης ; Οὔτε κ' ἐγὼ ὁ ἴδιος ξέρω... Σέρω ὅμως πὼς ὑπέφερα φρικτὰ καὶ πὼς ὑποφέρω ἀκόμα ἀπὸ τὸ πάθος μου. Διέπραξα μιὰ τρέλλα, κάτι ποὺ μόνο ἕνας τρελλὸς μπορεῖ νὰ τὸ κάμῃ, αὐτὸ εἶν' ἀλήθεια...

Παραδέχομαι πὼς ἐγκληματήτησα, ἀλλὰ νομίζετε ὅτι ἡ ζήλεια ἢ λυσσασμένη, ὁ ἔρωτας ὁ παράφορος, ὁ προδομένος καὶ καταδικασμένος, ὁ πόνος ὁ ἀπάσιος ποὺ μὲ βασανίζει, ὅλα αὐτὰ δὲν εἶν' ἀρκετὰ γιὰ νὰ μᾶς σπρώξουν σ' ἕνα ἔγκλημα, γιὰ τὸ ὁποῖο δὲν εἴμαστε ἐμεῖς κατὰ βάθος οἱ ὑπαίτιοι ;...

Ὤ, τί νὰ σᾶς πῶ... Ὑπέφερα, ὑπέφερα πολύ, κατὰ ἕναν τρόπο ὀξύ, συνεχῆ καὶ τρομερό.

Τὴ γυναίκα αὐτὴ τὴν εἶχα ἀγαπήσει μὲ μιὰ ὁρμὴ ποὺ πλησίαζε τὴ μανία.

Μὰ ἦταν ἀλήθεια αὐτὸ ποὺ εἶπα παραπάνω ; Τὴν ἀγαποῦσα πραγματικά ; Αἰσθανόμουν γι' αὐτὴν αὐτὸ ποὺ λένε ἔρωτα ; Ὄχι, χίλιες φορὲς ὄχι !...

Αὐτὴ ἡ γυναίκα μοῦ εἶχε κυριέψει τὸ νοῦ μου καὶ τὴν ψυχή μου, μὲ εἶχε γοητέψει, μὲ εἶχε ἀπορροφήσει, μὲ εἶχε δέσει. Ἤμουν ἕνα ἄψυχο παιχνίδι της καὶ δὲν μποροῦσα νὰ κάμω τίποτε χωρὶς τὴ θέλησί της. Ἤμουν κρεμασμένος ἀπ' τὸ χαμόγελό της, ἀπ' τὸ στόμα της, ἀπ' τὸ βλέμμα της, ἀπ' τὶς γραμμὲς τοῦ σώματός της, ἀπ' τὸ σχῆμα τοῦ προσώπου της.

Καὶ ὅμως αὐτὴ τὴ γυναίκα ποὺ τὰ εἶχε ὅλα αὐτά, ποὺ εἶχε αὐτὸ τὸ σῶμα, τώρα τὴ μισῶ, τὴν περιφρονῶ, τὴ σιχαίνομαι, ἢ μᾶλλον ἀνέκαθεν τὴν μισοῦσα, τὴν περιφρονοῦσα, τὴ σιχαινόμουν. Κι' αὐτό, γιατὶ ἦταν μιὰ γυναῖκα πονηρή, κτηνώδης, βρώμικη, πρόστυχη....

Ἦταν μιὰ γυναῖκα τῆς ἀπωλείας, ἕνα κτῆνος γεμάτο ἡδυπάθεια καὶ ψευτιά, ὅπου δὲν ὑπῆρχε ψυχὴ κ' ἄπου ἡ σκέψη δὲν κυκλοφοροῦσε σὰν ἀέρας ζωογόνος καὶ ἐλεύθερος. Ἦταν ἕνα ἀνθρώπινο κτῆνος, ἕνα θαῦμα ἀπὸ σάρκες καὶ στρογγυλότητες, μέσα στὸ ὁποῖο κατοικοῦσε ἡ Ἀτιμία....

Ἡ πρώτες μας σχέσεις εἶχαν κάτι τὸ παράδοξο καὶ συγχρόνως τὸ τερπνό. Ἔπεφτα στὶς πάντα ἀνοιχτὲς ἀγκάλες της καὶ ἐξαντλοῦσα ἐκεῖ λυσσασμένα ὅλο μου τὸν πόθο τὸν ἀχόρταγο....

Εἶχε κάτι μάτια ποὺ μοῦ προκαλοῦσαν δίψα καὶ μ' ἔκαναν ν' ἀνοίγω τὸ στόμα μου. Τὸ μεσημέρι ἦσαν σταχτιά, τὸ βράδυ πρασινωπὰ κ' ὅταν ἀνέτελλε ὁ ἥλιος γαλανά. Μὴ νομίσετε πὼς εἶμαι τρελλὸς ποὺ σᾶς λέω τέτοια λόγια. Ὄχι, ὁρκίζομαι πὼς τὰ μάτια της εἶχαν καὶ τὰ τρία αὐτὰ χρώματα....

Τὰ χείλη της ἄταν ἐσάλευαν καὶ τρεμούλιαζαν, ἄφνιαν καὶ πρόβαλλε ἡ ροδαλὴ κ' ἴγκρη ἄκρη τῆς γλώσσας της ποὺ σάλευε παρόμοια μὲ φειδόγλωσσα. Τότε τὰ βαρειὰ βλέφαρά της σηκώνονταν ἀργὰ κ' ἀποκάλυπταν τὸ φλογερὸ κ' ἀδιάντροπο ἐκεῖνο βλέμμα της, ποὺ μὲ συγκλόνιζε ὁλόκληρο...

Ὅταν τὴν ἔσφιγγα στὰ χέρια μου, κύτταζα τὰ μάτια της κ' ἀναρίχιαζα ἀπ' τὴν ἀνάγκη ποὺ ἔνιωθα νὰ σκοτώσω αὐτὸ τὸ κτῆνος καὶ συγχρόνως νὰ τὸ κατέχω ἀκατάπαυστα.

Κάθε φορὰ ποὺ περπατοῦσε μέσα στὸ δωμάτιο, ὁ ἦχος τοῦ κάθε βήματός της προκαλοῦσε ἀναστάτωσι μέσ' στὴν καρδιά μου. Ἤθελα νὰ σκρωθῶ καὶ μὲ βία συγκρατοῦσα τὸν ἑαυτό μου.

Μιὰ μέρα παρατήρησα πὼς μ' εἶχε βαρεθεῖ. Τὸ εἶδα μέσ' στὰ μάτια της τὴν ὥρα ποὺ ξυπνοῦσε. Κι' ἀπὸ τότε ἡ ἰδέα αὐτὴ δὲν μπόρεσε νὰ βγῇ ἀπ' τὸ κεφάλι μου....

Ἐκαυδα ἀπὸ πάνω της καὶ περίμενα κάθε πρωΐ τὸ πρῶτο ἐκεῖνο βλέμμα. Τὸ περίμενα γεμάτο ἀπὸ λύσσα, μῖσος καὶ περιφρόνησι γι' αὐτὸ τὸ κοιμισμένο κτῆνος, ποὺ ἤμουν ἀστόσο σκλάβος του....

Ἐκείνη τὴν ἡμέρα, ὅταν ἄνοιξε τὰ βλέφαρά της, ἀντίκρυσα ἕνα βλέμμα στυγνὸ κ' ἀδιάφορο, ποὺ δὲν εἶχε πειὰ καμμιὰ ἐπαφή μ' ἐμένα. Ὤ, ἐκεῖνο πῶς φοβούμουν, τὸ εἶδα, τὸ αἰσθάνθηκα, τὸ γνώρισα ἀμέσως καὶ δὲν μοῦ ἔμεινε πειὰ καμμιὰ ἀμφιβολία.

Ὅταν τὴν προσκαλοῦσα μὲ τὰ χέρια καὶ τὰ χείλη, αὐτὴ νύφη πρὸς τὴν ἄλλη μεριὰ τὸ πρόσωπό της καὶ ψιθύριζε μ' ἀηδία :

— Ὤ, ἄφησέ με πειά !... Εἶσαι συχαμένος !... Πότε θὰ ἠσυχάσω ἐπὶ τέλους ἀπὸ σένα ;...

Ἀπὸ τότε ἔγινα ζηλιάρης, ἀλλὰ ζηλιάρης σὰν σκύλος, ποτισμένος φιλύποπτος καὶ δύσπιστος. Τώκανα, γιατὶ ἤξερα πὼς ὕστερ' ἀπὸ λίγο θὰ πήγαινε κάποιος ἄλλος ποὺ θὰ τῆς ξανάκαβε τὰ αἵματα καὶ θὰ τῆς ξυπνοῦσε τὶς ὁρμές....

Ἔγινα λοιπὸν ζηλιάρης, ζηλιάρης μέχρι τρέλλας, ἀλλὰ τρελλὸς ὄχι —οὔτε ὑπῆρξα ποτέ, οὔτε καὶ τώρα εἶμαι. Ἐκεῖνο ποὺ πρὸ πάντων ἔκανα, ἦταν νὰ περνιένω καὶ νὰ κατασκωπεύω. Ὤ, δὲν θὰ μποροῦσε νὰ μοῦ ξεφύγῃ. Ἦταν ἀδύνατο....

Ἐκείνη ὅμως ἔμενε ψυχρή, ἀποκοιμισμένη. Ἔκανε πὼς δὲν ἔβλεπε σημασία σ' αὐτὰ ποὺ ἀποτελοῦσαν ἄλλοτε τὴ ζωή της.

— Οἱ ἄντρες μοῦ προξενοῦν ἀηδία, ἔλεγε.

Καὶ δὲν ἄργησα νὰ βεβαιωθῶ πὼς αὐτὸ ἦταν ἀλήθεια.

Τότε ὅμως ἄρχισα νὰ ζηλεύω αὐτὴ τὴν ἴδια. Τὴν ἐζήλευα γιὰ τὴν ἀδιαφορία της, τὴν ἐζήλευα γιὰ τὶς νύχτες ποὺ περνοῦσε μονάχη της. Τὴν ἐζήλευα γιὰ τὶς κινήσεις της καὶ γιὰ τὴν ψυχή της, ποὺ τὴν πίστευα πάντα ἀνήθικη.

Κι' ὅταν ἔβλεπα τὸ βλέμμα ἐκεῖνο τὸ νωθρό, ποὺ τὸ γνώριζα ἀπ' τὶς ἀλλοτινὲς ἡδονικές μας νύχτες, ἔννοιωθα ἄθελά μου ρίγη ὀργῆς ἀνατριχίλες ἀγανακτήσεως, παρορμήσεις φόνου...

Ἤθελα νὰ τὴν πάσω ἀπ' τὸ λαιμὸ καὶ νὰ τὴ στραγγαλίσω, γιὰ νὰ τὴν κάμω νὰ ὁμολογήσῃ ὅλα τὰ αἰσχρὰ μυστικὰ τῆς καρδιάς της...

Εἶμαι τρελλός ; Ὄχι ! Χίλιες φορὲς ὄχι !...

Ἕνα βράδυ ἔξαφνα κατάλαβα πὼς ἦταν εὐτυχισμένη. Αἰσθάνθηκα, ὅτι μέσα της εἶχε γεννηθεῖ ἕνα καινούργιο πάθος. Ἤμουν βέβαιος κιόλας γι' αὐτό...

Ἔτρεμε καὶ σπαρταροῦσε, καθὼς ἄλλοτε, πρὶν ἀπὸ τ' ἀγκαλιάσματά μου. Τὸ μάτι της ἔκλαιγε, τὰ χέρια της ἦσαν ζεστά, τὸ σφριγηλό της σῶμα ἀνάδινε ἀλάλητο τὸν ἐρωτικὸ ἐκεῖνο ἀτμὸ ποὺ μὲ μεθοῦσε.

Προσποιήθηκα, ὅτι δὲν κατάλαβα τίποτε, ἀλλ' ἄρχισα νὰ παραφυλάω καὶ νὰ τὴν περιβάλλω μὲ τὴν προσοχή μου σὰν μὲ δίχτυ.

Ὀπλίστηκα μὲ ὑπομονὴ καὶ ἀποφάσισα νὰ περιμένω. Περίμενα μιὰ βδομάδα, ἕνα μῆνα, ἕνα καλοκαῖρι ὁλόκληρο. Αὐτὴ στὸ μεταξὺ ὁμόρφαινε, κοκκίνιζε, δυνάμωνε, διαπελώνταις ὑπὸ τὸ κράτος μιᾶς ἐρωτικῆς προσδοκίας.

Ἔξαφνα μάντεψα ἐκεῖνο ποὺ ζητοῦσε καὶ γιὰ τὸ ὁποῖο εἶχα πεποίθησι ἀπὸ πρίν. Εἶμαι τρελλός ; Ὄχι, ὀρκίζομαι πὼς δὲν εἶμαι. Ἀλλὰ πῶς νὰ πῶ, πῶς νὰ ἐκφράσω, μὲ τί λόγια νὰ περιγράψω αὐτὸ τὸ βδελυρὸ κ' ἀκατανόητο πρᾶγμα ;

Νὰ πῶς ἔγινε ἡ ἀνακάλυψή μου :

Ἕνα βράδυ, ἐνῶ γύριζε καβάλλα ἀπὸ ἕναν μακρυνὸ ποφίατο, μόλις ξεπέζεψε, ἔπεσε μὲ ξαναμμένα τὰ μάγουλα, μὲ παλλόμενο στῆθος καὶ μὲ κομμένα γόνατα, ἔπεσε μπροστά μου πάνω σ' ἕνα χαμηλὸ σκαμνί.

Ἀγαποῦσε ! Ὤ, δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ γελιέμαι.... Ἀγαποῦσε, καὶ μάλιστα ἀγαποῦσε ἕναν ἄλλον.... Τότε, ἔξω φρενῶν ἀπὸ τὴν ὀργή, ἕναν ἱππόκομο ποὺ ὁδηγοῦσε τ' ἄλογό της στὸ σταῦλο που ἀπ' τὸ χαλινάρι.

Τὴν εἶδα ποὺ παρακολουθοῦσε τὸ σφριγηλὸ ζῶο μ' ἕνα βλέμμα ποὺ ἦταν γεμᾶτο ἀπὸ δίψα, ἀπὸ ἐρωτικὸ πάθος κ' ἀπὸ ἀδιαντροπιά. Μόλις τὸ ζῶο ἐξαφανίστηκε ἀπὸ μπρός μας, μὲ ἄφησε κ' ἀποκοιμήθηκε μὲ μᾶς...

Συλλογιζόμουνα τὸ πρᾶγμα αὐτὸ ὅλη τὴ νύχτα καὶ μοῦ φάνηκε πὼς ἀνακάλυπτα μυστήρια ποὺ δὲν τὰ εἶχα οὔτε ὑποψιαστεῖ μέχρι τότε.

Ὤ, ποιὸς θὰ μπορέσῃ ποτὲ νὰ βυθομετρήσῃ τὸ βάθος τῆς γυναικείας ἀνασχυντίας ; Ποιὸς θὰ μπορέσῃ νὰ ἐξακριβώσῃ τὶς ἀλλοκοτες ἰδιοτροπίες των καὶ τὸν τρόπο τοῦ κορεσμοῦ τῶν παθῶν των ;

Κάθε πρωΐ, μόλις ξημέρωνε, ἔβγαινε ἀπ' τὸ σπίτι κ' ἔτρεχε καβάλλα πέρα στὰ δάση καὶ στὰ βοινά, ἀπ' ὅπου γύριζε πρὸς τὸ βράδυ ἀποχαυνωμένη, σὰν ὕστερ' ἀπὸ μιὰ νύχτα διασκεδάσεων καὶ γαποῦσε τὸ ἄλογό της. Ζήλευα λοιπὸν τὸ εὔρωστο καὶ ἀνυπόταχτο ἀλογο ποὺ τὴ βαστοῦσε στὴ ράχι του, ζήλευα τὸν ἀέρα ποὺ τῆς φιλοῦσε τὸ πρόσωπο, ζήλευα τὰ φύλλα ποὺ φιλοῦσανε τ' αὐτιά της ὅταν ἔτρεχε, ζήλευα τὶς ἀχτίδες τοῦ ἥλιου ποὺ ἔπεφταν στὸ μέτωπό της ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ κλαδιά, ζήλευα τὴ σέλλα ποὺ τῆς ἔσφιγγε τὸν μπρό...

Καὶ ὅμως αὐτὰ ποὺ ζήλευα ἐγώ, αὐτὰ ἦσαν ποὺ τὴν ἔκαναν εὐτυχισμένη, ποὺ τὴν ἐξερέθιζαν, ποὺ τὴν ἱκανοποιοῦσαν καὶ ποὺ τὴν ἐνθουσιοῦσαν....

Τὸ τέλος ἀποφάσισα νὰ ἐκδικηθῶ. Ἔγινα λοιπὸν μὲ μᾶς ἥσυχος καὶ περιποιητικώτατος. Τῆς ἔδινα τὸ χέρι μου καὶ τὴ βοηθοῦσα κάθε φορὰ ποὺ ἤθελε νὰ κατεβῇ ἀπὸ τὸ ἄλογό της.

Τὸ κακοκαθημένο ζῶο, ὅταν μ' ἔβλεπε νὰ περιποιοῦμαι τὴν κυρία του, ἔκανε νὰ ὁρμήσῃ καταπάνω μου. Ἀλλ' αὐτὴ τὸ ἐμπόδιζε, χαϊδεύοντάς του τὸν κυρτωμένο λαιμὸ καὶ φιλῶντας τὰ τρεμάμενα ρουθούνια του, χωρὶς νὰ σκουπίσῃ ἔπειτα τὰ χείλη της.

Ὅλα αὐτὰ ἐγὼ τὰ ἔβλεπα καὶ τὰ διατηροῦσα μέσ' στὴ μνήμη μου, περιμένοντας τὴν κατάλληλη μέρα καὶ ὥρα γιὰ νὰ ἱκανοποιήσω τὴν ἐκδικησί μου.

Κάθε πρωὶ περνοῦσε ἀπὸ ἕνα μονοπάτι, πάντα τὸ ἴδιο, μέσα ἀπὸ ἕνα μακρὺ δάσος ἀπὸ σημύδες, δίπλα σ' ἕνα ἄλλο δάσος μεγαλείτερο.

Μιὰ μέρα λοιπὸν βγῆκα κ' ἐγὼ, προτοῦ νὰ ξημερώσῃ, κρατῶντας στὸ χέρι ἕνα σκοινὶ κι' ἔχοντας κρυμμένα πίσω ἀπ' τὸ σάκκο μου δυὸ πιστόλια, σὰν νὰ πήγαινα σὲ καμμιὰ μονομαχία.

Ἔτρεξα τότε πρὸς τὸν ἀγαπημένο της ἥρωα, ἔδεσα τὸ σκοινὶ τεντωμένο ἀνάμεσα σὲ δυὸ δέντρα κ' ἔπειτα πῆγα καὶ κρύφτηκα μέσα στὰ χορτάρια.

Ἐλίλιγκα τ' αὐτί μου στὴ γῆ καὶ ἄκουσα τὸν κουρνοῦ της καλπασμό. Ἔπειτα τὴ διέκρινα μακρινά, κάτω ἀπὸ τὰ φύλλα ποὺ τὴν σκεπάζαν σὰν θόλος. Ἔτρεχε, ἔτρεχε μ' ὅλη τὴ δύναμί της...

Ὤ, ναί, δὲν μποροῦσα νὰ γελιέμαι. Ἐκεῖνο ποὺ εἶχα ὑποψιαστεῖ, ἦταν ἀλήθεια. Ἐρχόταν καὶ φαινόταν τρελλὴ ἀπὸ τὴν εὐθυμία, τὸ αἷμα εἶχε ἀνεβεῖ στὸ κεφάλι της, στὰ βλέμμα της καθρεφτιζόταν ὅλη ἡ παραφορὰ τῆς ψυχῆς της, ὅλο τὸ κρυμμένο της πάθος, ὅλος ὁ ἀνήθικος ἔρως της...

Τὸ ζῶο, καθὼς ἔτρεχε, ἔπεσε ἐπάνω στὴν ἀγριάδα μου, μπερδεύτηκε, κυλίστηκε κατάγῆς καὶ χτυπήθηκε στὰ γεφά. Αὐτὴ τὴ δέστρα στὰ χέρια μου καὶ τὴν κράτησα μὲ δύναμι, γιατὶ εἶμαι ἀρκετὰ ρωμαλέος.

Ἔπειτα, ἀφοῦ τὴν ἔδαλα κάτω, πλησίασα ἐκεῖνο, τὸ ζῶο, τὸν ἀντίζηλό μου ποὺ μὲ κατέταξε μὲ τὰ μάτια σχεδὸν πεταγμένα ἀπ' τὶς κόχες τους. Κι' ἐνῶ προσπαθοῦσε νὰ σηκωθῇ, τοῦ ἔχωσα τῶνα πιστόλι μέσ' στ' αὐτί του καὶ τὸ σκότωσα....

Ἀλλὰ τὴν ἴδια στιγμὴ σωριάστηκα κάτω κι' ἐγὼ ἀπὸ δυὸ δυνατὲς καμουτσιαὲς ποὺ ἔπεσαν κατάπαντα. Ἡ γυναῖκα αὐτὴ μὲ εἶχε γρεμίσει μὲ τὸ μαστίγιό της. Ἀναστηκώθηκα τέρα μὲ λύσσα, ἔβγαλα τὸ δεύτερο πιστόλι μου καὶ τ' ἄδειασα στὴν κοιλιά της...

Πέστε μου τώρα, ἂν ὕστερ' ἀπ' αὐτά, μπορεῖ νἆμαι τρελλός ;....

ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ

Ο ΤΕΡΑΤΟΛΟΓΟΣ ΜΑΣΣΑΛΙΩΤΗΣ !

Ἕνα ζευγάρι Μασσαλιωτῶν πηγαίνει στὸ Παρίσι γιὰ ὑποθέσεις τους καὶ πρόκειται νὰ δώσῃ δεῖπνο σὲ μερικοὺς Παρισινοὺς φίλους. Ἡ γυναῖκα λέει στὸν ἄνδρα :

—Ἄκουσε ! Ὅταν μιλᾶς, ἄφησε τὴ συνήθεια ποὺ ἔχεις νὰ λὲς ἀστεῖα ! Οἱ Παρισινοὶ θὰ σὲ κοροϊδεύουν. Μόλις θὰ σ' ἀκούσουν νὰ λὲς ἀστεῖα, θὰ βάζῃ τὸ χέρι μου στὰ μαλλιά μου, καὶ ἐσὺ θὰ κατσικωθῇς νὰ στοματᾶς ἐγκαίρως.

Τὴν ὥρα τοῦ δείπνου, ἕνας ἀπὸ τοὺς φίλους λέει στὸν Μασσαλιώτη :

—Ἄκουσα πὼς ἐχτίσατε ἕνα ξενοδοχεῖο στὴ Μασσαλία. Καὶ φαίνεται πὼς εἶνε πολὺ μεγάλο κ' ὡραῖο.

—Ὤ, ναί ! εἶπε ὁ Μασσαλιώτης. Εἶνε τόσο μεγάλο, ποὺ δὲν ὑπάρχει παρόμοιο στὸ Παρίσι. Ἔξαφνα, ἡ τραπεζαρία του ἔχει τεσσαρα μέτρα μῆκος....

Ἐκείνη ὅμως τὴ στιγμὴ παρατηρεῖ πὼς ἡ γυναῖκα του τὸν ἔβαλε τὸ χέρι της στὰ μαλλιά της, καὶ προσθέτει :

—.... καὶ ἕνα μέτρο φάρδος !...

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

—Ὁ συγγραφεὺς Ν. κατώρθωσε σὲ μιὰ μέρα νὰ ἀπολιμπάσῃ τὸν ἀριθμὸ τῶν ἀναγνωστῶν του.

—Καὶ πῶς ἔγινε αὐτό ;

—Ἀπλούστατα.... παντρεύτηκε !...

ΜΙΚΡΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

ΤΑ ΤΡΙΑ ΑΔΕΡΦΙΑ

Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρό, ζοῦσαν τρία ἀδέρφια κι' ἐπειδὴ ἦσαν φτωχά, ξεκίνησαν νὰ βροῦν τὴν τύχη τους.

Στὸ δρόμο ποὺ πήγαιναν, ἀπάντησαν ἕνα φτωχὸ γέρο καὶ ἀπὸ εὐσπλαχνία τὸν πῆραν μαζὺ στὴν συντροφιά τους.

Πιὸ πέρα πάλι ἀντάμωσαν ἕνα κοπάδι καλιακοῦδες κι' ὁ μεγαλείτερος ἀπ' τ' ἀδέρφια εἶπε στοὺς ἄλλους :

— Ἂν αὐτὲς ἡ καλιακοῦδες γινόντουσαν πρόβατα, θἄδινα γάλα σ' ὅλους ποὺς στρατολάτες ποὺ περνοῦν.

Δὲν εἶχε ἀποτελειώσει ἀκόμα τὰ λόγια του κι' ἀμέσως, μὲ τὴ δύναμι τοῦ Θεοῦ, ἡ καλιακοῦδες μεταμορφώθηκαν κ' ἔγιναν πρόβατα.

Παραπέρα βρῆκαν ἕνα σωρὸ πέτρες κ' εἶπε τὸ δεύτερο ἀπ' τ' ἀδέρφια :

— Ἂν αὐτὲς ἡ πέτρες γινόντουσαν γκαμῆλες, θἄβαζα ὅλους τοὺς κουρασμένους στρατολάτες νὰ τὶς καβαλλικεύουν.

Ἀμέσως πάλι, μὲ τὴ δύναμι τοῦ Θεοῦ, ἡ πέτρες μεταμορφώθηκαν κ' ἔγιναν γκαμῆλες.

Ἀφοῦ προχώρησαν κάμποσο, ἔξαφνα σὲ μιὰ στιγμὴ, τὸ μικρότερο ἀπ' τ' ἀδέρφια, εἶπε στὸ γέρο :

— Θέλω νὰ βρῶ μιὰ γυναίκα ποὺ νἄχῃ τὴν ἴδια γνώμη μὲ μένα.

Μόλις ἀποτελείωσε τὸ λόγο του, βρέθηκαν μπροστὰ σ' ἕνα σπίτι ποὺ κατοικοῦσε μιὰ πεντάμορφη κοπέλλα.

Μπῆκαν μέσα κ' ὁ γέρος εἶπε στοὺς νοικοκυραίους πὼς θέλει τὴν κόρη τους γιὰ τὸ παιδί.

Τότε οἱ ἄνθρωποι τοῦ σπιτιοῦ τοῦ ἀποκρίθηκαν :

— Ἂν μπορέσῃς νὰ κάνῃς νὰ χιονίσῃ, δεχόμαστε νὰ γίνουμε συμπεθέροι.

Ἀμέσως, μὲ τὴ δύναμι τοῦ Θεοῦ, ἂν κ' ἦταν καλοκαίρι, ὁ οὐρανὸς συννέφιασε κ' ἄρχισε νὰ χιονίζῃ.

Ὅλοι τότε στάθηκαν ξαφνιασμένοι, μπρὸς στὸ θαῦμα αὐτὸ κ' ἔτσι τὸ μικρότερο ἀπ' τ' ἀδέρφια πῆρε τὴν κόρη τοῦ σπιτιοῦ γυναίκα του.

Ὁ γέρος, ὕστερ' ἀπ' αὐτό, γίνηκε ἄφαντος καὶ τὰ τρία ἀδέρφια ζοῦσαν εὐτυχισμένα, καθένα μὲ τὴ δουλειά του.

Ὕστερ' ἀπὸ κανένα—δυὸ χρόνια, ὁ γέρος, ποὺ δὲν ἦταν ἄλλος ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸ Θεό, θέλησε νὰ δοκιμάσῃ τ' ἀδέρφια.

Πῆγε λοιπὸν πρῶτα—πρῶτα στὸ μεγαλείτερο καὶ τοῦ ζήτησε γάλα, ἀλλὰ ἐκεῖνος τοῦ ἀποκρίθηκε σκληρά :

— Σὰν δώσω τὸ γάλα μου σ' ἐσένα, τί θὰ φᾶν τὰ παιδιά μου ;

Τότε θύμωσε κι' ὁ γέρος καὶ τοῦ εἶπε :

— Ἔ, παιδί μου, καλιακοῦδες ἦσαν πρίν τὰ πρόβατά σου, καλιακοῦδες πάλι νὰ γίνουν !

Δὲν πρόφτασε νὰ τελείωσῃ τὸ λόγο του, καὶ τὰ πρόβατα μεταμορφώθηκαν σὲ καλιακοῦδες κ' ἔτσι ὁ τσοπάνης ἔμεινε μὲ τὴν ἀγκλίτσα στὸ χέρι του.

Κατόπιν ὁ γέρος παρουσιάστηκε στὸ δεύτερο ἀδερφό, κουρασμένος, μὲ μιὰ γκαμῆλα, γιατὶ δὲν τὸν βαστοῦσαν τὰ πόδια του.

—Ἔ, γέρο, τοῦ ἀποκρίθηκε ἐκεῖνος, ἂν βάλω τὸν ἕναν κι' τὸν ἄλλον καβάλλα χάρισμα, πῶς θὰ βγάλω τὸ ψωμὶ τῶν παιδιῶν μου ;

—Ἔ, παιδί μου, τοῦ ἀπάντησε τότε ὁ γέρος ὑπομονέμος, πέτρες ἦσαν πρῶτα ἡ γκαμῆλες σου, πέτρες νὰ γίνουν πάλι !

Ἔτσι κ' ἔγινε.

Ἔπειτα πῆγε στὸν τρίτο ἀδερφό, τὸν μικρότερο, καὶ βρῆκε στὸ σπίτι τὴ γυναίκα του.

Αὐτὴ τὸν ὑποδέχτηκε πρόθυμα καὶ τοῦδωσε νὰ πῇ τσίπουρο καὶ καφέ. Ὕστερα γύρισε κ' ὁ ἄντρας της κ' τ' χαιρέτισε καὶ βρῆκε μέσα στὸ σπίτι του τὸ γέρο.

—Φέρε τσίπουρο κὶ καφὲ στὸ μουσαφίρη, λέει τῆς γυναίκας του.

—Εὐχαριστῶ, πῆρα κ' ἀπ' τὰ δυό, ἀποκρίνεται ὁ ξένος.

Ὕστερα ρώτησε τὸ γέρο τί φαΐ θέλει, γιατὶ ἔτσι τὸ συνήθιζαν στὸ σπίτι τους, κ' ὁ γέρος ζήτησε τὸ παιδί τοῦς ποὺ εἶχαν στὴν κούνια.

Τότε κ' οἱ δυό τους, χωρὶς νὰ διστάσουν, πῆραν τὸ παιδί τους τῶσφαξαν καὶ τῶβαλαν στὸ φοῦρνο νὰ ψηθῇ.

Ἀλλὰ μόλις σὲ λίγο ἄνοιξαν τὸ φοῦρνο, γιὰ νὰ τὸ βγάλουν, τί νὰ ἰδοῦν ;

Εἶδαν τὸ παιδί τους ἄρχιζόντανο νὰ κρατάῃ μιὰ ἀσκεβίλα γεμάτη φλορά.

Πῆγαν τότε χαρωμένοι γιὰ νὰ τὸ ποῦν τοῦ γέρου, ἀλλὰ ὁ γέρος εἶχε γίνει ἄφαντος.

Οἱ δυὸ σύζυγοι ἔζησαν εὐτυχισμένοι καὶ σ' ὅλη τους τὴ ζωὴ ἔκαναν καλὰ στοὺς φτωχοὺς καὶ ἀρρώστους δυστυχισμένους.

ΟΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ ΜΑΣ

Ὁ ζωγράφος κ. Καλμοῦχος
(Σκίτσο τοῦ κ. Σοφ. Ἀντωνιάδη)

Ἡ καρδιὰ τοῦ ἁμαρτωλοῦ ποὺ τὸν ἐκυρίευσε ὁ διάβολος.

ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Ἡ ΠΑΛΗ ΤΟΥ ΑΓΓΕΛΟΥ ΜΕ ΤΟΝ ΣΑΤΑΝΑ

(Ἀπὸ ἕνα σπάνιο βιβλίο)

Εἶνε μεριὰ παληά, λησμονημένα βιβλία πού, ὅταν τὰ πιάσουμε στὰ χέρια μας, ζωντανεύουν μπροστά μας μιὰ ὁλόκληση ἐποχή. Τὸ ἰδιόρρυθμο σχῆμα τῶν στοιχείων τους, ἡ παλαιϊκὴ διάταξις τοῦ πλαισίου τοῦ ἐξωφύλλου καὶ τῶν κοσμημάτων, ἡ γλῶσσα τους, ἡ ἐλαφρὴ μυρωδιὰ ποὺ πῆρε τὸ χαρτὶ ἀπὸ τὴν πολυκαιρία, τὰ πάντα σ' αὐτὰ τὰ βιβλία, μᾶς μεταφέρουν πολλὰ χρόνια πίσω. Καὶ ὅπως ἡ ἐποχὴ ἐκείνη ἦταν σεμνὴ καὶ ἁπλῆ, ἔτσι καὶ τὰ βιβλία αὐτὰ ἔχουν σεμνὴ καὶ εὐγενικὴ ἐμφάνισι. Εἶνε ἁπλᾶ καὶ ἀφελῆ, θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ πῆ, ὅπως ἀφελεῖς ἦσαν κ' οἱ ἄνθρωποι τῆς ἐποχῆς τους.

Τὰ περισσότερα βιβλία ποὺ βγήκανε στὴν Ἑλλάδα κατὰ τοὺς περασμένους αἰῶνας, ἦσαν θρησκευτικοῦ περιεχομένου. Οἱ ἄνθρωποι φρόντιζαν πολὺ τότε γιὰ τὴ σωτηρία τῆς ψυχῆς τους.

Ἕνα τέτοιο βιβλίο ἔπεσε στὰ χέρια μας. Σᾶς παραθέτουμε ὁλόκληρο τὸν τίτλο του, γιατὶ εἶνε πολὺ χαρακτηριστικὸς καὶ μᾶς βοηθεῖ νὰ καταλάβουμε τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς:

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ ΚΑΘΡΕΠΤΗΣ, τουτέστιν Η ΚΑΡΔΙΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ "Η ΝΑΟΣ ΘΕΟΥ ΓΙΝΕΤΑΙ "Η ΚΑΤΟΙΚΗΤΗΡΙΟΝ ΤΟΥ ΣΑΤΑΝΑ. *Ὡς ἐξεικονίζεται ἐν τῷ παρόντι βιβλίῳ εἰς δέκα ἰχνογραφίας πρὸς εὐκολωτέραν κατάληψιν παντὸς ἀνθρώπου, καὶ πρὸς ἐρεθισμὸν καὶ πρόοδον αὐτοῦ εἰς τὴν χριστιανικὴν ζωήν.*

Τὸ βιβλίο αὐτὸ τυπώθηκε στὴν Ἀθήνα, στὰ 1857. «Χάριν τῆς ἱστορίας», ἀναφέρουμε ὅτι «*κατὰ πρῶτον μετεγλωτίσθη ἀπὸ τὴν Γαλλικὴν εἰς τὴν Γερμανικὴν διάλεκτον, καὶ ἔπειτα εἰς τὴν Ρωσικήν, ἐξ αὐτῆς δὲ μετεφράσθη ἤδη μέ τινας προσθαφαιρέσεις καὶ εἰς τὴν ἡμετέραν ἁπλοελληνικὴν διάλεκτον ὑπὸ Πέτρου αὐταδέλφου τοῦ Ἁγίου Θαβωρίου.*»

* * *

Τὸ βιβλίο αὐτὸ ἤθελε ν' ἀποδείξη ὅτι ὁ διάβολος εἶνε ὁ αἴτιος τῆς ἁμαρτίας καὶ τῆς ὑποδουλώσεως τοῦ πνεύματος, καὶ νὰ βοηθήση κάθε Χριστιανὸ ἐνὰ γνωρίση τὴν κατάστασι τῆς ψυχῆς του καὶ νὰ βάλη εἰς πρᾶξιν τὸν τρόπον τῆς ζωῆς του διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ. Ὁ συγγραφεὺς τοῦ βιβλίου, γιὰ νὰ γίνη περισσότερο εὐκολονόητος, ἐξεικόνισε σὲ δέκα παραστατικὰς ἰχνογραφίας τὴν ἐσωτερικὴ κατάστασι τοῦ ἀνθρώπου ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ τῆς πίστεως ἢ τῆς ἀπιστίας του.

Κάθε εἰκόνα παρασταίνει τὴν καρδιὰ τοῦ ἀνθρώπου ἄλλοτε μὲ τὸ Σατανὰ ἐντὸς αὐτῆς καὶ μὲ διάφορα ζῶα ποὺ ἀντιπροσωπεύουν τὸ καθένα καὶ ἀπὸ μιὰ ἁμαρτία, καὶ ἄλλοτε μὲ τοὺς ἀγγέλους καὶ τὰ Χερουβεῖμ.

Μαζὶ μὲ κάθε ἰχνογραφία, δίνονται καὶ συμβουλαὶ στοὺς Χριστιανοὺς τί πρέπει νὰ κάνουν γιὰ νὰ ἀπαλλάξουν τὴν ψυχή τους ἀπὸ τὰ ζιζάνια καὶ νὰ δεχθοῦν τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς ἀληθείας.

* * *

Θὰ σᾶς δώσουμε τώρα καὶ μιὰ περίληψη τῶν κυριωτέρων κεφαλαίων τοῦ βιβλίου αὐτοῦ, στὰ ὁποῖα ἐξεικονίζεται ζωηρότερα ἡ τραγικὴ πάλη μεταξὺ τοῦ Ἀγγέλου καὶ τοῦ Σατανᾶ.

Στὸ πρῶτο κεφάλαιο περιγράφεται ἡ φρικτὴ κατάστασι τοῦ ἀνθρώπου, «στοῦ ὁποίου τὴν καρδίαν κατοικεῖ ὁ διάβολος μὲ τὰ τάγματά του, ἤγουν μὲ τὰ ἑπτὰ θανάσιμα ἁμαρτήματα, τὰ ὁποῖα παρασταίνονται ἐν εἴδει τῶν ἑπτὰ ἀκολούθων ζώων:

«*Α' τὸ πτηνὸν τὸ ὀνομαζόμενον Ταὼς (παγῶνι), τὸ ὁποῖον ὑπερβαίνει μὲ τὰ ἁπλωμένα λαμπρὰ πτερὰ του ὅλα τὰ ἄλλα πτηνά, παρασταίνει τὴν ὑπερηφάνειαν καὶ ἀλαζονείαν, ἡ ὁποία ρίπτει τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὴν φιλαυτίαν, ἕνεκα μερικῶν προτερημάτων αὐτῶν, καθὼς εἶνε παραδείγματος χάριν αἱ ἀξιότητες, ὁ πλοῦτος, τὸ κάλλος καὶ τὰ ἀξιώματα, τὰ ὁποῖα ἔλαβον ἀπὸ τὸν Θεὸν χωρὶς νὰ εἶνε διόλου ἄξιοι... Β' ὁ Τράγος, εἶνε ζῶον ἀσελγὲς καὶ βρωμερόν, σημαίνει δὲ τὴν ἀσωτείαν καὶ πᾶσαν ἀκαθαρσίαν. Γ' ὁ Χοῖρος σημαίνει τὴν ἀκρασίαν, ἤτοι τὴν γαστριμαργίαν καὶ μέθην. Δ' ὁ Βάτραχος, ὁ ὁποῖος τρέφεται ἀπὸ τὸ χῶμα, δεικνύει τὴν φιλαργυρίαν, ἡ ὁποία παρακινεῖ τοὺς ἀνθρώπους νὰ ἐρωῶσι μὲ ἄπληστον καρδίαν πρὸς ἀπόκτησιν τῶν προσκαίρων ἀγαθῶν... Ε' ὁ Ὄφις, τὸ ὄργανον τοῦ διαβόλου, ὅστις ἠπάτησε καὶ διέστρεψε τοὺς προπάτοράς μας, φθονῶν τὴν εὐδαιμονίαν των, δηλοῖ καθ' αὐτὸ τὸν φθόνον καὶ τὴν ἐθελοκακίαν. ΣΤ' ἡ Τίγρις, τὸ κάκιστον καὶ ἀγριώτατον ὅλων τῶν ἀλλων θηρίων, σημαίνει τὴν ὀργὴν καὶ τὴν ἐκδίκησιν, αἱ ὁποῖαι φέρουσι τοὺς ἀνθρώπους εἰς τοιαύτην κατάστασιν, ὥστε νὰ κάνουσιν ἐκεῖνα, ὅσα εἶνε ἴδια μόνον αὐτῶν τῶν θηρίων. Ζ' ἡ Χελώνη, ἡ ὁποία ἀργὰ κινεῖται, παρασταίνει τὴν ὀκνηρίαν καὶ ἀδιαφορίαν, αἱ ὁποῖαι ἀφαιροῦσιν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους πᾶσαν κλίσιν καὶ προθυμίαν εἰς τὸ καλὸν καὶ κάμνουσι αὐτοὺς νὰ ἀποστρέφωνται τὴν προσευχήν, ἡ ὁποία εἶνε ὁδὸς εἰς τοὺς οὐρανούς.*»

Αὐτὴ εἶνε, κατὰ τὸν συγγραφέα τοῦ «Πνευματικοῦ Καθρέπτου», ἡ φοβερὰ κατάστασις τῆς καρδιᾶς τοῦ ἀνθρώπου, ποὺ ἄφησε τὸν Σατανὰ νὰ κυριεύση τὴν ψυχή του. Ὑπάρχει καμμιὰ ἐλπίδα σωτηρίας γι' αὐτόν; Ναί.

«*Οἱ τοιοῦτοι* —λέγει ὁ συγγραφεὺς— *δύνανται νὰ ἀναστηθῶσι ψυχικῶς, νὰ ἐλευθερωθῶσιν ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν, νὰ ἀπαλλάξωσι τὸν βαρὺν ζυγὸν τοῦ διαβόλου καὶ νὰ ζῶσιν ἐλεύθεροι τῷ Χριστῷ διὰ τῆς εἰλικρινοῦς μετανοίας καὶ ἀληθοῦς ἐξομολογήσεως πρὸς τὸν Πνευματικὸν αὐτῶν πατέρα, διάγοντες τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς αὐτῶν ἐναρέτως, κατὰ τὰς ἐντολὰς τοῦ Κυρίου, δεόμενοι διὰ παντὸς πρὸς τὸν Θεόν.*»

* * *

Τὰ ἀκόλουθα κεφάλαια τοῦ βιβλίου περιγράφουν τὴν κατάστασιν τῆς καρδιᾶς τοῦ ἀνθρώπου ὅταν ἀρχίζει ν' ἀποφεύγη τὴν ἁμαρτία, ὅταν ἐπιστρέφει στὸ Χριστό, ὅταν εἰρηνεύεται μὲ τὸ Θεὸ διὰ τῆς χάριτος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἡ ἰχνογραφία ποὺ συνοδεύει τὸ τελευταῖο αὐτὸ κεφάλαιο εἶνε πολὺ περίεργη. Παρουσιάζει μιὰ καρδιά, μέσα στὴν ὁποία οἱ Ἄγγελοι ἔχουν δώσει τρανὴ μάχη μὲ τοὺς διαβόλους. Ἀγωνίζονται καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δὲ ποιὸς νὰ κατακτήση τὸν ἄνθρωπο. Πάνω ἀπὸ τὴν καρδιὰ εἶνε ζωγραφισμένο τὸ κεφάλι τοῦ ἀνθρώπου, μὲ τὸ ἕνα μάτι σφαλιχτό. Γιατί, ὅπως ἐπεξηγεῖ ὁ συγγραφεὺς, ὁ ἄνθρωπος ποὺ δὲν ἐξομολογεῖται πειὰ μὲ κατάνυξι καὶ εἰλικρινῆ μετάνοια «μὲ τὸν ἕνα ὀφθαλμὸν βλέπει σοβαρὰ τριγύρωτον καὶ μὲ τὸν ἄλλον νυστάζει.»

* * *

Τρομερὸ, ἀλήθεια, εἶνε τὸ κεφάλαιο ποὺ περιγράφει τὸ θάνατο τοῦ ἀσεβοῦς. Τρομερὴ εἶνε καὶ ἡ εἰκόνα ποὺ τὸ συνοδεύει. Ἕνας ἄνθρωπος εἶνε ξαπλωμένος στὸ κρεββάτι του, ἔρχονται ἀπὸ πάνω του τὸ Χέρι με τὸ σφεντάνι του, δίπλα του τὸν Σατανᾶ καὶ στὰ πόδια του ἕνα φοβερὸ τέρας ποὺ ἔχει μπήξει τὰ νύχια του στὶς σάρκες του καὶ θέλει νὰ τραβήξη μαζύ του. Σὲ μιὰ ἄκρη τῆς εἰκόνας φαίνεται ὁ Ἄγγελος, ὁ ὁποῖος κοιτάζει τὸ νεκρὸ μὲ περίλυπον ὄψιν.

Καὶ ὁ συγγραφεὺς τοῦ βιβλίου ἀναφωνεῖ, ἐντρομος καὶ αὐτός:

«*Ἀχ! πόσοι ἄνθρωποι τρέχουσιν εἰς αὐτὴν τὴν αἰώνιον ἀπώλειαν! Ὦ! πόσοι ὀνομάζονται μὲν Χριστιανοί, δὲν θέλουσιν ὅμως νὰ γίνωσι τοιοῦτοι καὶ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ ἁμαρτάνουσιν, ἐκπληροῦσι τὰς αἰσχρὰς ἐπιθυμίας των καὶ τὰ πάθη, ἐκδίδονται εἰς τὴν φιλαργυρίαν, εἰς τὸν φθόνον, τὴν ὀργὴν καὶ τὴν ἐκδίκησιν, εἰς τὴν ἀσωτείαν, τὴν ἀκρασίαν καὶ μέθην κ.τ.λ. γίνεται εἰς κάθε ρυπαρὰν ἐπιθυμίαν ὑπόδουλοι...*»

Ἡ καρδιὰ τοῦ ἐναρέτου Χριστιανοῦ

Ὁ θάνατος τοῦ ἁμαρτωλοῦ

Η ΒΑΣΑΝΙΣΜΕΝΗ ΖΩΗ ΕΝΟΣ ΕΞΟΡΙΣΤΟΥ

Ο Μ. ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΙΑ ΕΛΕΝΗ

Ὁ τρομερὸς Χούντσων Λόου καὶ τὰ ἀπάνθρωπα μέτρα του κατὰ τοῦ Μ. Ναπολέοντος. Τὰ μαρτύρια τοῦ ἐξορίστου αὐτοκράτορος. Τὰ «ἄσπρα» καὶ τὰ «πράσινα» φασόλια. Ὁ Ναπολέων κι' οἱ ποντικοί. Μιὰ τερατώδης ὄσον καὶ βλακώδης ὑποψία. Πεῖνα καὶ κρύο. Οἱ κατασκοποι τοῦ Χούντσων. Ἡ φρουρὰ τοῦ ἐξορίστου. Μιὰ ἐξωφρενικὴ ἔκθεσις κατασκόπου.

Ἡ γύψινη μάσκα τοῦ Μ. Ναπολέοντος νεκροῦ.

Ὅταν ὁ Μ. Ναπολέων ἔφτασε ἐξόριστος στὴν Ἁγία Ἑλένη, ὅπου θὰ περνοῦσε τὰ τελευταῖα χρόνια τῆς ζωῆς του, ἐτέθη ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησι τοῦ λόρδου διοικητοῦ Χούντσων Λόου, ὁ ὁποῖος τοῦ φερνόταν πάντα μὲ ἐντελῶς ἀνάρμοστο καὶ σκληρὸ τρόπο.

Γι' αὐτὸ τὸ λόγο, ὁ Ναπολέων δὲν ἐχώνευε καθόλου τὸν Χούντσων Λόου, τὸν ἀποκαλοῦσε δεσμοφύλακά του, ἔλεγε ὅτι ἦταν ἄνθρωπος χωρὶς ἀνατροφὴ καὶ κρίσι καὶ ἄλλα παρόμοια.

Ὁ Χούντσων ποτὲ δὲν ἀποκαλοῦσε τὸν μεγάλο ἐξόριστο «Αὐτοκράτορα», γιατὶ τότε θὰ ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ τοῦ παράσχη ἀνάλογες τιμές, πρᾶγμα ποὺ τὸ ἀπέφευγε ὅσο μποροῦσε.

Μιὰ φορὰ, ὁ Λόου, προκειμένου νὰ δώση στὸ σπίτι του μιὰ γιορτὴ τοῦ ἔπιασε, μεταξὺ τῶν ἄλλων, μιὰ πρόσκλησι καὶ στὸν Ναπολέοντα, ὅπου τὸν ἀποκαλοῦσε ἁπλῶς «στρατηγό».

Ὁ Ναπολέων πῆρε τὸ προσκλητήριο καὶ μόλις εἶδε αὐτὴ τὴ λέξι τὸν πῆρε στὸν κοιμωτὴ καὶ τοῦ εἶπε γεμάτος ὀργή:

—Ἔτσι βλακώδες, πολὺ βλακῶδες αὐτό! Δὲν ἔχω νὰ σοῦ δώσω καμμιὰ ἀπάντησι...

Καὶ δὲν πῆγε στὴ γιορτή.

Γιὰ νὰ ἀποδειχτῆ πόσο ἀνόητος ἦταν πραγματικὰ ὁ Χούντσων, παραθέτουμε παρακάτω ἀποσπάσματα ἀπὸ μιὰ ἀναφορά του πρὸς τὸν Ὑπουργὸ τῶν Ἀποικιῶν τῆς Ἀγγλίας, ἐξ ἀφορμῆς ἀφιξεων ἄσπρων καὶ πράσινων φασολιῶν ποὺ εἶχαν σταλεῖ γιὰ φύτεμμα σ' ἕναν ἀπὸ τοὺς ἀκολούθους τοῦ ἐκπτώτου αὐτοκράτορος:

«Μεταφέρω, γράφει σοβαρότατα ὁ Λόου, ἀκριβῶς αὐτὰ τὰ ἄσπρα καὶ πράσινα φασολάκια ποὺ ἔφτασαν χτὲς ἔχουν σχέσι μὲ τὴ λευκὴ σημαία τῶν Βουρβώνων, μὲ τὴν πράσινη στολὴ τοῦ στρατηγοῦ Ναπολέοντος καὶ τὸ φρούριο τῶν ὑπηρετῶν του!...»

Ἀπὸ τὸ κεφάλαιο ὅμως δὲν ἦταν ἀνώφελο νὰ ἀναφέρουμε τὸ πρόσταγμα τοῦ Λόου, ὁ ὁποῖος ἀπευθυνόταν πρὸς τὸν Ὑπουργὸ τῶν Ἀποικιῶν τῆς Ἀγγλίας λόρδος Βαθούρστ.

Ὁ Βαθούρστ εἶχε διατάξει ὅπως ἡ πρὸς τὸν Ναπολέοντα ἐπιστολὲς λογοκρίνονται ἀπὸ τὸν Ἀρμοστὴ κ. Χούντσων, ἐπίσης δὲ εἶχε στείλει στὴν Ἀγγλία εἰδικὸ... κιγκλίδωμα γιὰ νὰ κρατήσουν μὲ αὐτὸ τὸ μέρος στὸ ὁποῖο ἔκανε ὁ ἐξόριστος τὸν περίπατό του!...

Ὅπου δὲ ὁ Βαθούρστ ἐπληροφορήθη ὅτι ἡ ἀπόπειρα τοῦ Ναπολέοντος στὴν Ἁγία Ἑλένη ἦταν γεμάτη ἀπὸ ποντικούς, ἔγραψε στὸν διοικητὴ Λόου τὰ ἑξῆς κομψά:

«Θὰ σᾶς στείλω ἰδιαίτερη ἐπιστολὴ σχετικὰ μὲ τὶς σοβαρὲς ἐνοχλήσεις ποὺ παρέχουν στὸν Ναπολέοντα οἱ πολυάριθμοι ποντικοί, οἱ ὁποῖοι κατέκλυσαν τὸ οἴκημά του.

»Φρονῶ ὅμως ὅτι ὁ πολλαπλασιασμὸς τῶν ποντικῶν ὀφείλεται στὴν ἀμέλεια τῶν ὑπηρετῶν, τὴν ὁποία πιθανῶς ἐνθαρρύνει καὶ ὁ ἴδιος ὁ Ναπολέων, γιὰ νὰ βρίσκη ἀφορμὲς νὰ παραπονεῖται...»

* * *

Ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις πρὸς διατροφὴν τοῦ Ναπολέοντος καὶ τῆς πεντηκονταμελοῦς συνοδείας του παρεῖχε ἀρχικῶς ἐτησίαν ἐπιχορήγησι 8.000 ἀγγλικῶν λιρῶν. Ἐπειδὴ ὅμως στὴν Ἁγία Ἑλένη ὅλα τὰ εἴδη ποιὸ λιόντουσαν πανάκριβα, ὁ Χούντσων ἐπρότεινε νὰ αὐξηθῆ ἡ ἐπιχορήγησι κατὰ τὸ ἕνα τρίτο, νὰ γίνη δηλαδὴ 12.000.

Κατόπιν ὅμως, εἴτε ἐπειδὴ ἔλαβε σχετικὲς διαταγὲς ἀπὸ τοὺς ἀνωτέρους του, εἴτε γιατὶ μετάνοιωσε γιὰ τὴ γενναιοδωρία του, ὁ Χούντσων ἄρχισε νὰ κάνη παρατηρήσεις στὸν οἰκονόμο τοῦ αὐτοκράτορος γιὰ τὴ μεγάλη κατανάλωσι τοῦ κρασιοῦ καὶ τοῦ κρέατος καὶ ἠλάττωσε τὶς μερίδες τῶν ὑπηρετῶν τοῦ Βοναπάρτου.

Ὁ Ναπολέων, ὁ ὁποῖος ἐφρόντιζε πολὺ γιὰ τοὺς ὑπηρέτες του, ὅταν εἶδε ὅτι ἡ τροφὴ ποὺ ἔπαιρναν δὲν τοὺς ἐπαρκοῦσε, ἀποφάσισε νὰ πουλήση τὰ ἀργυρᾶ σκεύη του. Μιὰ ἄλλη φορά, πάλιν, μόλις ὁ αὐτοκράτωρ ἔμαθε πὼς εἶχε ἐξαντληθεῖ ἡ καύσιμη ὕλη, διάταξε νὰ πάρουν τὸ κρεββάτι του καὶ νὰ τὸ βάλουν στὴ φωτιά!...

Γιὰ νὰ μὴ δραπετεύση ὁ Ναπολέων ἀπὸ τὸν τάπο τῆς ἐξορίας του, ἐστρατοπέδευε διαρκῶς σ' ἀπόστασι μιᾶς ντουφεκιᾶς ἀπὸ τὸ κατάλυμμά του ἕνα σύνταγμα καὶ ἕνας λόχος.

Ὅλη ἡ περιφέρεια αὐτὴ ἐφρουρεῖτο ἐπὶ πλέον ἀπὸ στρατιωτικὰ ἀποσπάσματα καὶ ἡ νυχτερινὲς περιπολίες περνοῦσαν σχεδὸν μπροστὰ στὴν πόρτα τοῦ οἰκήματος τοῦ Βοναπάρτου.

Στὸ λιμάνι, ἐξ ἄλλου, τοῦ νησιοῦ ἦταν ἀγκυροβολημένος ὁλόκληρος στόλος καὶ στὶς γύρω ἀκτὲς περιπολοῦσαν διαρκῶς φρεγάδες, ἡ ὁποῖες δὲν ἐπέτρεπαν σὲ κανένα πλοῖο νὰ προσεγγίση στὴν Ἁγία Ἑλένη.

Παρ' ὅλα αὐτά, ὁ Χούντσων βασανιζόταν καθημερινῶς ἀπὸ τὸ φόβο μήπως δραπετεύση ὁ φοβερὸς ἐξόριστος καὶ γι' αὐτὸ ηὔξανε ἀδιάκοπα τὸν ἀριθμὸ τῆς φρουρᾶς.

Ὁ Ναπολέων εἶχε δεχτεῖ τὸν Χούντσων στὸ κατάλυμμά του μονάχα στὴν ἀρχὴ, ἕξη φορὲς σὲ διάστημα τριῶν μηνῶν. Κατόπιν ὅμως, βλέποντας μὲ τί εἴδους ἄνθρωπο εἶχε νὰ κάνη, ἀπέφευγε καὶ νὰ συναντᾶται μαζύ του.

Ὁ Χούντσων πειράχτηκε πολὺ γι' αὐτό, ἀλλὰ μὴ μπορώντας νὰ κάνη καὶ τίποτε, περιορίστηκε στὸ νὰ τριγυρνᾶ νύχτα καὶ μέρα γύρω ἀπὸ τὸ οἴκημα τοῦ αὐτοκράτορος καὶ νὰ τὸν ἐπιβλέπη.

Ὅταν ὁ Ναπολέων ἀρρώστησε κάποτε καὶ δὲν φαινόταν, ἄπαξ πάντα, στὸ παράθυρο τοῦ δωματίου του, ὁ Χούντσων τοῦ ἀπέστειλε ἕνα ἔγγραφο, στὸ ὁποῖο, μεταξὺ ἄλλων, ἔγραφε:

«Ὁ Ἄγγλος ἀξιωματικὸς τῆς ὑπηρεσίας ἔχει διαταγὴ νὰ βλέπη κάθε μέρα τὸν αἰχμάλωτο. Ἂν συνέβαινε ὁ Ναπολέων δὲν παρουσιαστῆ στὸ παράθυρό του μέχρι τῆς δεκάτης προϊνῆς ὥρας, ὁ ἀξιωματικὸς ὀφείλει νὰ μπῆ διὰ βίας στὸ δωμάτιό του!...»

Ὁ Ναπολέων, στὸν ὁποῖο ἀνακοινώθηκε τὸ περιεχόμενο τοῦ ἐγγράφου αὐτοῦ, ἀπάντησε ἄτακτα κι' ὅτι δὲν θὰ βιστῆ καὶ νὰ πεθάνη ἀκόμα, ν' αὐτοκτονήση δηλαδὴ, γιὰ νὰ γλυτώση ἀπ' τὶς βαναυσότητες καὶ τὶς ἀπανθρωπιὲς τῶν Ἄγγλων.

Κατόπιν αὐτοῦ, ὁ διοικητὴς φοβήθηκε μήπως ὁ αὐτοκράτωρ πραγματοποιήση τὴν ἀπειλή του καὶ δὲν τόμμενε νὰ τὸν ἐνοχλήση πειά.

Ἔδωσε μονάχα διαταγὴ στοὺς κατασκόπους του νὰ περιφέρονται διαρκῶς γύρω ἀπὸ τὸ οἴκημα τοῦ ἐξορίστου, προσπαθώντας νὰ τὸν ἰδοῦν, καὶ νὰ τοῦ ἀναφέρουν τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐνεργειῶν του.

Παραθέτουμε παρακάτω, χάριν περιεργείας, ἀπόσπασμα ἐκθέσεως ἑνὸς ἀπ' αὐτοὺς τοὺς κατασκόπους πρὸς τὸν Χούντσων Λόου:

20 Ἀπριλίου 1820. —*Ὁ Ναπολέων ξεκολουθεῖ νὰ παραμένη ἀόρατος. Δεν τὸν ἔχω δεῖ ἀπὸ εἰς 15 τοῦ μηνός.*

24 Ἀπριλίου. —*Νομίζω ὅτι σήμερα εἶδα τὸν Ναπολέοντα Βοναπάρτη ν' ἀκονίζη τὰ ξυράφια του.*

28 Ἀπριλίου. —*Χτὲς ἔμεινα ὁλόβολος ἐπὶ ἕνα δωδεκαώρο γιὰ νὰ μπορέσω νὰ ἰδῶ τὸν Ναπολέοντα Βοναπάρτη στὸν κῆπο του ἢ στὰ παράθυρά του, ἀλλὰ δὲν μπόρεσα νὰ καταφέρω τίποτε...*

Ὁ Χούντσων Λόου

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΟΥ κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑ

Ο ΚΟΥΡΑΜΠΙΕΣ

Μὲ τὰ μουστάσια κομμένα κατὰ τὸν Γερμανικὸ τρόπο, μὲ φορέματα κατὰ τὸν Ἀγγλικό, τὰ παπούτσια κατὰ τὸν Γαλλικὸ καὶ τὰ μαλλιὰ κατὰ τὸν Ἀμερικανικό, μτῆρε στὴν πόρτα τοῦ στρατῶνος, βγάζοντας τὸ καπέλλο του καὶ χαιρετῶντας τοὺς πάντας :

—Ὁ κύριος ἐπιλοχίας, σᾶς παρακαλῶ ; ρώτησε.

Ἦταν κοντός, ἀδύνατος καὶ μυρωμένος. Μὲ τὰ νύχια κατακόκκινα, σὰν νὰ τὰ εἶχε βουτηγμένα στὸ κρεμμέζι, καὶ τὰ μικρά του μάτια ἀναλογισμένα.

—Ὁ κύριος ἐπιλοχίας, σᾶς παρακαλῶ ;

—Τί ἀγαπᾶτε ὁ κύριος ; ἀκούστηκε μιὰ χοντρὴ φωνὴ καὶ φάνηκε ὁ λοχίας, εὐρύστερνος, εὐρυγάστωρ καὶ εὐρύγλουτος, μὲ δυὸ παχειὲς τοῦφες μουστακιῶν, κάτω ἀπὸ τὴ μύτη.

—Ναπολέων Καραμπόμπας, ἀνώτερος ὑπάλληλος τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, στρατεύσιμος καί, παρακαλῶ, μοῦ εἶπεν ἡ μαμά, νὰ μὲ ἔχετε ὑπ' ὄψιν ! εἶπε ὁ κομψευόμενος.

Ὁ ἐπιλοχίας τὸν κύτταξε ποῦσταζε μυρωδιές, πομπάδες, μπριλαντίνες καὶ μανικιοῦρ καὶ τὸν παραμέρισε μὲ τρόπο.

—Μὰ εἶνε φοβερόν!

—Στάσου, κὺρ Ναπολέο, σὲ παρακαλῶ, νὰ μὴ μοῦ λαδώσης τὴν κουζίνα....

Καὶ γύρισε νὰ ἐπιβλέψῃ τὸ συσσίτιο....

***

Μοναχογιὸς τῆς χήρας κυρίας Βικτωρίας Καραμπόμπα, ὁ Ναπολέων εἶχε ἀναταραφεῖ μὴ στάξῃ καὶ μὴ βρέξῃ. Τὸ ὄνειρό του ἦταν νὰ γίνῃ ὁ κομψότερος νέος τῆς Ἀθήνας καὶ κατόρθωσε νὰ γίνῃ ὁ πιό... γελοῖος ! Καθὼς μάλιστα περπατοῦσε στὰ νύχια κ' ἐκουνοῦσε ἐλαφρὰ τὰ χέρια του —κατὰ τὸν τρόπο τὸν Αὐστριακὸ— νόμιζε κανεὶς ὅτι πατοῦσε πάνω σ' αὐγά, καὶ φοβόταν μὴν τὰ σπάσῃ. Ἐν τοιοῦτοις ὅμως ἦταν εὐτυχὴς καὶ εὐχαριστημένος ἀπὸ τὸν ἑαυτό του καὶ ὅταν, μετὰ δυὸ ὡρῶν ἐπιθεώρησι μπροστὰ στὸν καθρέφτη, ἔμενε τελείως εὐχαριστημένος ἀπὸ τὸ.... θέαμά του, ἔλεγε, βλέποντας στὸ γυαλὶ τὸ ἴνδαλμά του :

—Ναπολέων ! Εἶσαι μέγας !...

Ὅταν ἐκλήθη νὰ ὑπηρετήσῃ, ἡ μαμά του, ἡ ὁποία, ὅπως παρατάνω εἴπαμε, ἦταν ἡ καϋμένη χήρα, ἀλλὰ ἀπρώγετο ἀκόμα, ἀποφάσισε νὰ τὸν ἐξαιρέσῃ ἀπ' τὸ στρατό.

—Πῶς ; Θὰ ὑπηρετοῦν κ' οἱ ὑπάλληλοι τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης !... διεμαρτυρήθη.

—Μαμά, τῆς εἶπε ὁ Ναπολέων, ἂν μοῦ κόψουν τὰ μαλλιά μου, θὰ αὐτοκτονήσω ! Στὰ μαλλιά μου εἶνε ὅλη μου ἡ δύναμις, ὅπως τοῦ Σαμψών. Καλύτερα νὰ μοῦ κόψουν τὸ κεφάλι.

—Νὰ μὴ θυμώσ' ὁ μπάρμπας σου ὁ Μέγας Ναπολέοντας ;

Ἡ φιλόστοργος μαμά, ἔτρεξε, ἴδρωσε, ἐνήργησε, παρακάλεσε, παράστησε τὴν ἀπελπισία τοῦ παιδιοῦ της καί, ὅταν εἶδε πὼς ὅλα αὐτὰ πηγαίνουν στὰ χαμένα, κατέφυγε σὲ κάποιον ἰσχυρό, ποὺ εἶχε, λέγανε, ὅλα τὰ μέσα.

Πῆγε στὸ γραφεῖο του καὶ κάθησε κατὰ τέτοιον τρόπο, ὥστε νὰ φανῇ λιγάκι καὶ τὸ πόδι της.

Ὁ ἄνθρωπος ὁ ἰσχυρός, ποὺ εἶχε ὅλα τὰ μέσα», ἄκουσε τὴ συνηγορία τῆς μαμᾶς, εἶδε καὶ τὸ πόδι ποὺ ἐφαίνετο, μὰ δὲν ἐπειείσθηκε φαίνεται μ' ὅλα αὐτὰ καὶ εἶπε μὲ ἀπελπισία:

—Κυρία μου, δυστυχῶς τίποτε δὲν γίνεται. Ὁ γιός σας εἶνε γερὸς καὶ ἱκανὸς καὶ θὰ ὑπηρετήσῃ.

Καὶ τὴν ἄλλη τὴν ἡμέρα, ὁ Ναπολέων παρουσιάσθηκε στὸ στρατολογικὸ γραφεῖο, συνοδευόμενος ἀπὸ τὴ μαμὰ καὶ χήρων πολυθέλγητον, ὅπως εὐαρεστεῖτο νὰ νομίζῃ.

Καὶ ἐκεῖ ὅμως ἄκουσε τὰ ἴδια :

—Δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ ἐξαιρεθῆ. Θὰ ὑπηρετήσῃ !

—Μὰ αὐτὸ εἶνε φοβερόν, ἐφώναξε τότε ἡ μαμά, σπαράσσουσα ἐσχάτῃ ἀπελπισίᾳ, ἀκόμα λίγο τὸ φουστάνι της.

—Φοβερόν, ξεφοβερόν, θὰ ὑπηρετήσῃ.

—Καὶ θὰ μοῦ κόψουνε καὶ τὰ μαλλιά ; διέκοψεν ὁ Ναπολέων.

—Βέβαια.

—Καὶ θὰ φορέσῃ κ' ἀρβύλλες τὸ παιδί μου ;

—Ὅπως ὅλοι.

—Καὶ θὰ πάρῃ κ' ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ζωῦφια ;

—Μάλιστα.

—Αὐτὸ εἶνε φοβερόν !...

Καὶ ἡ κυρία Βικτωρία ἐδοκίμασε νὰ λιποψυμήσῃ, ἀλλὰ δὲν τὰ καλοκατάφερε.

Μετὰ δυὸ—τρεῖς ἡμέρες, ὁ ἐνθουσιώδης νέος παρουσιαζόταανε στὸ λόχο του, γιὰ νὰ γραφῆ στὰ στελέχη.

Ἕνας λοχίας τὸν παρέλαβε μὲ τὸ μολύβι στ' αὐτὶ καὶ μὲ ἕνα χαρτὶ στὸ χέρι, τὸν κύτταξε ἀπὸ πάνω ὥς κάτω, τὸν ξαναβύτταξε κ' ἐμόρφασε :

—Τὸ ὄνομά σου, τὸ ὄνομα τοῦ πατέρα σου καὶ τὸ ἐπίθετό σου ; τὸν ρώτησε.

—Ναπολέων Ἀλεξάνδρου Καραμπόμπας.

—Μορὲ τί λές ; εἶπε ἔκπληκτος ὁ ἐπιθεωρητὴς. Ἐσὺ ἔχεις ὅλα αὐτὰ τὰ ἠρωϊκὰ ὀνόματα.

Κ' ἀφοῦ τὸν ἔγραψε στὸν κατάλογο, ἔστρεψε στοὺς ἄλλους τοὺς λοχίας καὶ τοὺς εἶπε :

—Τοῦ διαβόλου τὸν Καρα.....κουραμπιέ. Ἔχετε ὀνόματα ποὺ τἄχει ; Ναπολέος, Μέγας Ἀλέξανδρος, μτόμπες καὶ κανόνια !...

Καὶ ἔπειτα, γυρίζοντας πρὸς τὸν στρατιώτη, πρόσθεσε :

—Αὐτὰ εἶνε πολλά. Ἐγὼ θὰ σὲ λέω κ' μπιέ !....

—Πῶς θὰ μὲ λέτε, κουραμπιέ; εἶπε ὁ νέος, ἀμωμέμος. Ἕνας ἄνθρωπος ποὺ λέγεται Ναπολέων Καραμπόμπας, ὑπάλληλος τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, δὲν μπορεῖ νὰ λέγεται καὶ κουραμπιέ.

—Μωρὲ τί μᾶς λές !...., τοῦ ἀπάντησε μὲ ἀγανάκτησι ἕνα ὁ λοχίας. Φοβᾶσαι μὴ θυμώσῃ ὁ θεὸς σου, ὁ Μέγας Ναπολέοντας ;

—Ναί.

—Πῶς ;

—Ἐγώ, ἂν μοῦ μιλᾶτε ἔτσι, δὲν θὰ σᾶς ἀκούω.

—Δὲν θὰ μᾶς ἀκοῦς ;

—Ὄχι ! Ὄχι ! φώναξε ὁ Ναπολέων, δὲν θὰ σᾶς ἀκούω.

—Τρεῖς ἡμέρες κράτησι, εἶπε ὁ ἀνθυπολοχαγὸς ποὺ βαστοῦσε κείνη τὴ στιγμή, ἄκουσε τὴ φωνὴ τοῦ Ναπολέοντος καὶ τὴν βρῆκε ὅτι ἦταν φωνή.... ἀντιπειθαρχική...

***

Ἀπὸ τότε ὁ Καραμπόμπας Ναπολέων τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἦταν γνωστὸς στὸ λόχο μὲ τὸ ὄνομα «ὁ Κουραμπιές». Ἔτσι τὸν γνώριζαν οἱ συνάδελφοί του, οἱ ὑπαξιωματικοί, ὁ λοχαγός, ὁ ἀνθυπολοχαγὸς καὶ ὁ ἀνθυπασπιστὴς τοῦ λόχου.

Ὁ Ναπολέων στὴν ἀρχὴ ἐθύμωσε καὶ πῆγε καὶ τὸ εἶπε τῆς μαμᾶς του. Καὶ ἡ μαμά του, στοργικὴ ὅπως ἦταν, ἀνέλαβε μὲ ὑπερηφάνεια νὰ τὸν παρηγορήσῃ.

—Τί σὲ μέλει ἐσένανε, παιδί μου !... Μὴ δὲν εἶσαι γλυκὸς σὰν κουραμπιές ;....

Σιγὰ—σιγὰ ὅμως τὸ παρεπίθετο αὐτὸ ἔγινε καὶ ἰδιότης καὶ πραγματικότης γιὰ τὸν Ναπολέοντα. Μὲ τὸ γὰ τὸν λένε : «κουραμπιές» καὶ «κουραμπιές», ἔγινε πραγματικῶς τοιοῦτος. Σὰν «κουραμπιὲς» ποὺ ἦταν, δὲν τὸν βάζαν σὲ βαρειὲς δουλειὲς καὶ λίγο—λίγο δὲν τοῦ ἀνέθεταν καμμιὰ ὑπηρεσία. Στὸ τέλος λάβανε καὶ μιὰ ἀπόφασι νὰ τὸν ἀποστάσουνε στὸ γραφεῖο.

—Δὲν εἶνε γιὰ ἄλλο τίποτε ὁ «κουραμπιές»! εἶπαν.

Ἔτσι κ' αὐτὸς μ' εὐγνωμοσύνη ἄκουγε τὸ νέο ὄνομά του, μ' εὐχαριστησι τὸ δεχότανε, μὲ τριφερότητα τὸ φίλεγε καὶ μὲ πονηριὰ κ' ὑπερηφάνεια τὸ διατηροῦσε.

—Ναπολέων Κουραμπιές ;

—Παρών !....

***

Ἔτσι εἶχανε τὰ πράγματα, ὅταν ἤρθε νέος λοχαγὸς νὰ ἀναλάβῃ τὴ διοίκησι τοῦ λόχου. Παρέταξε τοὺς ἄνδρας του στὴ γραμμή, γιὰ τὴ πρώτη γνωριμία. Ὁ νέος λοχαγὸς ἦταν ἅγριος κ' ἀπότομος πολύ. Ἔτσι ἔφερνε ὁ λόχος. Κύτταξε τοὺς στρατιῶτες ποὺ ἦσαν παραταγμένοι, σὰν νὰ ἦταν θυμωμένος, καὶ ζητοῦσε κάτι νὰ βρῇ, γιὰ νὰ τοὺς πιαστῇ. Κανένα στραβοράψιμο κουμπιοῦ, καμμιὰ μικρὴ σκουριὰ στὸ ντουφέκι, τίποτε τὸ ἀντικανονικό, κάτι τὸ μὴ ἀπολύτως στρατιωτικό.

Ὅταν ἔφτασε μπροστὰ στὸν Ναπολέοντα καὶ τὸν εἶδε μὲ μανικιουρ καὶ μὲ πομπάδες καὶ μὲ φριζαρισμένα τὰ μαλλιά, τὸν ρώτησε ἀγριεμένος μεγάλη :

—Καὶ σὺ τί εἶσαι, βρέ ;

—Στρατιώτης.

—Στρατιώτης εἶσαι σὺ ἢ ρομαντόνα ;

—Στρατιώτης.

—Καὶ πῶς σὲ λένε ;

—Κουραμπιέ.....

—Πῶς ; Πῶς ; Πῶς εἶπες ;

—Κουραμπιέ. Να... Να... Ναπ... Ναπ..., ἐτραύλισεν ὁ Ναπολέων, ποὺ τὰ εἶχε χάσει.

—Καραμπόμπας Ναπολέων τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἀκούσατε ὁ ἐπιλοχίας.

—Ἐ! ἐμένα μοῦ λέε: «Κουραμπιέ;» !..., φώναξε ἀγριεμένος. Μορέ, ἐμένα τὸ λοχαγό σου χοροϊδεύεις... λογία, ὀχτὼ μέρες κράτησι, αὐτὸ τὸ κτῆνος, γιὰ νὰ μάθῃ τ' ὄνομά του !...

***

Ὁ στρατιώτης Καραμπόμπας Ναπολέων τοῦ Ἀλεξάνδρου, Ἕλλην κατὰ Χριστιανὸς ὀρθόδοξος, ἀπόλυτος τὴν κράτησί του, δὲν ἤξερε τί νὰ πῇ μὲ αὐτὸν τὸν Ἑλληνικὸ σπρατό...

Ὅταν λέε τὸ ἄλληθενό του ὄνομα, τὸν τιμοροῦν μὲ ἑπτὰ ἡμερῶν φυλάκισι καὶ ὅταν λέει ἐκεῖνο ποὺ τὸ βάλαν στὸν στρατό, τὸν τιμοροῦν μὲ ὀκταήμερον κλεισίμο αὐστηρόν !...

Τί ὄνομα θὰ ἔπρεπε νὰ πῇ ;

Μόνος τῆς μαμᾶς του ;...

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

—Θὰ μοῦ κόψετε καὶ τὰ μαλλιά;

—Καλά, βρὲ Μέγα Ναπολέο!...

Ὁ νέος λοχαγὸς ἦτανε ἕνας ἀνθρωπος στεφφνός.

ΑΠΟ ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

Εἶν' γνωστόν, ὅτι στὸ Ἅγιον Ὄρος ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς ἡ εἴσοδος σὲ γυναῖκες. Ἡ διάταξις αὕτη ἰσχύσασα πρὶν ἀπὸ πολλοὺς αἰῶνες καὶ τηρεῖται μὲ φανατισμὸ ἀπὸ τοὺς καλογέρους.

Ἀναφέρεται μάλιστα, ὅτι κάποτε ζήτησε τὴν ἄδεια νὰ ἐπισκεφθῇ τὸ Ἅγιον Ὄρος ἡ αὐτοκράτειρα Πλακιδία, κόρη τοῦ Θεοδοσίου καὶ ἀδελφὴ τοῦ Ἀρκαδίου, ἀλλὰ οὔτε σ' αὐτὴ δὲν ἐπέτρεψαν τὴν εἴσοδο ἀπὸ τὸ ἱερὸ ἀρασφόρα φρουρά.

Ἄλλη μιὰ φορὰ πάλι ποὺ ἔτυχε νὰ ἀποβιβαστοῦν στὴς Καρυὲς μερικὲς γυναῖκες Φράγκισσες, οἱ μοναχοὶ τὶς ἔδιωξαν, κινηγῶντας τὴ μὲ τὴ σαθρὴ ράβδο τοῦ Ἀθανασίου, μὲ τὴν ὁποία λέγεται ὅτι ὁ ἅγιος ἔδιωχνε τὰ δαιμόνια ἀπ' τὴν κοιλιὰ τῶν καλογέρων !

Ἀλλοτε, ἡ ἀπαγόρευσις αὐτὴ δὲν ἰσχυε μόνο γιὰ τὶς γυναῖκες, ἀλλὰ καὶ γιὰ τοὺς νέους, ποὺ δὲν εἶχαν γράλει ἀκόμα γένεια. Ὁ βασιλιὰς μάλιστα Παῦλος Ραγκαβᾶς, ὁ κτήτωρ τῆς μονῆς τοῦ Ἀγίου Παύλου, ὁ ὁποῖος πέρασε τὴ ζωή του σ' αὐτή, ἐπειδὴ ἦταν σπαθοφόρος, μετὰ τὸν θάνατόν του, νὰ τὸν θάψουν ἔξω ἀπὸ τὴν τρωμερὴ τοῦ Ἁγίου Ὄρους.

Ἡ ἀναφορὰ τῆς περιφήμου μονῆς τοῦ Βατοπαιδίου λέγεται, ὅτι ἀφορᾶται στὸ ἑξῆς γεγονός. Ὅταν ὁ αὐτοκράτωρ Ἀρκάδιος ἦταν ἡλικίας τεσσάρων χρόνων καὶ ἐπέστρεψε ἀπὸ τὴν Ἰταλία, τὸ πλοῖο ποὺ τὸν ἔφερε ὁ τετραετὴς ναυαγὸς ἔτυχε νὰ ὑπάρχῃ ἕνας βάτος καὶ ὁ πατέρας του ἔχτισε ἀπὸ εὐγνωμοσύνη ἕνα μοναστήρι, τὴν Μονὴ τοῦ Βατοπαιδίου.

ΣΟΦΑ ΔΟΓΙΑ

Φύλαξε τὴν ἀγάπη στὰ βάθη τῆς καρδιᾶς σου, γιατί μόλις τὴ βγάλεις, χάνεται.

Βοατοῦρ

Ἐπιλαλέστερο εἶνε νὰ συναντήσῃ κανεὶς μιὰ τίγκι παρὰ νὰ τὴν συνεπιστρέψῃ.

Μινούκιος

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΟΝΕΙΡΑ ΠΟΥ ΒΓΑΙΝΟΥΝ ΑΛΗΘΙΝΑ

Τί ἀναφέρουν οἱ ἀρχαῖοι συγγραφεῖς. Πῶς ἐτυφλώθηκε ὁ Κορνήλιος Ρουφῖνος. Πῶς σπούδασε γιατρὸς ὁ Γαληνός. Τί ἐσήμαινε τὸ λιοντάρι ποὺ νειρεύτηκε ἡ Ἀγαρίστη. Τὰ ὄνειρα τῆς Ὀλυμπιάδος καὶ τοῦ Φιλίππου. Πῶς ἔσωσε ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος τὸ φίλο του, κ.τ.λ.

Ἡ Ἱστορία ἀναφέρει πολλὰ παραδείγματα ἀνθρώπων ποὺ εἶδαν ὄνειρα, τὰ ὁποῖα ἐπραγματοποιήθησαν.

Ὁ Ἱπποκράτης, π. χ., γράφει κάπου ὅτι μερικοὶ σύγχρονοί του ποὺ εἶδαν στὸν ὕπνο τους πὼς πῆραν καθάρσιο, ὅταν ἐξύπνησαν κατεβλήθησαν ἀπὸ.... κοψίματα !...

Ὁ Κορνήλιος Ρουφῖνος, κατὰ τὴ μαρτυρία τοῦ Ρωμαίου ἱστορικοῦ Πλινίου, ὀνειρεύτηκε κάποτε ὅτι ἐτυφλώθηκε καὶ ἅμα ξύπνησε, βρέθηκε τυφλός, γιατὶ ἐντωμεταξὺ εἶχε προσβληθεῖ ἀπὸ ἀμαύρωσι.

Ὁ ἀρχιτέκτων τῆς Περγάμου, Νίκων, εἶδε στὸ ὄνειρό του, ὅτι ἔπρεπε νὰ σπουδάσῃ τὸ γυιό του ἰατρικὴ καὶ ἀκολούθησε αὐτὴ τὴν συμβουλή. Ἔτσι ἡ Ἑλλὰς ἀπέκτησε μιὰ ἀπ' τὶς κορυφὲς τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης, τὸν ἀθάνατο Γαληνό.

Ὁ Γαληνὸς πάλιν ποὺ πίστευε κι' ὁ ἴδιος στὰ προφητικὰ ὄνειρα, ἀναφέρει ὅτι κάποιος συνομιλητής του εἶχε ὀνειρευτεῖ κάποτε πὼς τὸ ἕνα του πόδι ξύλιασε. Πράγματι δέ, ὕστερα ἀπὸ λίγες μέρες, τὸ μέλος αὐτὸ τοῦ σώματός του προσεβλήθη ἀπὸ παράλυσι.

Ὁ ἴδιος ὁ Γαληνός, ὅταν εἶχε κάποτε ἕναν μεγάλο πόνο στὸ στηθοτι τοῦ, εἶδε στὸν ὕπνο του τὸν Ἀσκληπιό, ὁ ὁποῖος τὸν συμβούλευε ν' ἀνοίξῃ μιὰ ἀρτηρία τοῦ δεξιοῦ του χεριοῦ, μεταξὺ τοῦ λιχανοῦ καὶ τοῦ μεγάλου δαχτύλου, γιὰ νὰ γίνῃ καλά. Τὸ ἔκαμε αὐτὸ ἀμέσως ὅταν ξύπνησε κ' ἔτσι γιατρεύτηκε πράγματι.

Ἡ Ἀγαρίστη, ἡ μητέρα τοῦ Περικλῆ, μιὰ βραδυὰ ὀνειρεύτηκε πως ἐγέννησε ἕνα λιοντάρι καὶ μετὰ λίγες μέρες ἔφερε στὸν κόσμο τὸν ὀνομαστὸ ρήτορα καὶ πολιτικὸ τῆς ἀρχαιότητος.

Ὁ Πλούταρχος ἀναφέρει, ὅτι κατὰ τὸ κτίσιμο τῶν Προπυλαίων, κάποιος ἐργάτης, ἱκανότατος, ἔπεσε ἀπὸ ἀρκετὸ ὕψος καὶ τραυματίστηκε σοβαρότατα. Οἱ γιατροὶ ποὺ τὸν ἐξήτασαν, ἐδήλωσαν πὼς ἦταν ἀδύνατον νὰ γλυτώσῃ. Ἀλλὰ ὁ Περικλῆς εἶδε τὸ ἴδιο βράδυ στὸν ὕπνο του τὴ θεὰ Ἀθηνᾶ, ἡ ὁποία τοῦ ἔδωσε μιὰ ὡρισμένη συνταγὴ πρὸς θεραπεία τοῦ ἐργάτη.

Ὁ Περικλῆς ἀκολούθησε τὴ συμβουλὴ τῆς θεᾶς, ἔφτιασε τὸ σχετικὸ φάρμακο καὶ κατόρθωσε νὰ κάμῃ καλὰ τὸν ἐργάτη. Κατόπιν αὐτοῦ δὲ ἔστησαν στὸ μέρος ποὺ πέσε ὁ ἐργάτης ἕνα ἄγαλμα ἀφιερωμένο στὴν Ἀθηνᾶ Ὑγεία.

Ἡ Ὀλυμπιάς, ἡ μητέρα τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου, τὴν προτεραία τοῦ γάμου της μὲ τὸν Φίλιππο, εἶδε στὸν ὕπνο της ὅτι τὴ χτύπησε κεραυνὸς στὴν κοιλιά, ἀπ' τὴν ὁποία ξεπετάχτηκε μιὰ μεγάλη φωτιά.

Ἐπίσης, καθὼς ἀναφέρει ὁ Πλούταρχος, ὁ Φίλιππος εἶδε στ' ὄνειρό του, τὴν ἡμέρα τοῦ γάμου του, ὅτι ἐσφράγιζε τὴν κοιλιὰ τῆς συζύγου του μὲ μιὰ σφραγίδα ποὺ εἶχε τὸ σχῆμα λιονταριοῦ.

Καὶ τὰ δυὸ αὐτὰ ὄνειρα βγήκαν ἀληθινά, γιατὶ πράγματι ἦταν ἡ γέννησι τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου.

Ὅταν ὁ Μ. Ἀλέξανδρος πολεμοῦσε μὲ τὸν στρατό του στὶς Ἰνδίες, ὁ φίλος του Πτολεμαῖος ἐπληγώθηκε, καὶ μάλιστα θανάσιμα, γιατὶ τὰ βέλη τῶν ἐχθρῶν ἦσαν δηλητηριασμένα.

Ὁ Μ. Ἀλέξανδρος κατόπιν αὐτοῦ κατελήφθη ἀπὸ μεγάλη στενοχώρια καὶ δὲν ἤξερε μὲ ποῖον τρόπο νὰ γλυτώσῃ τὸ φίλο του ἀπὸ τὸ θάνατο. Μιὰ νύχτα τέλος παρουσιάστηκε σ' ὄνειρό του ἕνας ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος τοῦ ἔδειξε τὴ ρίζα ἑνὸς φυτοῦ καὶ τὸν ἐσυμβούλευε νὰ τρίψῃ μ' αὐτὴ τὴν πληγὴ τοῦ Πτολεμαίου.

Ὁ Μ. Ἀλέξανδρος, μόλις ξύπνησε, ζήτησε τὸ θαυματουργὸ φυτό, τὸ ὁποῖο ὑπῆρχε ἐκεῖ σὲ μεγάλη ἀφθονία, καὶ κατόρθωσε μ' αὐτὸ νὰ σώσῃ τὴ ζωὴ τοῦ κινδυνεύοντος τραυματίου.

Κατὰ τὴ μαρτυρία τοῦ Παυσανίου, ὁ Σωκράτης ὀνειρεύτηκε κάποτε, ὅτι ἕνας μικρὸς κύκνος πέταξε ἀπὸ ἕνα βωμὸ τῆς Ἀκαδημίας, πῆγε καὶ κάθησε στὰ γόνατά του καὶ κατόπιν ἐπέταξε στὸν οὐρανὸ, μαγεύοντας θεοὺς καὶ ἀνθρώπους μὲ τὴ χάλια του.

Ἐνῶ ὁ Σωκράτης διηγόταν τὴν ἄλλη μέρα τ' ὄνειρό του ἐνώπιον μεγάλου ἀκροατηρίου, τὴν ἴδια ὥρα ἐπτυχε γάρχεται κ' ὁ Πλάτων, ὁ πατέρας τοῦ Πλάτωνος, γιὰ νὰ παραδώσῃ τὸ μικρό του γιὸ ὡς μαθητὴ στὸ Σωκράτη.

Ὁ μεγάλος φιλόσοφος μόλις εἶδε τὸ παιδί, κατάλαβε ἀπ' τὸ πρόσωπό του τὴν ἐκπληκτη γοητοσύνη του καὶ εἶπε στοὺς παρισταμένους !

—Αὐτός, φίλοι μου, εἶνε ὁ μικρὸς κύκνος ποὺ πέταξε ἀπὸ τὴν Ἀκαδημία!

ΕΛΛΗΝΙΚΟν ΜΑΓΑΖΙΝ ΡΟΤΑΝ

ΞΕΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ PENE AEMAN

ΜΙΑ ΑΛΛΟΚΟΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ

Ἤμουν εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴ ζωή μου. Ἡ ἐργασίες τοῦ δικηγορικοῦ γραφείου μου πήγαιναν πολὺ καλά. Ἤμουν ἀρραβωνιασμένος μὲ τὴ Μόνικα Βαρτέγ, ἕνα ἀπὸ τὰ ὡραιότερα κορίτσια τοῦ κόσμου κ' εἶχα ἐμπιστοσύνη στὸ μέλλον.

Ὡστόσο, ἕνα βράδυ, ἕνα βράδυ τοῦ Σεπτεμβρίου, δὲν ξέρω κ' ἐγὼ ποιὸς διάβολος μ' ἔσπρωξε νὰ μπῶ σ' ἕνα ἀπὸ τὰ ἀριστοκρατικὰ ρεστοράν τῆς λεωφόρου Μαζεντά, γιὰ νὰ πάρω ἕνα δρεκτικό. Μόλις κάθησα, εἶδα στὸ διπλανό μου τραπέζι μιὰ κυρία νὰ τρώη μόνη της. Ἡ καρδιά μου χτύπησε δυνατά, μόλις ἀντίκρυσα τὰ πράσινα, γατίσια μάτια της. Καί, χωρὶς νὰ καλοσυλλογιστῶ τί κάνω, φώναξα τὸ γκαρσόνι, τοῦ ἔδωσα μιὰ κάρτα μου καὶ τοῦ εἶπα νὰ τὴν διαβιβάση στὴ διπλανὴ κυρία.

Ἡ κυρία ὅμως ἔσχισε τὴν κάρτα μου, χωρὶς κἂν νὰ τὴν διαβάση. Κατάλαβα ὅτι εἶχα κάνει γκάφα. Κοκκίνησα. Σηκώθηκα. Πλησίασα τὴν ἄγνωστη καὶ τὴν παρεκάλεσα νὰ μὲ συχωρέση, ἐπειδὴ δὲν εἶχα τὴν πρόθεση νὰ τὴν προσβάλω. Ἐκείνη μοῦ ἔρριξε μιὰ ματιὰ ποὺ σήμαινε ὅτι καλὰ θὰ ἔκανα νὰ τὴν ἀφήσω ἡσυχη. Ξανακάθησα στὴ θέσι μου ἀμίλητος. Τότε μὲ πλησίασε ὁ μαὶτρ ντ' ὁτὲλ καὶ μὲ πληροφόρησε μὲ τρόπο ὅτι ἡ κυρία ἐκείνη ἦταν Ρωσσίδα, λεγόταν Ταμάρα Ζιλιούκωφ καὶ ὅτι ταξείδευε διαρκῶς μόνη της...

Φεύγοντας ἀπὸ τὸ ρεστοράν, πῆγα στὸ σπίτι τῆς μνηστῆς μου. Μὰ δὲν ξέρω γιατί, τὸ βράδυ ἐκεῖνο ἡ Μόνικα μοῦ φάνηκε πολὺ πεζὴ γυναῖκα, χωρὶς κανένα ἐξαιρετικὸ ἐνδιαφέρον... Ἡ Ταμάρα, τὸ βορεινὸ αὐτὸ ἐξαίσιο λουλοῦδι, εἶχε κατακτήσει ὅλες τὶς σκέψεις μου...

Ὕστερα ἀπὸ τρεῖς μέρες, ἔλαβα τὴν ἑξῆς κάρτα:

«Σᾶς ζητῶ συγγνώμη, ἀγαπητὲ κύριε, ποὺ φάνηκα λίγο ἀπότομη μαζύ σας. Σήμερα μόλις ἔμαθα ὅτι εἰσθε ὁ Ἀλαὶν Ζενιό. Πρέπει ὅμως νὰ ὁμολογήσετε κ' ἐσεῖς ὅτι ἡ στάσις σας στὸ ρεστοραν δὲν ἦταν διόλου ἱππότική. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, σᾶς περμένω σήμερα στὸ ξενοδοχεῖο μου γιὰ νὰ συμφιλιωθοῦμε καὶ νὰ γνωριστοῦμε καλύτερα...

Ταμάρα Ζιλιούκωφ.»

Φαντάζεστε μὲ πόση λαχτάρα ἔτρεξα στὸ ξενοδοχεῖο της. Ἡ Ταμάρα, μὲ δέχτηκε μὲ ἀνιστόκριτη χαρά, μοῦ προσέφερε ἀρωματικὸν καφὲ κ' ὕστερ' ἀπὸ λίγη ὥρα εἤμαστε καλοὶ φίλοι...

Τὸ ἐνδιαφέρον μου γιὰ τὴ μυστικὴ αὐτὴ γυναῖκα δὲν ἄργησε νὰ μεταβληθῆ σ' ἀγάπη, μόλις συνωμίλησα μαζύ της. Καὶ ὅταν μοῦ εἶπε, τὴ στιγμὴ ποὺ τὴν ἀποχαιρετοῦσα, ὅτι θὰ μὲ περίμενε ὕστερ' ἀπὸ δυὸ μέρες στὸ ξενοδοχεῖο «Μπριστόλ», στὸ... Λονδῖνο, ἐγὼ τῆς ὑποσχέθηκα πὼς δὲν θὰ λείψω ἀπὸ τὸ ραντεβοῦ αὐτό.

Ἤμουν ἄξιος ν' ἀκολουθήσω τὴ γυναῖκα αὐτὴ καὶ στὴν ἄκρη τοῦ κόσμου...

Μετὰ δυὸ μέρες βρισκόμουν, πράγματι, στὸ Λονδῖνο. Μὰ ὅταν παρουσιάστηκα στὸ ξενοδοχεῖο, μοῦ ἀνεκοίνωσαν ὅτι ἡ κ. Ζιλιούκωφ εἶχε φύγει ἐν τῷ μεταξὺ γιὰ τὴν Ἱσπανία! Γιατί τὸ ἔκανε αὐτό; Ἀπὸ φιλαρέσκεια μήπως; Κατάλαβε ὅτι τὴν ἀγαποῦσα καὶ ἤθελε νὰ ἐρεθίση περισσότερο τὰ αἰσθήματά μου;

Γύρισα περίλυπος καὶ μελαγχολικὸς στὸ Παρίσι, μὰ σὲ κάμποσες μέρες ἡ Ταμάρα μοῦ ἔγραψε καὶ μοῦ ἔδινε ραντεβοῦ στὴ Βιέννη. Δὲν κοατήθηκα. Βρῆκα μιὰ πρόφασι γιὰ τὴν ἀρραβωνιαστική μου κ' ἔφυγα. Στὴ Βιέννη, ἡ Ταμάρα μὲ δέχτηκε μὲ τὸ γέλιο στὸ στόμα, μὰ μόλις ἄρχισα νὰ τῆς μιλῶ γιὰ τὸν ἔρωτά μου, ἄλλαξε θέμα ὁμιλίας...

Ἔμαθα, τέλος πάντων, ὅτι παξείδευε τόσο πολὺ γιὰ νὰ διασκεδάση τὴ μελαγχολία της κ' ὅτι ἕνας ἄντρας, ποὺ τὸν ἀγαποῦσε καὶ αὐτή, σκοτώθηκε γιὰ τὸ χατῆρι της, ἐπειδὴ δέειχνε ὅτι δὲν εἶχε πάρει στὰ σοβαρὰ τὸ αἴσθημά του... Ἔμαθα, ἐπίσης, ὅτι ἡ Ταμάρα λάτρευε τὸν κινηματογράφο, τὸ χορὸ καὶ τὸ θέατρο, τὴ φιλολογία καὶ τὴν πολυτέλεια τῶν μεγάλων ξενοδοχείων καὶ ὅτι κρατοῦσε ὅλους τοὺς ἄνδρες σὲ ἀπόστασι...

Στὸ μεταξὺ αὐτό, ἡ Μόνικα ἔμαθε τὸ μυστικό μου, κ' ὅπως ἦταν ἐπόμενο, ὁ ἀρραβῶνας μας διαλύθηκε. Ἡ λύπη μου στάθηκε πολὺ μεγάλη. Μὰ στὸ μεταξὺ ἡ Ταμάρα ξαναγύρισε στὸ Παρίσι καὶ μοῦ ἔγραψε νὰ πάω νὰ τὴν δῶ. Πῆγα, πράγματι, ἀποφασισμένος νὰ τὴν κατακτήσω αὐτὴ τὴ φορά. Μόλις τὴν εἶδα, ἔννοιωσα ἕνα ἰσχυρὸ κλονισμὸ καὶ, χωρὶς νὰ τὸ καταλάβω πῶς, βρέθηκα γονατισμένος μπροστά της.

Ἐ κ ε ί ν η.—Σήκω, Ἀλαίν. Εἶσαι γελοῖος σ' αὐτὴ τὴ στάσι!

Ἐ γ ώ.—Σ' ἀγαπῶ, Ταμάρα!

Ἐ κ ε ί ν η.—Μοῦ φαίνεται ὅτι αὐτὸ μπορεῖς νὰ μοῦ τὸ πῆς ἀργότερα.

Ἐ γ ώ.—Λυτήσου με, Ταμάρα!

Ἐ κ ε ί ν η.—Δὲν εἶσαι διόλου ἀξιοπρεπής, ἀγαπητέ μου!

Ἐ γ ώ.—Σ' ἀγαπῶ!

Ἐ κ ε ί ν η.—Τί μονότονη λέξι! Δὲν ἔχεις νὰ μοῦ πῆς κάτι πιὸ ἀσυνήθιστο;

Ἐ γ ώ.—Ἀνεστάτωσες τὴ ζωή μου!

Ἐ κ ε ί ν η.—Μόνος σου τὸ θέλησες αὐτό...

Ἐ γ ώ.—Βρίσκεις ἡδονὴ νὰ μὲ βασανίζης.

Ἐ κ ε ί ν η.—Θεέ μου! δὲν ἔχω τόσο θηριώδη ἔνστικτα, ὅσο φαντάζεσαι!

Ἐ γ ώ.—Θὰ σκοτωθῶ.

Ἐ κ ε ί ν η.—Μὴ τὸ κάνεις αὐτό, γιατὶ θὰ μὲ λυπήσης πολύ—βεβαιῶ.

Ἔφυγα ἀπὸ κοντά της σὰν τρελλὸς ἀπ' τὴν ἀπελπισία μου. Περιφασισμένος νὰ μὴ ξαναδῶ αὐτὴ τὴ γυναῖκα. Ἡ καρδιά μου ἦταν πιὰ τσιμμένη. Εἶχα ἀνάγκη παρηγοριᾶς. Θυμήθηκα τότε τὴ Μόνικα, τὴ καλή μου Μόνικα. Ἄφησα τὴν εὐτυχία νὰ φύγη μέσα ἀπὸ τὰ χέρια μου. Μὰ ἦταν καιρὸς νὰ ἐπανορθώσω τὸ σφάλμα μου. Ἔκανα τὰ δύνατα δυνατὰ γιὰ νὰ ἐπιτύχω τὴ συγγνώμη της. Εὐτυχῶς κ' ἐγὼ μὲ ἀγαποῦσε ἀκόμα. Μὲ συνεχώρησε λοιπὸν γιὰ τὴν ἀπιστία μου ὕστερ' ἀπὸ λίγο καιρὸ κάναμε τοὺς γάμους μας. Ἤμουν εὐτυχισμένος!...

* * *

Πέρασαν δυὸ χρόνια.

Δὲν τολμῶ νὰ πῶ ὅτι στὸ χρονικὸ αὐτὸ διάστημα δὲν σκέφτηκα διόλου τὴν Ταμάρα. Ἀπεναντίας! Τὴν θυμόμουν καὶ πολὺ συχνὰ μάλιστα. Τὰ ὡραῖα μάτια τῆς μυστηριώδους αὐτῆς γυναικός μου κρατοῦσαν ἀκόμα ἀντωτισμένο. Δὲν ξέρω ἂν εἶχε πληροφορηθεῖ τοὺς γάμους μου μὲ τὴ Μόνικα.

Τὸ ἐνδιαφέρον μου γιὰ τὴν μυστηριώδη αὐτὴ γυναίκα δὲν ἄργησε νὰ μεταβληθῆ σ' ἀγάπη...

Ἕνα βράδυ, σ' ἕνα κοσμικὸ ξενοδοχεῖο, ἔπιασα τὴν Ταμάρα στὸ πλευρὸ ἑνὸς ψηλοῦ καὶ ρωμαλέου ἀνδρός, μὲ βάνουσα καὶ μυστηριώδη χαρακτηριστικά, μὲ χαμηλὸ μέτωπο καὶ μὲ ρωμαλέα, ἀπεριποίητα χέρια. Ἡ Ταμάρα φαινόταν εὐτυχισμένη. Ὅταν τὴν εἶδα, κατρίνιασα.

Ἔκανα μὲ πρόσεξε καὶ μοῦ ἔκανε νόημα νὰ πλησιάσω.

—Ἀγαπητέ μου, εἶπε στὸ βάνουσο τὸν τροφό της, νὰ σοῦ συστήσω τὸν καλό μου φίλο 'Αλαὶν Ζενιό... Ὁ σύζυγός μου Βλαδίμηρος Βερσπένσκυ...

Ἡ Ταμάρα γυναῖκα αὐτοῦ τοῦ κτήνους θῶπον!... Δὲν πίστευα στὰ μάτια μου καὶ στὰ αὐτιά μου!...

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη, ἡ μουσική, στὸ χαλί τοῦ ξενοδοχείου, ἄρχισε νὰ παίζη ἕνα σίμπλι. Ἡ Ταμάρα σκάλεσα τὴν Ταμάρα νὰ χορέψουμε. Ἔκανε σηκώθηκε κι' ἄρχισε τὸ φειδίσι σύρσιμο νὰ γείρη στὴν ἀγκαλιά μου.

Ἐνῶ χορεύαμε, ἀρχίσαμε νὰ κουβεντιάζουμε:

Ἐ γ ώ.—Παντρεύτηκες, Ταμάρα...

Ἐ κ ε ί ν η.—Ναί... Ὅπως κ' ἐσύ, ἄλλωστε...

Ἐ γ ώ.—Ἐγὼ πῆρα γυναῖκα ἕνα τρυφερὸ καὶ στοργικὸ πλάσμα. Ἐνῶ ἐσὺ πῆρες ἄνδρα ἕνα...

Ἐ κ ε ί ν η.—Ἕναν ἀγρόικο ἄνθρωπο, ἕνα πρωτόγονο Πλάσμα ποὺ δὲν ξέρει νὰ φορέση καλὰ τὸ φράκο του... Αὐτὸ δὲν θέλεις νὰ πῆς; Ἀλλά, ἀγαπητέ μου φίλε, ὁ καθένας μας ζήτησε νὰ βρῆ τὴν εὐτυχία του ὅπως τὴν ἤθελε. Ἐσύ, κοντὰ σὲ μιὰ ἥσυχη καὶ ἀγαπημένη γυναικοῦλα κ' ἐγώ...

Ἐ γ ώ.—Δὲν φαντάζομαι, Ταμάρα, νὰ μοῦ πῆς ὅτι βρῆκες τὴν εὐτυχία κοντὰ στὸν ἄξεστο καὶ βάναυσο αὐτὸν ἄνθρωπο!...

Ἐ κ ε ί ν η.—Ἀκριβῶς, ἀγαπητέ μου! Αὐτὸν ζητοῦσα τόσον καιρό, ποὺ ταξείδευα ἀπὸ πολιτεία σὲ πολιτεία! Ζητοῦσα τὸν ἀγροῖκο καὶ βάρβαρο ἄνδρα ποὺ θὰ μ' ἔπαιρνε βάνουσα στὴν ἀγκαλιά του, χωρὶς νὰ μοῦ πῆ ὅτι μ' ἀγαπᾶ, χωρὶς νὰ γονατίση μπροστά μου —ὅπως ἔκανες κάποτε ἐσύ, φτωχέ μου φίλε! Μοῦ εἶπες ἄλλοτε ὅτι μ' ἀρέσει νὰ βασανίζω τοὺς ἄνδρες! Πόσο ἔπεσες ἔξω! Ἐκεῖνο ποὺ ἤθελα ἦταν νὰ βρεθῆ ἕνας ἄνδρας ἰκανὸς νὰ μὲ βασανίζη, νὰ μὲ κάνη νὰ πονῶ, νὰ μὲ δαμάζη...Τὸν ἄνδρα αὐτὸν τὸν βρῆκα. Εἶνε κτῆνος, βάρβαρος, ἀπότομος! Καὶ γι' αὐτὸ τὸν ἀγαπῶ... Καταλαβαίνεις τώρα τὸ μυστήριο τῆς ζωῆς μου;...

PENE AEMAN

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ

ΤΟΥ ΜΙΧΑΗΛ ΖΕΒΑΚΟ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΑΝΝΑΜΠΕΛΛΑΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

—Ὅπως σοῦ εἶπα λοιπόν, πατέρα, σινέχισε ὁ γυιὸς Παρνταγιάν, ἔπεισα τὴν Ἰωάννα πὼς δὲν μποροῦσε μιὰ Μονμορανσὺ ν' ἀγαπήση ἕναν ἀπέντταρο, σὰν ἐμένα, καὶ δέχτηκε νὰ μὲ ὁδηγήση στὸ μέρος ποὺ τῆς εἶπα, μὲ τὸν ὅρο ὅμως νὰ περμένω ὥς τὶς ὀχτὼ τὸ βράδυ. Στὴν ἀρχὴ πίστευα πὼς ἤθελε νὰ μὲ ξεγελάση. Ἀλλὰ τότε τὴν εἶδα νὰ κοκκινίζη καὶ νὰ μοῦ λέη:

—Ὡς ἐκείνη τὴν ὥρα θὰ μείνετε στὸ δωμάτιό μου καὶ θὰ σᾶς φέρω ἐκεῖ τὸ φαί. Αὐτὴ τὴ θυσία τὴν κάνω μονάχα πρὸς χάριν τῆς δεσποινίδος, ποὺ μοῦ φαγίζει τὴν καρδιὰ ὅταν τὴν βλέπω νὰ κλαίη.

Ἔπειτα μὲ κάλεσε νὰ τὴν ἀκολουθήσω στὸ δωμάτιό μου κ' ἀφοῦ περάσαμε γρήγορα στὸν προθάλαμο, μπήκαμε σ' ἕνα σκοτινὸ διάδρομο. Ἔξαφνα ἀκούσαμε τὰ βήματα κάποιου ποὺ ἔρχεται ἀπὸ τὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ διαδρόμου....

—Μήπως ἦταν αὐτὸς ὁ καταραμένος ὁ Γκίλ; τὸν διέκοψε ὁ κύριος Παρνταγιάν.

—Ὄχι, ἀποκρίθηκε ὁ νέος. Ἦταν ὁ Γκιγιό!

—Ἔ, καὶ πὼς ξεγλύστρησες;

—Τώρα θὰ τ' ἀκούσης. Παρατήρησα πὼς στὸ διάδρομο ὑπῆρχε ἕνα μπὰν καὶ σ' αὐτὸ τὸ κενὸ μὰ πόρτα. Ἐνῶ λοιπὸν ἡ Ἰωάννα πάγη γράπη καὶ δὲν ἤξερε τί νὰ κάνη, ἐγὼ γύρισα πίσω καὶ κούρφηκα μέσα στὸ κενό. Ἡ συνοδός μου, ὅταν ἀντελήφθη τὸ τέχνασμά μου, πῆρε θάρρος κ' ἄρχισε νὰ μιλάη δυνατὰ μὲ τὸν Γκιγιό. Ἐγὼ ἐπωφελήθη ἀνοιξα τὴν πόρτα καὶ βρέθηκα στὸ πάνω μέρος τῆς σκάλας ποὺ ὁδηγοῦσε στὸ ὑπόγειο. Ἀπὸ κεῖ, καθισμένος στὴν ἡσυχία, ἄκουσα τὸν ἀκόλουθο διάλογο μεταξύ τους:

—Ποῦ πήγανες, Γκιγιό;

—Πρῶτα-πρῶτα, ἔλα νὰ σὲ φιλήσω, ἀγάπη μου...

Καὶ ἐπακολούθησε ἕνα σκαστὸ φιλί.

—Κ' ἔπειτα; ρώτησε ἡ Ἰωάννα.

—Ἔπειτα, καθὼς γνωρίζεις, ὁ θεῖος Γκίλ μὲ διέταξε νὰ ἐφοιτάσω γι' ἀπόψε τὸ μεγάλο ἀμάξι μὲ δυὸ ἀλογάκια ἄλογα, τὰ ὁποῖα θὰ χρειαστῆ κατὰ τὶς ἐντεκα ἀκριβῶς. Τὸ ἀμάξι ὅμως ἔχει ἀρκετὸν καιρὸ νὰ βγῆ ἔξω ἀπὸ τὸ σταῦλο καὶ θὰ ἀπαιτηθοῦν τοὐλάχιστον τρεῖς ἐργασίες ἐκ μέρους μου. Πηγαίνω λοιπὸν νὰ πάρω γιὰ νὰ κατεδάσω καμμιὰ μποτίλια κρασί καὶ νὰ πάρω δύναμι....

—Π. τέτοια ὥρα θὰ πᾶς στὸ ὑπόγειο; Κι' ἂν τὸ μάθη ὁ ἐπιστάτης;

—Μπά, καὶ ποιὸς θὰ τοῦ τὸ πῆ;

—Μὰ ἡ πόρτα εἶνε κλειστή...

—Τὴν ἄνοιξα πρὸ ὀλίγου, Ἰωάννα!

Καὶ χωρὶς νὰ χάση καιρὸ ὁ ἀλιτήριος, πρὶν προφτάσω ἡ κόρη γιὰ νὰ τὸν ἐμποδίση, προχώρησε, ἄνοιξε τὴν πόρτα τοῦ ὑπογείου, κ' ἄρχισε νὰ κατεβαίνη τὴ σκάλα. Κάθε φορὰ ποὺ ἐκεῖνος κατέβαινε ἕνα σκαλί, ἡ ἀναπνοή μου ἐπαυόταν, κ' ἔτσι φτάσαμε στὸ τέλος τῆς σκάλας; χωρὶς ὁ Γκιγιὸ νὰ μὲ ἀντιληφθῆ. Ὡς ἐκεῖνος ἔφτασε τὰ πράγματα, ὅταν ἔξαφνα τοῦ ἤρθε ἡ ἰδέα νὰ ἀνάψη ἕνα σπίρτο. Κατάλαβα ὅτι θὰ μ' ἔβλαπτε ἀπόλυτος καὶ τότε θάταν χαμένο γιὰ μένα τὸ πᾶν, γιατὶ ἡ ἀναπνοή μου ἐπαυόταν γιὰ λίγη καὶ θὰ ἐφώναζε βοήθεια. Ἔτσι, πρὶν προφτάση νὰ βάλη τὶς φωνές, τὸν ἄρπαξα ἀπ' τὸ λαιμό, ὅπως ἡ γάτα τὸν ποντικό, σφίγγοντας τὸν δυνατά. Ἐνῶ λοιπὸν τὸν κρατοῦσα ἔτσι, ἄκουσα μιὰ φωνὴ. Ἦταν ὁ γέρο Γκίλ, ὁ οἰκονόμος, ποὺ, περνόντας ἀπ' τὸ διάδρομο καὶ βλέποντας ἀνοιχτὴ τὴν πόρτα τοῦ κελλαριοῦ, βλαστημοῦσε ἐπειδὴ ἔλειπε ὁ ἐπιστάτου. Κατόπιν τὸν ἄκουσα νὰ τὴν κλειδώνη μὲ τρεῖς φορές, καθεμιὰ ἀπ' τὶς ὁποῖες ἦταν γιὰ μένα σωστὴ μαχαιριά. Ἔτσι ἐλευθερία! εἶπα μέσα μου. Χάθηκε πειὰ κάθε ἐλπίδα νὰ ἐλευθερωθῶ τὶς φωλιασμένες, πρόσθεσα μ' ἀγανάκτησι. Πέρασαν μιά, δυὸ τρεῖς ὧρες, ἀλλὰ κανένας δὲν ἐρχόταν νὰ μοῦ ἀνοίξη.

—Καλά, κ' ὁ Γκιγιὸ τί ἀπόγινε;

—Ἄ, ναί, ξέχασα νὰ σᾶς πῶ. Στὸ μεταξὺ ὁ σύντροφος τῆς ἀγαπημένης φιλλαίς μου εἶχε πέσει γονατιστὸς καὶ μοῦ ζητοῦσε ἄδεια, ἐφοντάς μου πὼς δὲν εἶχε σκοπὸ νὰ μ' ἐμποδίση, ἔστω κι' ἂν ἐπρόκειτο νὰ τοῦ κλέψω ὅλο τὸ κελλάρι. Τὸν ἔδεσα λοιπὸν χειροπόδαρα ἀπὸ ἕνα λουρί, τὸν ἐφίμωσα καὶ τὸν ἄφησα κοντὰ στὴ σκάλα. Ἔτσι μεταξὺ βάλθηκα νὰ συλλογίζομαι μὲ τί τρόπο θὰ μποροῦσα νὰ βγῶ ἀπὸ κεῖ μέσα. Ἐκτὸς αὐτοῦ ὅμως, εἶχα ἀρχίσει καὶ νὰ ἀνησυχῶ, τὰ ἀποῖα ἐτίμησα ἐπαξίως, ἀφοῦ μάλιστα εἶχα στὴ διάθεσί μου τὰ κλοῦτρα κρασιά....

—Καὶ ὁ Γκιγιὸ κύτταξε;

—Ἔτσι τοὐλάχιστον φανταζόμουν, ἀλλ' ἀφοῦ χόρτασα καλά, ἄνοιξα τὴν πόρτα καὶ βρέθηκα ἀπὸ ἀπέναντι μου ὁ Γκιγιὸ, ὁ ὁποῖος μὲ κοίταζε ἔκπληκτος κ' αὐτόν, ποὺ τὸν εἶχα ἀφήσει δεμένο καὶ πῆγα νὰ τοῦ ἀνοίξω τὴ φράχτη. Φαντάσου ὅμως τὴν ἔκπληξί μου, ὅταν, γυρίζοντας κοντά του, ἀνακάλυψα πὼς ἔλειπε. Αὐτὸ μ' ἔβαλε σ' ἀνησυχία κι' ἄρχισα νὰ ψάχνω δεξιὰ κ' ἀριστερά. Ἐπὶ τέλους τὸν βρῆκα. Ὁ ἄθλιος εἶχε συρθεῖ κοντὰ στὴν πόρτα καὶ προσπαθοῦσε νὰ κάμη θόρυβο, γιὰ νὰ τρέξουν νὰ μὲ πιάσουν.

—Ἀχάριστε! τοῦ εἶπα. Ἤθελες νὰ μὲ προδώσης, ἔ; Θἄπρεπε νὰ σοῦ κόψω τὸ λαιμό, ἀλλὰ ἔχε χάρι πὼς σὲ λυπᾶμαι, κακομοίρη....

Κατόπιν, τὸν κουβάλησα στὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ ὑπογείου, γιὰ νὰ μὴ μπορῆ νὰ ζυγώση στὴν πόρτα....

—Μπράβο, μπράβο, παιδί μου! Ἐξακολούθησε!....

—Ἀφοῦ λοιπὸν ξέμπλεξα ἀπ' αὐτὸν τὸν ἀχρεῖο, ἀνέθηκα τὴ σκάλα κι' ἔβαλα τ' αὐτί μου στὴν κλειδαριὰ τῆς πόρτας γιὰ ν' ἀκούσω μήπως περάσει κανείς. Εἶχα τὴν ἐλπίδα, ὅτα θἀρχόταν ἡ Ἰωάννα νὰ μοῦ ἀνοίξη καὶ νὰ μὲ ἐλευθερώση ἀπὸ τὴ φυλακή μου, ἀλλὰ τοῦ κάκου. Εἶχα χάσει πειὰ κάθε ἐλπίδα, ὅταν ἔξαφνα ἄκουσα τὸ κλειδὶ στὴν κλειδαριὰ κι' ἀμέσως τὴν Ἰωάννα νὰ μοῦ λέη:

—Μόλις πρόφτασα ν' ἀρπάξω τὰ κλειδιά... Φύγετε γρήγορα!...

Τὴ ρώτησα γιὰ τὴν ὥρα κ' ἔμαθα πὼς ἦταν δεκάτη ἑσπερινή. Ἤμουν λοιπὸν κλεισμένος δέκα ὧρες, ἐκεῖ μέσα δέκα ὁλόκληρες ὧρες. Ὡστόσο εἶχα ἀκόμα καιρὸ νὰ προλάβω τὸ ἔγκλημα ποὺ θὰ γινόταν στὶς ἑντεκα. Γιατί, καθὼς ἔχεις, ὁ Ἐρρίκος Μονμορανσὺ εἶχε στὸ νοῦ του νὰ διαπράξη ἕνα σωστὸ κακούργημα εἰς βάρος τῶν γυναικῶν ποὺ κρατάει αἰχμάλωτες.

Ὁ γέρο Παρνταγιὰν σ' αὐτὰ τὰ λόγια ἀνατήδησε κι' ἔγινε μὲ μιᾶς σκυθρωπός.

—Ἡ Ἰωάννα, ἐξακολούθησε ὁ γυιός του, καθὼς ἦταν φυσικό, μὲ ρώτησε τί ἀπόγινε ὁ Γκιγιό. Ἐγὼ τῆς ἀπάντησα πὼς εἶνε κάτω στὸ ὑπόγειο καὶ τρώει χορομέρια. Ἡ κοπέλλα ὥρμησε τότε πρὸς τὴ σκάλα κ' ἐγὼ κατώρθωσα νὰ τὸ σκάσω ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ κήπου. Βρῆκα τὴν πόρτα κλειστή, ἀλλὰ χωρὶς καθόλου νὰ διστάσω, πήδησα ἀπ' τὸν τοῖχο. Ἔτρεξα κατόπιν πρὸς ἀναζήτησι συντρόφων γιὰ νὰ μὲ βοηθήσουν καὶ σὲ λίγο εἴμασταν μπρὸς στὴν πόρτα τοῦ Μονμορανσύ. Πέρασε ὥς μισὴ ὥρα κ' εἶδα τέλος νὰ ἀνοίγη ἡ μεγάλη πόρτα τοῦ μεγάρου καὶ νὰ βγαίνη ἡ ὀλεγάριθμη συνοδεία. Τότε ἔτρεξα μόνος μου σιγὰ—σιγὰ μέσα στὸ σκοτάδι καὶ πῆγα νὰ τοποθετηθῶ στὴ γωνία τοῦ πρώτου δρομίσκου. Πραγματικά, σὲ λίγο εἶδα τ' ἀμάξι νὰ στρίβη καὶ παρατήρησα ὅτι προπορευόταν ἕνας μόνο καβαλλάρης. Ἀμέσως σκέφτηκα νὰ ρίξω νεκρὸ τὸν ἁμαξᾶ μὲ μιὰ πιστολιά, νὰ ριχτῶ στὸν ἵππιά κ' ἀφοῦ τὸν σκοτώσω, νὰ τρέξω στὸ ἀμάξι καὶ νὰ ἐλευθερώσω τὶς γυναῖκες. Ἔπειτα, πατέρα, γνωρίζεις τὴ συνέχεια, κατὰ ποιὸν τρόπο δηλαδὴ ἀπέτυχε τὸ σχέδιό μου.....

—Δυστυχισμένο μου παιδί!....

—Τί ἤθελες νὰ κάμω, πατέρα; Τὸ κεφάλι μου γύριζε ἐκείνη τὴ στιγμή, τὸ μυαλό μου ἦταν ἄνω—κάτω. Χίλια—δυὸ συναισθήματα συνετάρασσαν τὴν καρδιά μου, ὁ φόβος, ἡ ἐλπίδα, ἡ ἀδημονία. Ἔχασα λοιπὸν τὴν ψυχραιμία μου καὶ δὲν ἐσκάπτεσα καλὰ τὸν ἁμαξᾶ.

—Πολὺ καλά, παιδί μου... Κατάλαβα.... Ἀλλὰ ἐσὺ μοῦ μίλησες μονάχα γιὰ μιὰ μέρα τῆς ζωῆς σου, ἐνῶ ἐγὼ σοῦ ζήτησα νὰ μοῦ διηγηθῆς καθετὶ ποὺ σοῦ συνέβη ἀπὸ τότε ποὺ χωριστήκαμε.

—Ἄκουσε, πατέρα. Γιὰ νὰ ρίψοκινδυνεύσω τὴν ἐλευθερία μου καὶ τὴ ζωή μου καὶ νὰ μπῶ μέσα στὸ μέγαρο Μέσι, γιὰ νὰ καταφέρω στὸ ἔσχατο διάβημα τῆς ἀρπαγῆς τῶν γυναικῶν, γιὰ νὰ τολμήσω νὰρθῶ σὲ ἄμεση σύγκρουσι μὲ τὸν ἰσχυρὸ τύραννό τους, αὐτὰ ὅλα δὲν εἶνε ἀρκετὰ νὰ σᾶς πείσουν, ὅτι ἡ ὕπαρξί μου συνδέεται μὲ τὴν τύχη τῶν δυὸ αὐτῶν δυστυχισμένων πλασμάτων; Θὰ ἤθελα ὅμως νὰ σᾶς ρωτήσω κατιτί: Ἐσεῖς συνοδεύατε τὴν ἁμαξα;....

—Καὶ εἶχα διαταγὴ νὰ πυροβολήσω ἐναντίον κάθενὸς ποὺ θἄχε τὸ θράσος νὰ τὴν ἀκολουθήση καὶ νὰ τὴν πλησιάση. Ἐν τούτοις ὅμως δὲν σοῦ ἔριξα....

—Ἀλήθεια, σὰν νὰ εἴχαμε κάποιο προσωπικό... Ἐσεῖς τώρα, νομίζω, θὰ γνωρίζετε κατὰ ποῦ τράβηξαν αὐτοί...

—Ὄχι, παιδί μου! Ὄχι, σοῦ τ' ὁρκίζομαι! Δὲν πιστεύω νὰ σοῦ περνάη ἀπ' τὸ νοῦ πὼς ὁ γεροπατέρας σοῦ θέλει νὰ σὲ γελάση....

—Ἄ, μπά, οὔτε τὸ φαντάζομαι κάτι τέτοιο, πατέρα...

Καὶ ὁ Ἰωάννης ντὲ Παρνταγιὰν κατέληφθη πάλι ἀπὸ μελαγχολία, ἀφοῦ ἔχανε ἔτσι καὶ τὴν τελευταία του ἐλπίδα.

—Γιὰ πές μου ὅμως, σὲ παρακαλῶ, παιδί μου, ἐξακολούθησε ὁ γέρος. Ποιὲς ἦσαν ἡ δυὸ αὐτὲς κυρίες; Ἂν δὲν ἀπατῶμαι, προηγουμένως μοῦ ἀνέφερες γιὰ κάποια Μονμορανσύ...

—Πατέρα, θυμᾶστε τί ἐλέχθη μεταξύ μας κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς ἀναχωρήσεώς σας ἀπὸ τὸ Παρίσι; Θυμᾶστε ἐκείνη τὴν χαρὰ ποὺ δὲν θέλατε νὰ μοῦ πῆτε τὸ ὄνομά της; Θυμᾶστε ἐκείνη τὴ γυναῖκα ποὺ τῆς εἴχατε ἀρπάξει τὴν κόρη της ἄλλοτε;

(Ἀκολουθεῖ)

—Τὴν κόρη αὐτὴ τὴν λατρεύω, τὴν ἀγαπῶ!... εἶπε ὁ Ζὰν ντὲ Παρνταγιάν.

ΤΑ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΜΑΣ

ΚΑΡΤ-ΠΟΣΤΑΛ

Τὸ φύλλο τοῦ «Μπουκέτου» καὶ τῆς «Οἰκογενείας» τιμᾶται παντοῦ δρχ. 3. Ἡ ἀθέμιτος ὑπερτίμησις τῶν παρὰ τῶν ὑποπρακτορείων ἀπαγορεύεται.

Παρακαλοῦμεν ὅθεν τοὺς ἀγαπητούς μας ἀναγνώστας, ὁσάκις ὑποπέσει εἰς τὴν ἀνίληψίν των τοιοῦτον τι, νὰ μᾶς τὸ ἀναφέρουν ἀμέσως.

(Ἐκ τῆς Διευθύνσεως)

Ἡ ὑπὸ τῶν ἀναγνωστῶν μας ἀποστελλομένη συνεργασία καὶ μὴ συνοδευομένη ὑπὸ δικαιώματος κρίσεως ἐκ δραχμῶν πέντε, δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν.

Κ. Ἀλευρίδην. Ἐνταῦθα. Τὸ σονέτο σας ὄχι καλό. Ἐντελῶς κοινὲς σκέψεις καὶ εἰκόνες. Διαβάστε νεοέλληνας ποιητάς, Πορφύρα, Καβάφη, Παλαμᾶ, Γρυπάρη, Βάρναλη. Μαίρην Δελακούρα. Ἐνταῦθα. Ἡ ζωγραφιὰ τῆς καταιγίδος καὶ τῆς τρικυμίας ἀρκετὰ καλή. Κάμετε λοιπὸν μιὰ πρώτη προσπάθεια. Γράψτε ἕνα διηγηματάκι καὶ στεῖλτε τὸ μας. Μὴ διστάσετε καθόλου. Θὰ σᾶς ποῦμε τὴν ἀλήθεια καὶ θὰ σᾶς δώσωμε καλὲς συμβουλές. Βούλαν Δοδοπούλου, Σύρον. Δυστυχῶς δὲν ἐκρατήσαμε τὴν ἐπιστολήν τοῦ κ. Βύρωνος Ἐυστρατίου. Ἂν μᾶς ξαναγράψη, θὰ σας στείλουμε τὴν διεύθυνσί του. Μαίρην Δ. Κ., Ἐνταῦθα. Μᾶς γράφετε στὸ γράμμα σας, ἐκτὸς τῶν ἄλλων καὶ τὰ ἑξῆς :

«Ἐγώ, ἐνῶ ἔτρωγα, μοῦ ἦλθε οἶστρος νὰ γράψω. Ἔψαξα νὰ βρῶ τὸ μολύβι μου, νὰ μὴν χάσω τὴν εὐκαιρίαν, ἀλλὰ ἀδύνατον ἐστάθη. Κατόπιν ἦτο ἀργά. Ὅταν ἦλθε ὁ οἶστρος μου δὲν εἶχα τὸ μολύβι μου κ' ὅταν τὸ ἀνακάλυψα, ὁ οἶστρος εἶχε φύγει.»

Μολαταῦτα μᾶς στέλνετε ἕνα ποίημά σας. Τὸ «Σ τὸν Ἀνθῶνα τῆς Νεότητος». Τὸ ὁποῖον εἶνε, δυστυχῶς, χωρὶς οἶστρο. Γράφετε λοιπὸν ὅταν ὑπάρχει οἶστρος, γιατὶ τὰ ἄνευ οἴστρου ποιήματα εἶνε σὰν φαγητὸ χωρὶς ἁλάτι... Κ. Ἄννα. Ἐνταῦθα. Ὄχι καλὸ τὸ ποίημά σας, παρ' ὅλο τὸν πόνο ποὺ σᾶς τὸ ἐνέπνευσε. Β. Π. Ἀρκετὰ καλὸ τὸ «Τσιγγάνικο Βιολί» καὶ τὸ δημοσιεύουμε εὐχαρίστως :

Βραδυὰ ὀνειρεμένη, γύρω ἡ φύσι
Ἀποκοιμήθη στῆς νυχτιᾶς τὴν ἀγκαλιά.
—Θυμᾶμαι μιὰν ἀγάπη μου παλιὰ—
Ὄνειρα μαγεμένα, ποὺ ἔχουν σβύσει.

Μακρυά, ἕνα τσιγγάνικο βιο- (λί,
Λυπητερά, ἀρχινᾶ κάτι νὰ (λέη.
Μαζύ του ἡ ψυχή μου σιγο- (κλαίει
Σὰν πληγωμένο, ἔρημο που- (λί...
Κι' ὅταν τὸ μαγεμένο τὸ δο- (ξάρι
Ἔσβυσε, στῆς νυχτιᾶς τὴ (σιγαλιά,
Ἔννοιωσα πὼς ἡ ἀγάπη μου (ἡ παλιά,
Κάτι ἀπ' τὴν ψυχή μοῦ ἔχει (πάρει...

Ἀνεστ. Λιβέρην, Πάτρας. Στεῖλτε μας, σᾶς παρακαλοῦμεν θερμῶς, ἀντίγραφον τοῦ γαλλικοῦ κειμένου. Ἔχομε τὸ λόγο μας ποὺ τὸ ζητᾶμε. Ὅταν τὸ λάβουμε, θὰ σᾶς ἐξηγήσουμε τὸ... μυστήριο. Ν. Παπαντωνίου, Θεσ)νίκην. Ὁ διάλογός σας «Ἀτυχη Ἀγάπη» κοινός, χωρὶς κανένα ἐνδιαφέρον. Εἶνε μετάφρασις. Ἔτσι, τόσο λίγο πράγμα, χωρὶς λόγο σχεδὸν γραμμένο;... Γιάννην Ἀθανασοπούλον. Ἐνταῦθα. Τὸ διήγημά σας ὄχι ἐπιτυχές. Ξερὰ γραμμένο, δημοσιογραφικά, πρόχειρα, χωρὶς λογοτεχνικὴ χάρι. Θ. Ν., Τρίπολιν. Ἔξυπνο τὸ σατιρικὸ τραγουδάκι σας. Μὰ θέλει διόρθωμα. Νὰ βρῆτε κυρίως μιὰ ἄλλη ὁμοιοκαταληξία γιὰ τὴ λέξι «κοκορέτοι». Π. Σ., Πειραιᾶ. Τὸ ποίημά σας ἀποτυχημένο στὸ σύνολό του. Διαβάστε Πορφύρα, Παλαμᾶ, Καβάφη, Γρυπάρη, Βάρναλη, Μαλακάση. Κυρίως τὸν συμπολίτη σας κ. Πορφύρα. Εἶνε ὁ καλύτερός μας ποιητὴς σήμερα. Ματθ. Σουμ, Δράμαν. Τὸ ποίημά σας ὄχι καλό. Κοινά, πολὺ κοινὰ πράγματα, λόγια, σκέψεις, εἰκόνες. Κ. Ἀδελαίδην, Ἐνταῦθα. Οἱ στίχοι σας ὄχι καλοί. Ἐδῶ κι' ἐκεῖ χαλᾶτε καὶ τὸ μέτρο. Παρ' ὅλ' αὐτὰ ἔχουν κάτι τὸ μὴ κοινό, τὸ πρωτότυπο ἐδῶ κι' ἐκεῖ. Ἂν δηλαδὴ ἐργασθῆτε χωρὶς βιάς καὶ μὲ προσοχή, θὰ γράψετε καλύτερα πράγματα. Δ. Σκαμνάκην, Λεχαινά. Τὰ ἀποτελέσματα τοῦ διαγωνισμοῦ τῶν Φωτογραφιῶν ἐδημοσιεύθηκαν ἀπὸ Πασχαλινὸ φύλλο. Β. Κυβέλον, Ἀπ' τὰ τραγούδια σας ξεχωρίζει μόνο τὸ σονέτο μὲ τὸν τίτλο «Χαρά». Τὰ ἄλλα καλά. Μὰ καὶ τὸ σονέτο αὐτὸ ἔχει τὶς ἐλλείψεις του. Ὡστόσο τὸ ἐκρατήσαμε, γιατί, ὅπως εἴπαμε, εἶνε τὸ καλύτερο ἀπ' ὅλα.

Βλέπω τὸν ἥλιο, τὰ δενδρά, τὴ θάλασσα, τὸ κῦμα,
Βλέπω βαρκοῦλες σ' ἀνοιχτὰ νὰ φεύγουν μὲ πανί,
Βλέπω γελάζιον οὐρανὸ καὶ μ' ἀλαρρὸ τὸ βῆμα,
Τρέχω στὸ καταπράσινο τῆς χλόης τὸ χαλί...
Μιὰ πεταλοῦδα ἀπομυζᾷ τὸ μέλι καὶ τὸ μῦρο,
Ἀπ' τὸν ἀνθὸ τὸν ὠμορφο μὲ τὸ φλογάτο χρῶμα...
Ὕστερα τρέχει δῶ καὶ κεῖ σ' ἀνθοὺς ὅλο τριγύρω,
Καὶ κάπου σκύβει καὶ φιλεῖ τὸ χλοίσμένο χῶμα...
Ὅλα τὰ βλέπω ρόδινα καὶ χαρωπὰ κι' ὡραῖα
Ἔρχονται σ' ὥρα ποὺ ἡ χαρὰ μοῦ πληημυρεῖ τὸ στῆθος,
Καὶ νοιώθω ἀνάπαυση γλυκειὰ μὲς στῆς καρδιᾶς τὸ βάθος.
Ὅλα γιὰ μένα χαρωπά, ὅλα γιὰ μένα νέα
Πετᾶ ἡ ψυχή, τὸ εἶναι μου καὶ ὅλα μου τριγύρω
Καὶ μὲ μεθάει τῆς χαρᾶς, τοῦ λουλουδιοῦ τὸ μῦρο...

Ἀλεξάνδραν Ζαπάντη, Ἀργοστόλιον. Δυστυχῶς, δὲν μπορεῖ μα. Σᾶς εὐχαριστοῦμε γιὰ τὸν κόπο ποὺ κάνατε καὶ μᾶς γράφετε. Θ. Ὁλον, Ταραντίνον. Σᾶς εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλὰ σας λόγια. Τὰ ποιήματά σας ὅμως δὲν εἶνε καλὰ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως. Νά, π. χ., ἕνα κομμάτι ἀπὸ τὸ τέλος τους :

Ξύπνα, ξύπνα ἡ αὐγὴ χαΐζει
κι' ὅλα τριγύρω τὰ πουλιὰ κελαϊδοῦν
ἔλα καὶ παῦσε τὸ τόσο νάζι
ἔλα νὰ φύγουμε πρωτοῦ μᾶς εἰδοῦν.

Β. Θεόδουλον. Τὰ ποιήματά σας ἔχουν μερικοὺς καλοὺς στίχους ἐδῶ κ' ἐκεῖ. Ἀσφαλῶς δὲ θὰ ἦσαν πολὺ καλύτερα, ἂν δὲν τὰ εἴχατε γράψει μέσα σὲ δέκα λεπτά, ὅπως μᾶς βεβαιώνετε. Ἕνας ποίημα γιὰ νὰ νιώσῃ κανεὶς χρειάζεται δουλειὰ σοβαρή, κι' ὄχι πρόχειρη κ' ἐπιπόλαιη. Ἐ Τὸ ὅ θὰ. Τόσο τὸ διήγημα τοῦ Λοτί. Ὅσο καὶ τοῦ Ντωντὲ μᾶς τὰ στέλνετε ἰδίως πρὸ ἀρκετοῦ καιροῦ καὶ τὰ δημοσιεύσαμε. Τὸ θυμόμαστε λύ καλὰ. Γιατί μᾶς τὰ ξαναστέλνετε ; Μήπως δὲν τὰ εἴδατε δημοσιευμένα ; Στεῖλτε μας τίποτε ἄλλο... Α. Ἀγαπητόν. Ἐνταῦθα. Ἀρκετὰ καλὸ τὸ δεύτερο γιὰ συμβουλάκια. Γιατί ὑπάρχουν ἔργα μικρὰ καὶ μεγάλα. Τὸ πρῶτο εἶνε ἀριστουργήματα καὶ τὰ διαβάζουν ὅλοι μὲ τὴν ἴδια εὐχαρίστησι. Τὸ δεύτερο εἶνε ἀριστουργήματα καὶ τὰ διαβάζουν ὅλοι μὲ τὴν ἴδια εὐχαρίστησι. Τὸ δεύτερο τὰ διηγήματα τοῦ Ἄντερσεν, πολλὰ τοῦ Ντίκενς, κτλ. κτλ. Τὸ δεύτερο εἶνε τὰ διηγήματα τοῦ Ἄντερσεν, πολλὰ τοῦ Ντίκενς, κτλ. κτλ. Τὸ δεύτερο σας ποίημα ἄτεχνο, φτωχὸ σὲ ὁμοιοκαταληξίες καὶ μὲ θέμα κάπως ἀπαρχαιωμένο. Θ. Θεοδοσίου. Καὶ τὸ δικό σας ποίημα ἔχει τὰ ἴδια ἐλαττώματα μὲ τὸ τοῦ φίλου μας, στὸν ὁποῖο ἀπαντᾶμε τὴν ἴδια κρίσι. Γράφετε λιγώτερα καὶ προσεχτικώτερα. Ἀπόστ. Κουκουλ... Θεσ)νίκην. Μὰ πρὸς Θεοῦ, τ' εἶν' αὐτὸ ποὺ μᾶς στέλνετε ; Διήγησις ; Ἀφήγησις ; Ἀναφορὰ ; Τί εἶνε ;... Πάντως ὁ τίτλος του εἶνε παράδοξος καὶ τὸ ἀξίζει νὰ τὸν φέρουμε ἐδῶ ὡς ὑπόδειγμα : *«Τὸ σπαθὶ τοῦ Ἀράπ Μπέη Μουαδὶν-μπέη καὶ ἡ ὡραία Βασιλικὴ ἡ Φαναριώτισσα ἢ ἡ θυσία τῆς ἀγάπης ἢ ἡ νίκη στὴν ἐποχὴ τῆς Τουρκοκρατίας καὶ τῶν Ὀρλὼφ 1905 - 1908»!...* Κ. Προβάδη, Ἐνταῦθα. Δὲν εἶνε ἀρκετὰ καλὸ παρὰ νὰ σᾶς ἀπαντήσω. Ἐ... τάχτε προσεχτικώτερα στὰ λάθη τῶν προηγουμένων φύλλων καὶ ἀποφεύγετε τὰ ὅσα σᾶς διέφυγε ἡ ἀπάντησι. Ἀλυδρ. Ζαμπ. Τὸ κείμενό σας ἀνεπιτυχές. Ι. Γαλήν, Ἀσπρόπυργον. Πόσο θὰ προτιμοῦσατε τὴν Κίρκη ἀντὶ τοῦ ζυγοῦ σας γιὰ νὰ κάνετε μερικὲς ἐπικερδεῖς... ζωοπρακτικὲς ἐπιχειρήσεις ; Πολὺ πρακτικὸ μυαλό. Θὰ τὴ βάζατε, ὅπως μᾶς γράφετε, νὰ μεταμορφώνη κάθε μέρα ἕνα ἀνθρωπο σὲ γοῖρο!... Ἐπὶ τοῦ χρόνου, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν, κάθε χοῖρος ζωγίζει 70 ὀκάδες ὅτι τὸ χοιρινὸ πωλεῖται πρὸς τὴν ὀκά, θὰ εἴχατε εἰσόδημα τὴν ἀξία τῶν 1.022.000, κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς σας. Πρώτης τάξεως ἐπιχείρησις τὴν ἀλήθεια !... Δυστυχῶς τὸ «Μπουκέτο» μας, Δυστυχῶς τὸ «Μπουκέτο» μας δημοσιεύει τέτοιου εἴδους μυστικὰ ἐπιχειρήσεις. Σ. Λ., Ἐνταῦθα. Δυστυχῶς, τὰ ποιηματάκια σας φίλε μου, ἀρκετὰ ἀδύνατα καὶ κοινά στὴν ἔμπνευσι καὶ τὴν ἔκφρασι. Γ. Ξένον, Ἐνταῦθα. Τὸ ὄνομα τίτλο: «Ὁ καληργεύτης τῆς ἀγάπης μου» διήγημά σας ἀποτυχημένο. Ἀρκετὰ ἀδύνατο, χωρὶς χρῶμα, βέβαια, κάποια φυσικότητα ἀλλὰ γράψιμό του, μὰ ἔχει ἀστοχίες, ἀνακρίβειες καὶ πολλὰ σημεῖα του ἀπροβλέπτα. Ἀποφεύγετε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τὴν ἀνάγνωσι τῶν ἀντιπαντοῦν σχεδὸν κωμικές. Ἀποφεύγετε ἀλλοτε καὶ προσέχετε περισσότερο στὰ γραφόμενά σας. Ἀ Ντίμην, Ἐνταῦθα. Ἀπὸ τὰ ποὺ μᾶς στέλνετε συμβαίνει ἀκριβῶς τὸ ἴδιο. Ἐξῆς παράδοξο: Ἄλλοι στίχοι εἶνε ἐξαιρετικοὶ καὶ ἄλλοι ἀδύνατοι. Ἐξαιρετικῶς καλοὶ καὶ ἄλλοι ἐξαιρετικῶς κακοί. Ἄλλοι ἔχουν τὴν ἀξία τῆς τάξεως στιχουργία κ' ἄλλοι δὲν ἔχουν καμμιὰ στιχουργία. Ἐπὶ τέλους, λένε ὡραῖα πράγματα κ' ἄλλοι εἶνε ἐντελῶς ἀσυνάρτητοι. Ἀλλοι εἶνε ἀσυμβαίνει αὐτό... Ἔχουμε τὴν ἐντύπωσι ὅτι πήρατε ὁριμένους στίχους ἀπὸ τοὺς ποιητὰς, τοὺς μελέτησε καὶ τοὺς δικούς σας καὶ ἔτσι τὰ κάνατε θάλασσα!... Μὴ τὸ ξαπιάζετε ἔτσι. Λ. Ἀνίνον, Ἀλεξούπολιν. Ὁ τακτικοί μας συνεργάτοι καὶ φίλοι φρασταὶ εἶνε γνωστοὶ λογοτέχνες καὶ δημοσιογράφοι. Τὴ δική σας φράσι ποὺ δημοσιεύσαμε, τὴ θώσαμε πολύ, καθὼς τὸ εἴδατε θέλετε, μπορεῖτε νὰ ἐξακολουθήσετε νὰ μᾶς στέλνετε μεταφράσεις, ὅπως καὶ οἱ ἄλλοι ἀναγνώστες μας.

Τὸ γραμμόφωνον κατήντησε τὸ ἀγαπητότερον μέσον ἐκλαϊκεύσεως τῆς μουσικῆς

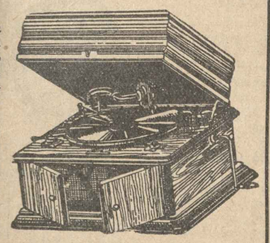

Χωρὶς αὐτὸ κανένα σπίτι δὲν εἶνε τέλειο. Ὅλοι, νέοι καὶ γέροι, μαζεύονται γύρω του. Μ' αὐτὸ ἡ νεότης ἔχει στὴ διάθεσί της τὶς πιὸ φημισμένες ἀρχήστρες τοῦ κόσμου, ποὺ παίζουν τοὺς τελευταίους χοροὺς τῆς ἐποχῆς. Χάρις σ' αὐτό, οἱ γέροι ξαναζοῦν τὴν εὐτυχισμένη ζωὴ τῶν νειάτων των, ἀκούοντας τὶς ὡραιότερες καντάδες ποὺ τραγουδοῦσαν στὶς ἐκλεκτές των. Ἀλλὰ διὰ νὰ ἀπολαύσῃ κανεὶς τὸ γραμμόφωνο πρέπει νὰ ἔχῃ ἕνα ὄργανον μὲ τὶς τελευταῖες τελειοποιήσεις. Τὸ γραμμόφωνον ΣΤΑΡΡ τύπου XXII εἶνε τὸ μοναδικὸν ὄργανον ποὺ συγκεντρώνει τὰ χαρίσματα αὐτά :

ΜΙΑ ΧΑΜΗΛΗ ΤΙΜΗ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΑΞΙΑ

Πώλησις μὲ μηνιαίας δόσεις παρὰ τῇ :

ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΙΑΝΩΝ ΣΤΑΡΡ Α. Ε.

ΑΘΗΝΑΙ : Στοὰ Ἀρσακείου 12. **Πειραιεὺς** : Φίλωνος 48
ΘΕΣ)ΝΙΚΗ : Βενιζέλου 22α. **ΠΑΤΡΑΙ** : Ρήγα Φερραίου 84.
ΒΟΛΟΣ : Ἑρμοῦ 111.

Στὸ χορὸ, στὸ τσάϊ, στὸ θέατρο.....

Παρατηρήσατε τὴν γυναῖκα ποὺ ἔχει τοὺς περισσοτέρους θαυμαστὰς σὲ κάθε κοσμικὴ συγκέντρωσι: τὸ χαμόγελό της, τὰ μαργαριταρένια ἄσπρα δόντια της, αὐτὰ τῆς δίνουν τὴν μεγαλείτερη χάρι. Ὅλοι — καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες—ἐξασφαλίζουν τὴν ὑγείαν καὶ ὡραιότητα τῶν ὀδόντων των, ἐὰν χρησιμοποιοῦν τὴν ἀμερικανικὴν ΟΔΟΝΤΟΚΡΕΜΑΝ SQUIBB.

Περιέχει ἄνω τῶν 50 % Γάλα Μαγνησίας.

Ἡ ΟΔΟΝΤΟΚΡΕΜΑ ΣΚΟΥΪΜΠ δὲν περιέχει σάπωνα οὔτε ἄλλας ἐπιβλαβεῖς καὶ δριμείας οὐσίας.

Γεῦσις καὶ ἄρωμα ἰδεώδη.

Μόνοι εἰσαγωγεῖς:
Ι. Χ. ΠΑΠΑΤΖΗΜΑΣ & Σία
Σταδίου 4, Ἀθῆναι

.....Ἀμέσως ἀπεφάσισα νὰ πάρω Δισκία-ΑΣΠΙΡΙΝΗΣ

τὸ ἀποτέλεσμα ἦτο καταπληκτικόν δι' ἐμένα καὶ δι' ὅλην τὴν οἰκογένειαν μου. Ἡμεῖς ποὺ ἕως τώρα χρησιμοποιούσαμεν μόνον φάρμακα τῆς παλαιᾶς μόδας παίρνουμε τώρα μόνο δισκία-Ἀσπιρίνης

Ἔτη κόνονν!
Ἐπίσης καὶ διά τοὺς πόνους σας!

ΔΙΣΚΙΑ-ΑΣΠΙΡΙΝΗΣ

ἀλλὰ μόνον τὰ γνήσια στὴν συσκευασία „Bayer" μὲ τὴν κυανέλευκον ταινίαν.
Προσέχετε τὰς ἀπομιμήσεις!

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α. Ε.
ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΔΡ. 425.915.011.—
43 ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ ΕΙΣ ΤΑΣ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑΣ ΠΟΛΕΙΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΩΣ ΚΑΙ ΠΑΣΑΙ ΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΥΠΟ ΟΡΟΥΣ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑΣ

ΠΟΔΗΛΑΤΑ Ἀγγλικὰ ἐκτάκτου στερεότητος καὶ ὡραίας ἐμφανίσεως μὲ δόσεις.

ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΑ, ἀθλητικὰ ὄργανα, φανέλλες, πανταλονάκια, παπούτσια κάθε εἴδους δι' ἀθλητισμόν.

ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΕΣ RALEGH καὶ INDIAN

Σ. Κ. ΣΥΜΕΩΝΟΓΛΟΥ
ΟΔΟΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ 1
ΑΘΗΝΑΙ

ΘΕΛΕΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΝ

Νὰ βάψετε μόνη Σας τὰ περσινά Σας φορέματα μὲ Γερμανικὰς βαφὰς μάρκας

ARTI

καὶ θὰ γίνουν ἐντελῶς καινούργια.

Αἱ βαφαὶ ARTI πωλοῦνται εἰς τὰ Φαρμακεῖα καὶ τὰ Ἐμπορικὰ τῆς συνοικίας σας εἰς 50 μοδέρνους χρωματισμούς.

Γεν. Ἀντιπρόσωπος :
Π. ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ, Ἀθῆναι, Λέκα 21α.

MODES

Ἅπαντα τὰ εἴδη τῶν Γυναικείων Πίλων εἰς τὰς πλέον χαμηλὰς τιμὰς, καθὼς καὶ τὰ κελευτάδα σχήματα (MODELES) παρελήφθησαν εἰς τὸ Κατάστημα

Ν. ΚΟΡΩΝΑΚΟΥ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 32Α —

ΑΙΜΟΡΡΟΙΔΕΣ ΚΙΡΣΟΙ (χταλόδι) ἠγγυημένη ἀνώδυνος δι' ἐνέσεων θεραπεία χωρὶς ἐγχείρησι. Οἱ πόνοι καὶ αἱ αἱμορραγίαι καταπαύουν ἀμέσως. Π. Παπαδόπουλος εἰδικὸς ἰατρὸς τῶν Παρισίων. Δέχεται 10—1 1)2 καὶ 5—7 Φιλελλήνων 3. Πληροφορίαι δωρεάν.

ΓΕΡΜΑΝΙΚΑΙ ΒΑΦΑΙ ΦΑΣΜΑΤΩΝ ARTI E.J.B. ARTI ARTI E.J.B.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΕΙΣ ΤΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΤΗΣ ΣΥΝΟΙΚΙΑΣ ΣΑΣ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ · ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ